

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

کتابشناسی توصیفی لغت نامه های تخصصی

انگلیسی - فارسی ، فارسی - انگلیسی

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

تهران - ۱۳۷۲

بیگدلی، زاهد

z

۱۰۱۱ کتابشناسی توصیفی لغت‌نامه‌های تخصصی انگلیسی - فارسی و فارسی - انگلیسی /
ک ۹ ب / زاهد بیگدلی. -

تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران، ۱۳۷۲.
۱۵۳ ص.

A Descriptive Bibliography...

ص.ع. به انگلیسی:

۱. مراجع - کتابشناسی. الف. عنوان.

عنوان کتاب: کتابشناسی توصیفی لغت‌نامه‌های تخصصی:

انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی

مؤلف: زاهد بیگدلی

ویراستار: محمد محمدعلی

ناشر: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

نشانی: تهران - خیابان انقلاب - چهارراه فلسطین -

شماره ۱۱۸۸ - صندوق پستی ۱۳۷۱ - ۱۳۱۸۵

حروفچینی: مؤسسه طلوع

تیراژ: ۱۰۰۰

تاریخ انتشار: ۱۳۷۲

قیمت: ۱۵۰۰ ریال

بسمه تعالی

پیشگفتار

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران، با توجه به رسالت خود در زمینه اشاعه اطلاعات، اثر حاضر را در اختیار محققین، دانشجویان و سایر علاقه‌مندان قرار می‌دهد. این اثر که در نوع خود اولین نمونه در زبان فارسی است به بررسی توصیفی ۱۸۴ لغت‌نامه تخصصی [انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی] می‌پردازد. این بررسی از دو جنبه صورت گرفته است یکی از نظر لغوی و دیگری از نظر فیزیکی، توضیح کامل و مبسوط هر یک از این جنبه‌ها و نیز نحوه بررسیهای به عمل آمده همراه با جداول روشنگر، توسط مؤلف در مقدمه مطرح گردیده است و در اینجا نیازی به توضیح بیشتر نیست.

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران امیدوار است انتشار این اثر گامی مهم در رفع نواقص احتمالی واژه‌نامه‌های موجود و نیز هدایت فرهنگ‌نویسان کشور جهت ارائه فرهنگهای پربارتر باشد.

دکتر حسین غریبی

رئیس مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

فهرست مندرجات

صفحه	شماره رده (براساس رده بندی دیوئی)	عنوان
۱		مقدمه
۲۱-۱۳۱		متن اصلی
۲۱	۰۲۰	کتابداری و علوم اطلاع رسانی - کلیات
۲۵	۱۰۰	فلسفه
۲۸	۱۵۰	روانشناسی
۳۲	۲۹۷	اسلام
۳۳	۳۰۴/۶	جمعیت شناسی - جامعه شناسی
۳۵	۳۱۰	آمار
۳۶	۳۲۰	علوم سیاسی
۳۸	۳۳۰	اقتصاد
۴۱	۳۴۰	حقوق
۴۳	۳۵۰	علوم نظامی - دریانوردی

صفحه	شماره رده (براساس رده بندی دیوئی)	عنوان
۴۵	۳۷۰	آموزش و پرورش
۴۷	۳۸۰	تجارت
۵۰	۴۱۰	زبان‌شناسی
۵۱	۵۰۰	علوم خالص (کلیات)
۵۳	۵۱۰	ریاضیات
۵۸	۵۳۰	فیزیک
۶۱	۵۴۰	شیمی و علوم وابسته
۶۴	۵۵۰	زمین‌شناسی
۶۷	۵۷۰	زیست‌شناسی
۶۸	۶۰۰	علوم عملی (کلیات)
۷۴	۶۱۰	پزشکی
۸۱	۶۱۴ تا ۶۱۹	بهداشت، داروشناسی، دندانپزشکی
۸۴	۶۲۰/۱	مکانیک و قطعات اتومبیل
۹۰	۶۲۱/۳	برق و الکترونیک
۹۶	۶۲۱/۳۸۱۹۵	کامپیوتر
۹۹	۶۲۱/۹	ابزار و ماشین‌آلات
۱۰۲	۶۲۴	راه و ساختمان
۱۰۶	۶۲۷	مهندسی آب
۱۰۸	۶۳۰ تا ۶۳۹	کشاورزی و صنایع وابسته
۱۱۳	۶۵۷۰ و ۶۵۸	حسابداری و مدیریت
۱۱۷	۶۶۴	صنایع غذایی
۱۱۷	۶۶۵/۵	نفت
		متالورژی (فن استخراج و ذوب فلزات - فلزات)
۱۲۱	۶۶۹	
۱۲۳	۶۷۱/۵۲	جوشکاری

صفحه	شماره رده (براساس رده بندی دیوئی)	عنوان
۱۲۴	۶۷۴/۸	صنایع چوب
۱۲۵	۶۷۸/۳۲	تایر
۱۲۵	۷۴۶/۶	پارچه بافی و رنگرزی
۱۲۶	۷۰۰-۷۹۹	هنر (هنرهای تجسمی، سینما، ورزش)
۱۲۹	۹۱۰	جغرافیای عمومی، سفرنامه
۱۳۳		فهرست نام اشخاص و مؤسسات
۱۳۹		فهرست عنوانها
۱۴۷		فهرست نام ناشران
		فهرست نام ناشران برحسب تعداد
۱۵۱		واژه نامه های منتشره
۱۵۳		جدول تعداد واژه نامه های منتشره برحسب سال

مقدمه

در جوامع امروزی که همه چیز دستخوش تغییر و تحول است زبان نیز خواه ناخواه به صور مختلف از تغییرات علمی و اجتماعی متأثر می‌گردد. مهمترین جلوه این تأثیر ابداع و رواج واژه‌ها و اصطلاحات علمی است. اهمیت این واژه‌ها و اصطلاحات آنقدر زیاد است که بدون آشنائی با آنها تفهیم و تفاهم علمی طولانی و گاه غیرممکن می‌شود. نیاز به آشنائی با معانی واژه‌ها و اصطلاحات خاصی که تاروپود کلامی هر رشته علمی را تشکیل می‌دهند تدوین واژه‌نامه‌های موضوعی خاص هر رشته علمی را ضروری ساخته است. استاد پروین گنابادی در این مورد نوشته است: «در جامعه‌هائی که فرهنگ و دانش شکوفان می‌شود، احتیاج ایجاب می‌کند که به تدوین لغت‌نامه‌ها یا فرهنگها و کتابهای لغت دستگاهی، یا اصطلاحات دانشها و دائرةالمعارفها همت گمارند تا طالبان دانش و ادب به سهولت بتوانند از خرمین علوم و معارف کسب فیض کنند و مشکلات خویش را با چنین رهنمودهائی آسان سازند» (افنان، ۱۳۶۲، مقدمه).

تدوین‌کننده واژه‌نامه موضوعی با دو مشکل اساسی روبروست، کدام واژه را در واژه‌نامه خود بگنجانند و چه معادل یا برگردانی برای هر واژه برگزینند. مشکل اول به انبوهی از

واژه‌ها و اصطلاحاتی مربوط است که مرتباً ابداع می‌شوند. پیرزیلبر نوشته است که مؤسسه ملی مالکیت صنعتی فرانسه هر ساله چهار و پنج هزار کلمه جدید را بررسی می‌نماید تا کلمات تازه را به نام ابداع‌کنندگان به ثبت رساند (ویت، ۱۳۵۸، مقدمه). مشکل دوم کثرت معانی و کثرت برگردانهائی است که برای هر واژه یا اصطلاح پیشنهاد شده است. در مقدمه واژه‌نامه فیزیک از انتشارات مرکز نشر دانشگاهی می‌خوانیم که در برابر واژه Coupling بیست واژه فارسی و در برابر واژه Process نیز بیست معادل فارسی آمده است. از طرفی هیجده واژه انگلیسی در برابر واژه «اتصال» و نوزده واژه انگلیسی در برابر واژه «پوشش» عرضه شده است (مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۶).

روشن است که این امر انتقال مفاهیم را ساده‌تر نمی‌کند، بلکه تفهیم و تفاهم را دشوارتر نیز می‌سازد. بدین ترتیب همزمان با تغییرات و تحولات علمی واژه‌ها و اصطلاحات تازه‌ای خلق خواهند شد. این اصطلاحات همراه با تکنولوژی، سیاست و... به کشورهای دیگر منتقل خواهند شد. آنچه برای فهم علم و همگامی با آن حیاتی است اتخاذ شیوه‌ای درست و منطقی در برخورد با این جریان مستمر است. جریانی که برای سازگاری با آن در محدوده کشور ایران بصورت انتشار تعداد ۶۶۹ واژه‌نامه دو زبانه و چند زبانه جلوه گر شده است (رحمت الهی، ۱۳۶۶).

تاریخچه نگارش واژه‌نامه‌های موضوعی

تعیین تاریخی دقیق برای شروع تدوین واژه‌نامه‌های موضوعی در جهان کار دشواری است. احتمالاً با رواج فلسفه و علوم، واژه‌ها و اصطلاحات علمی و فلسفی که از دیرباز در زبان علماء و فلاسفه بکار برده می‌شد بصورت مکتوب در آمد و افراد بیشتری امکان دستیابی به آنها را حاصل نمودند.

واژه‌نامه‌های اختصاصی قرآن کریم و اصطلاحنامه‌هائی چون کشاف اصطلاحات فنون زمخشری نمونه‌هائی چاپی از واژه‌نامه‌های موضوعی هستند که از دیر زمان تدوین می‌شده‌اند. اما رواج واژه‌نامه‌های موضوعی در قرن حاضر نتیجه گسترش دامنه علم و بوجود آمدن رشته‌های بسیار تخصصی و علوم میان رشته‌ای است. در ایران نیاز به تدوین واژه‌نامه‌های

موضوعی به لحاظ تجدیدنظر در سازمان ارتش ایران توسط سازمانهای رسمی دولتی در سال ۱۳۰۳ مورد توجه قرار گرفت. در آن زمان بین وزارت جنگ و وزارت فرهنگ بر سر تشکیل انجمن مشترک جهت واژه‌سازی یا تثبیت معانی اصطلاحات توافق شد. در سال ۱۳۱۱ چند انجمن در مؤسسه دارالمعلمین تشکیل شد که یکی از آنها «انجمن وضع لغات و اصطلاحات علمی» بود. این انجمن که تا مهرماه ۱۳۱۹ فعال بود دارای شعبه‌های متعددی از قبیل علوم طبیعی، علوم ریاضی، فیزیک، شیمی، ادبیات و فلسفه بود که هر یک از آنها مسئولیت وضع لغات و اصطلاحات تخصصی را بر عهده داشتند.

با تأسیس دانشگاه تهران در ۱۳۱۳ ترجمه و تألیف کتابهای درسی کاملاً ضروری شد و گروهی از مؤلفین و مترجمین بدلیل فقدان برابره‌های فارسی مناسب چاره‌ای جز بکار بردن عین واژه‌ها و اصطلاحات خارجی در آثار خود نمی‌دیدند. بدین ترتیب اینگونه لغات و مفاهیم جای خود را در آثار مکتوب فارسی در زمینه‌های علمی و فنی و پزشکی باز کردند. گروهی دیگر که در تلاش یافتن برابره‌های فارسی برای واژه‌های خارجی بودند به میزان دانش و تسلط خویش بر اصول و قواعد زبان فارسی و بنا به سلقه و ذوق شخصی به این کار مبادرت ورزیدند. آنچه در این میان جایش خالی می‌نمود، راهنما و ضابطه بود.

فرهنگستان طب ایران در سال ۱۳۱۳ و توسط وزارت معارف تشکیل شد. وظیفه فرهنگستان این بود که به «وضع لغات و اصطلاحات طبی لازم و غیرموجود در زبان فارسی بپردازد و با جمع‌آوری لغات طبی نسبت به تهیه فرهنگ طبی و دواسازی اقدام کند».

در اساسنامه فرهنگستان ایران مصوب خرداد ۱۳۱۴ برخی از وظایف فرهنگستان بشرح ذیل تعیین گردید:

- (۱) جمع‌آوری لغات و اصطلاحات پیشه‌وران و صنعتگران؛
 - (۲) جمع‌آوری الفاظ و اصطلاحات از کتابهای قدیم؛
 - (۳) ترتیب فرهنگ به قصد رد و قبول لغات و اصطلاحات در زبان فارسی؛
 - (۴) تشویق دانشمندان به تألیف و ترجمه کتابهای سودمند به فارسی فصیح و مأنوس؛
- واژه‌هایی که فرهنگستان ایران در آغاز مورد بررسی و گزینش قرار می‌داد برابره‌های فارسی مناسب برای واژه‌های فرانسه و عموماً واژه‌های مربوط به هواپیمائی، مهندسی،

توپخانه، سازمان ارتش، ماشین آلات و افزار جنگی بود.

چون در ضمن فعالیت فرهنگستان نظرات متفاوت و بعضاً مخالفی پیرامون شیوه کار و چگونگی انتخاب یا ساخت واژه‌های فارسی در مقابل واژه‌ها و اصطلاحات بیگانه ابراز گردید، محمدعلی فروغی که سرپرستی فرهنگستان را به عهده داشت هدف فرهنگستان را «پیراستن زبان از الفاظ نامناسب خارجی» تعیین نمود و سعی کرد از افراط و تفریط جلوگیری کند. فعالیت فرهنگستان ایران در سال ۱۳۲۰ عملاً متوقف شد (دهخدا، مقدمه).

با توجه به تشت و تنوع محسوسی که در بکار بردن اصطلاحات علمی در کتابهای درسی دیده می‌شد، دانشگاه تهران در سال ۱۳۲۹ به تأسیس انجمن اصطلاحات علمی اقدام کرد. هدف انجمن سامان بخشیدن به امر واژه‌گزینی و ایجاد یکپارچگی در واژه‌ها و اصطلاحاتی بود که در کتابهای درسی دانشگاهی بکار می‌رفت. نتیجه تحقیقات انجمن مذکور در دو جلد و تحت عنوان، «مجموعه اصطلاحات علمی» در سال ۱۳۳۳ منتشر شد.

در سال ۱۳۴۹ «فرهنگستان زبان ایران» بوجود آمد. این مؤسسه در دو سال اول حیات خود دارای ۱۸ گروه در رشته‌های مختلف علمی و فنی و پزشکی گردید. واژه‌های برگزیده فرهنگستان زبان ایران در زمینه‌های مختلف و تحت عنوان «پیشنهاد شما چیست؟» جهت اطلاع صاحب‌نظران و همچنین آگاهی از نظرات آنان و سایر دست‌اندرکاران منتشر گردید. سه مثال از این مورد عبارتند از نشریات شماره ۱، ۳ و ۵ بترتیب با عناوین: بخشی از واژه‌های آموزشی و صنعت گاز، بخشی از واژه‌های علوم اجتماعی و بخشی از واژه‌های رایانه‌ای (کامپیوتری). برخی از واژه‌های منتخب فرهنگستان زبان ایران مورد توجه قرار گرفت و برخی هرگز بین متخصصان و اهل فن مقبولیت نیافت و متداول نگردید. فعالیت فرهنگستان زبان ایران قبل از دهه شصت متوقف شد. فرهنگستان زبان و ادب فارسی در سال ۱۳۶۸ حیاتی تازه یافت.

هدف و روش تحقیق

علیرغم توقف فعالیت سازمانهای رسمی موظف به ساخت و پرداخت اصطلاحات علمی و فنی، انتشار فرهنگهای موضوعی با روندی سریعتر از گذشته ادامه دارد. طی سالهای

۱۳۵۸ تا ۱۳۶۹ تعداد ۹۸ عنوان واژه‌نامه موضوعی انگلیسی-فارسی منتشر شده است، در حالی که در ده سال ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۷، ۵۲ عنوان از اینگونه واژه‌نامه‌ها منتشر شده بود. وجود تعداد ۱۸۴ عنوان فرهنگ موضوعی دو زبانه انگلیسی-فارسی و فارسی-انگلیسی؛ محققان، دانشجویان و مترجمان را در گزینش بهترین فرهنگ دو زبانه برای رفع نیازهای خود با مشکلات قابل توجهی روبرو ساخته است. این امر بویژه مجموعه‌سازی کتابخانه‌ها و کتابداران مرجع را در تعیین اولویت برای خریداری و بهره‌گیری از فرهنگها برای پاسخگویی به مراجعان با دشواری مواجه ساخته است.

برای غلبه بر بخشی از مشکلات فوق ضرورت داشت که مشخصات فیزیکی و محتوای هر یک از فرهنگهای موضوعی دو زبانه موجود بررسی و نکات قوت و ضعف هر یک از آنها بگونه‌ای نظام یافته مشخص شود. بدین منظور طرح تحقیقاتی لازم تهیه و به کمیسیون پژوهشی دانشگاه شهید چمران تقدیم شد. دامنه تحقیق این بررسی، واژه‌نامه‌های موضوعی انگلیسی-فارسی و فارسی-انگلیسی منتشر شده از ابتدای صنعت چاپ در ایران تا دی‌ماه ۱۳۶۹ است. برای دستیابی به واژه‌نامه‌ها، کتابخانه‌های دانشگاه شهید چمران (اهواز)، کتابخانه‌های دانشگاهی و کتابخانه عمومی شهید آیت‌الله دستغیب شیراز، کتابخانه دانشکده نفت آبادان، کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران و کتابخانه مرکز اطلاعات و مدارک علمی در تهران مورد جستجو قرار گرفتند. چون مجموعه این کتابخانه‌ها جامع نیستند و احتمالاً تعدادی از واژه‌نامه‌های موضوعی انگلیسی-فارسی و فارسی-انگلیسی را در مجموعه ندارند، نمی‌توان ادعا کرد که کلیه واژه‌نامه‌های موضوعی انگلیسی-فارسی و فارسی-انگلیسی در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفتند. در عین حال چون در شناسایی واژه‌نامه‌ها از کتابشناسیهای مهم فارسی بهره گرفته شده است، گمان می‌رود که تعداد واژه‌نامه‌های دیده نشده کمتر از آن باشد که بر نتایج بدست آمده تأثیر اساسی داشته باشد.

معیارهای ارزیابی

در ارزیابی واژه‌نامه‌ها دو دسته معیار مورد توجه بود، (الف) معیارهای فیزیکی و ظاهری، (ب) معیارهای لغوی. معیارهای فیزیکی عبارت بودند از کیفیت جلد، کاغذ،

صحافی، حروف، چاپ، فاصله بین سطور، تناسب قطع واژه‌نامه‌ها و چگونگی اطلاعات موجود در پیشگفتار یا مقدمه.

درگزینش معیارهای لغوی، یک منبع فارسی و یک منبع انگلیسی زبان بیش از سایر منابع مورد توجه قرار گرفتند. مقاله دکتر لطف‌الله یارمحمدی با عنوان «کلیات راه و رسم نگارش فرهنگ‌نامه‌های موضوعی و نقد و ارزیابی واژه‌نامه‌های علمی مرکز نشر دانشگاهی» (یارمحمدی، ۱۳۶۳) بیش از هر نوشته دیگر با چهارچوب تحقیقی که انجام می‌گرفت سازگار بود. ملاکهای معرفی شده در این مقاله با ملاکهای معرفی شده در کتاب درسی انگلیسی با عنوان «مقدمه‌ای بر کار مرجع» تألیف ویلیام کتز (Katz, 1974) که ویژگیهای کتابهای مرجع از جمله فرهنگهای انگلیسی زبان را منتقدانه بررسی می‌کند، هماهنگی داشت. هفت معیار لغوی مورد توجه عبارت بودند از:

۱ - عدم درج واژه‌های عمومی در واژه‌نامه‌های موضوعی

فرهنگ‌نامه‌های عمومی دوزبانه معمولاً واژه‌های عمومی هر زبان را در خود جای می‌دهند. بنابراین فرهنگ‌نامه موضوعی اصولاً می‌باید در برگیرنده واژه‌های تخصصی رشته‌ای خاص باشد.

۲ - حذف مشتقات اصطلاحات

چون معنی مشتق هر واژه بطور قیاسی مفهوم است ذکر مشتقات کلمات در واژه‌نامه‌های موضوعی ضروری نیست، مگر اینکه تعبيرات مشتق، خود اصطلاحاتی جداگانه باشند.

۳ - عدم درج عباراتی که معنی کلی آنها با جمع معانی اجزاء آنها تفاوت ندارد.

اگر عبارتی معنای اصطلاحی خاصی ندارد و یا اگر پشت سرهم چیدن تک‌تک اجزاء عبارت، معنای کلی عبارت را به ذهن می‌آورد، درج آن عبارت در واژه‌نامه غیر ضروری است. زیرا در واقع معنی اصطلاحی این عبارت همان مجموع معنای اجزاء آنهاست.

۴ - مراعات راه و رسم ارجاع اصطلاحات به یکدیگر

کاربرد ارجاع برای هدایت خواننده از یک واژه به واژه مترادف آن و یا ارجاع از واژه پذیرفته نشده به واژه پذیرفته شده است که در هدایت خواننده به اطلاع مورد نظر، نقش اساسی دارد. بنابراین واژه‌نامه‌هایی که ارجاعات مناسب و درست دارند سودمندتر از واژه‌نامه‌هایی هستند که یا فاقد ارجاعات هستند و یا راه و رسم ارجاعات اصطلاحات در آنها رعایت نشده است.

۵ - انتخاب معادل فارسی بر اساس کارآئی بیشتر و فهم آسانتر

اصطلاح باید مفهوم را رسا و ایده مربوطه را روشن بیان کند. اصطلاح باید از نظر ترکیب با پسوندها، پیشوندها، ریشه‌های لغات و دیگر واژه‌ها برای ایجاد مفاهیم مشابه یا مفاهیم تازه از باروری زیادی برخوردار باشد. واژه‌نامه‌هایی که با ندیده گرفتن معیار فوق در پی عرضه برگردان‌هایی برای کلماتی چون الکتریسته، سینوس و غیره باشند و یا برگردان‌هایی دور از ذهن برای اصطلاحات موضوعی پیشنهاد کنند، بر دشواری انتقال مفاهیم می‌افزایند.

۶ - انتخاب اصطلاح فارسی واحد در مقابل اصطلاح خارجی واحد

لازم است برای مفهوم واحد اصطلاح واحدی بکار برده شود تا انتقال پیام بسادگی میسر گردد. پیشنهاد چند برگردان فارسی برای یک اصطلاح غیرفارسی و یا پیشنهاد یک برگردان فارسی برای بیش از یک اصطلاح غیرفارسی از سودمندی واژه‌نامه‌های اختصاصی می‌کاهد.

۷ - کاربرد روشی واحد در کتابت اصطلاحات و اسامی خارجی

یکسان‌سازی شکل نوشتار و تلفظ اصطلاحات و اسامی خارجی در یک واژه‌نامه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این امر هم در ایجاد تلفظ درست اصطلاح و هم در کاربردهای بعدی برگردان اصطلاح و نیز در نظم الفبائی اصطلاحات تأثیر می‌گذارد. بازیابی اصطلاحات و فراگیری نحوه تلفظ درست آنها از واژه‌نامه‌هایی که در آنها از قواعد ثابتی

پیروی نشده کار آسانی نیست.

در ادامه مطلب ابتدا نتایج حاصل از بررسی بصورت آماری عرضه می‌گردد. در سه بخشی که در پی خواهد آمد ارزیابی لغوی، ارزیابی فیزیکی و پیشنهاداتی برای تهیه واژه‌نامه‌های مطلوبتر مورد توجه قرار گرفته است. فهرستی از مشخصات ۳۶ واژه‌نامه بعنوان بهترین واژه‌نامه‌های موضوعی در پایان مقدمه معرفی شده‌اند.

نتایج کلی

خلاصه آماری واژه‌نامه‌های موضوعی برحسب موضوع و درصد، در جدول شماره (۱) عرضه شده است. ۵۲ عنوان از ۱۸۴ واژه‌نامه مورد بررسی در سالهای ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۷ منتشر شده‌اند که بیشترین عناوین از این تعداد در سال ۱۳۵۷ و کمترین عناوین در سالهای ۱۳۴۸ و ۱۳۵۰ منتشر شده بودند. از ۱۳۵۸ تا اول دیماه ۱۳۶۹ جمعاً ۹۸ عنوان واژه‌نامه موضوعی منتشر شده است. سالهای ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵ هر کدام با ۱۳ عنوان بالاترین تعداد و سال ۱۳۵۸ با ۴ عنوان پایین‌ترین تعداد را بخود اختصاص داده‌اند. از تعداد کل عناوین منتشره سهم ناشرین شهرستانی ناچیز است. نزدیک به ده درصد واژه‌نامه‌های موضوعی در شهرستانها منتشر شده‌اند. از میان ناشرین شهرستانی می‌توان از انتشارات ذوقی در تبریز و انتشارات دانشگاهها واقع در شهرستانها نام برد.

ارزیابی لغوی

تعداد ۱۰۴ عنوان یا ۵۶/۵ درصد از کل واژه‌نامه‌های مورد بررسی از بکار بردن عباراتی که معنی آنها با جمع معانی اجزاء سازنده آنها یکی است خودداری نموده‌اند. بدین ترتیب ۸۰ واژه‌نامه یا ۴۳/۵ درصد از واژه‌نامه‌های مورد مطالعه چنین عباراتی را بکار برده‌اند که از میان آنها عناوین زیر برای نمونه نام برده می‌شوند.

- فرهنگ شیمی، ترجمه ر.ن. ملامد

- واژه‌نامه تخصصی مهندسی برق و الکترونیک، تدوین نادر گلستانی داریانی.

جدول شماره ۱ - تعداد واژه نامه‌های مورد بررسی بر حسب موضوع

موضوع	عنوان	درصد*	موضوع	عنوان	درصد
کلیات:			بهداشت	۱	۵۴/۰
کتابداری و اطلاع رسانی	۶	۲۰/۳	داروشناسی	۱	۵۴/۰
			روانپزشکی	۲	۰۸/۱
فلسفه:					
فلسفه	۵	۷۰/۲	دندانپزشکی	۱	۵۴/۰
روانشناسی	۵	۷۰/۲	مکانیک	۱۰	۴۰/۵
دین:			برق و الکترونیک	۱۰	۴۰/۵
اسلام	۲	۰۸/۱	کامپیوتر	۶	۲۰/۳
علوم اجتماعی - کلیات:	۱	۵۴/۰	ابزارشناسی	۳	۶۰/۱
جامعه‌شناسی	۱	۵۴/۰	ماشین‌آلات صنعتی	۲	۰۸/۱
جمعیت‌شناسی	۱	۵۴/۰	راه و ساختمان	۸	۳۰/۴
آمار	۱	۵۴/۰			
سیاست	۴	۱۶/۲	مهندسی آب	۲	۰۸/۱
اقتصاد	۶	۲۰/۳	کشاورزی	۷	۷۰/۳
حقوق	۲	۰۸/۱	حسابداری	۴	۱۶/۲
دریاندردی و علوم نظامی	۳	۶۰/۱	مدیریت	۳	۶۰/۱
آموزش و پرورش	۳	۶۰/۱	صنایع غذایی	۱	۵۴/۰
تجارت	۶	۲۰/۳	نفت	۶	۲۰/۳
زبان:			متالورژی (استخراج و ذوب فلزات)	۴	۱۶/۲
زبان‌شناسی	۲	۰۸/۱	جوشکاری	۱	۵۴/۰
علوم خالص:			تایر	۱	۵۴/۰
علوم - کلیات	۴	۱۶/۲			
ریاضیات	۱۱	۹۰/۵	هنر:		
فیزیک	۶	۲۰/۳	پیکره‌سازی، معماری		
شیمی	۵	۷۰/۲	نقاشی	۱	۵۴/۰
زمین‌شناسی	۵	۷۰/۲	ورزش	۱	۵۴/۰
زیست‌شناسی	۲	۰۸/۱	سینما	۳	۶۰/۱
علوم عملی:			پارچه‌بافی و رنگرزی	۱	۵۴/۱
علوم عملی (تکنولوژی)	۹	۸۰/۴	تاریخ و جغرافیا:		
پزشکی	۱۱	۹۰/۵	جغرافیا	۳	۶۰/۱

* درصد، نسبت به کل عناوین و تقریبی است.

- واژه‌نامه آموزش و پرورش از انتشارات مرکز اسناد و مدارک علمی.
در کتاب اخیر بیش از یکصد عبارت با کلمه «آزمون» ساخته شده است که ذکر تعدادی از آنها ضروری بنظر نمی‌رسد. واژه‌های «آزمون بازشناسی» و «آزمون پیش از مدرسه» و «آزمون تجربی» از اینگونه‌اند.

تعداد ۲۷ عنوان از مجموع ۱۸۴ واژه‌نامه، یعنی اندکی بیش از ۱۴ درصد، علاوه بر واژه اصلی، مشتقات آنرا نیز ذکر نموده‌اند. میزان مشتقات بکار برده شده در اینگونه واژه‌نامه‌ها متفاوت است. اما کتابهای زیر بیش از سایر واژه‌نامه‌ها مشتقات گوناگون هر واژه را بکار برده‌اند. در «فرهنگ لغات و اصطلاحات کامپیوتر» تألیف آنتونی چاندور واژه‌های: automatism, automatically, automatic, automat

آورده شده است و در کتاب «فرهنگ لغات فنی و هواپیمائی» تألیف مهدی صادقی تهرانی لغات هم‌ریشه additive, additional, addition, add دیده می‌شود. در صفحه ۹ کتاب «واژه‌نامه ریاضی» از انتشارات دانشگاه صنعتی شریف نیز واژه‌های هم‌ریشه زیر بکار برده شده است:

addible, addibility, adder, added, add, addition, additional.

از ایرادهائی که بر معادلهای فارسی انتخاب شده توسط مؤلفین واژه‌نامه‌ها وارد است نامأنوس یا غیرمتداول بودن برخی واژه‌هاست. این اشکال گاه در ارتباط با مفهوم واژه‌های فارسی و گاه در رابطه با شیوه نگارش کلمات است. مثلاً در «واژگان ریاضی» تألیف محمد باقری از «ششین» به معنی ششم یا ششمین و از «نیکو مرتب» در برابر Well-ordered استفاده شده است. همچنین در «واژه‌نامه فیزیک» از انتشارات مرکز نشر دانشگاهی واژه‌هایی چون «ماده مغناطیده» در برابر Magnetized Substance بکار برده شده است. و بالاخره اینکه در کتاب «فرهنگ سینمایی» ترجمه داود لویان نگارش واژه‌های «فیلمفی» بجای فیلم منفی و «فیلمثبت» بجای فیلم مثبت قابل ذکر است.

در اکثر واژه‌نامه‌های مورد مطالعه برای هر واژه انگلیسی معمولاً بیش از یک معادل فارسی ارائه شده است و این موضوع بخصوص در باره واژه‌نامه‌هایی که دارای لغات عمومی و غیرتخصصی هستند، بیشتر صادق است. برای مثال در «اصطلاحنامه کتابداری» تدوین

سلطانی و فروردین راستین در مقابل واژه انگلیسی Bimonthly دو معادل فارسی «دو ماهنامه» و «دو ماهانه» آورده شده است، در حالیکه اصولاً معادل «دو ماه یکبار» بیشتر در بین کتابداران متداول است. همچنین در کتاب فرهنگ لغات حقوقی تألیف امیر سپهوند در برابر "abrogation" در صفحه ۵ «فسخ-الغا» و در صفحه ۶ «بطلان-فسخ» بکار برده شده است.

علاوه بر موارد فوق‌الذکر، گاه حتی معادلهای فارسی بکار برده شده اصولاً هیچ تفاوتی با یکدیگر ندارند و ضرورتی به ارائه معادلهای متعدد نیست. برای نمونه در صفحه ۹۳ کتاب «فرهنگ اصطلاحات فنی جوشکاری» تألیف ثورومر و ترجمه حسن مجیدزاده در مقابل واژه "reveal" معادلهای «کشف کردن خطا-پیدا کردن اشتباه» و در صفحه ۱۰۲ در برابر "Soldering method" معادلهای «متد لحیم‌کاری» و «روش لحیم‌کاری» آورده شده است. در «واژه‌نامه حمل و نقل و ترافیک» تألیف کامیار فتاحی و کمال بهروزی تکرار بی‌مورد اینگونه واژه‌ها و عبارات چشمگیرتر است. مثلاً در صفحه ۲ از جلد دوم این کتاب چنین آمده است:

Plan testing and evaluation

آزمون و ارزشیابی طرح

Plan testing and evaluation

آزمون و ارزیابی طرح

و در صفحه ۷۱ از جلد دوم اینطور دیده می‌شود:

Southbound train

ترن عازم جنوب

Eastbound train

ترن عازم شرق

Northbound train

ترن عازم شمال

Westbound train

ترن عازم غرب

با بررسی بیشتر این کتاب ملاحظه می‌شود که همین عبارات در صفحه ۲۱۹ تکرار

گردیده، فقط با این تفاوت که بجای «ترن» از کلمه «قطار» استفاده شده است!

سی درصد از تعداد ۱۸۴ واژه‌نامه مورد بررسی از ارجاعات مختلف استفاده نموده‌اند که برای این امر اغلب علائمی نظیر (<) یا عباراتی چون «نگاه کنید»، «مراجعه کنید»، «رجوع شود به...» را بکار برده‌اند. از میان واژه‌نامه‌هایی که ارجاعات آن خوب و صحیح بکار برده

شده است می‌توان «واژه‌نامه فیزیک» از انتشارات مرکز نشر دانشگاهی را ذکر نمود. دو واژه‌نامه «مجموعه‌ای از اصطلاحات مهندسی شیمی» از انتشارات دانشگاه صنعتی اصفهان و «فرهنگ پزشکی نوین» از حسن میردامادی بیش از سایر واژه‌نامه‌ها در کاربرد ارجاعات اشتباه دارند و در نتیجه بجای اینکه ارجاعات بر سهولت دستیابی بیافزایند کار دستیابی را دشوارتر ساخته‌اند.

فقط اندکی بیش از ۳۲ درصد واژه‌نامه‌های بررسی شده دارای ترتیب الفبائی درست هستند و ۶۸ درصد دیگر اشکالها و بی‌نظمی‌های گوناگونی دارند، بطوریکه در برخی موارد استفاده از کتاب با اشکال و اتلاف وقت میسر می‌گردد. کتاب «فرهنگ علمی و فنی» تألیف ناصر سلحشور و همچنین کتاب «مجموعه‌ای از اصطلاحات مهندسی شیمی» تألیف محمد حاجعلی گل و غلامرضا ملک‌زاده از این نظر دارای اشتباهات فراوانی هستند. در مقابل «واژه‌نامه آموزش و پرورش» از انتشارات مرکز اسناد و مدارک علمی دارای نظم بسیار مطلوبی است. نظم واژه‌ها از نظر آماری بترتیب زیر است:

- الفبائی حرف به حرف ۴۶/۵٪
- الفبائی کلمه به کلمه ۲۰٪
- تقسیمبندی موضوعی ۱۰/۵٪
- نامشخص (گاه حرف به حرف، گاه کلمه به کلمه) ۲۳٪

قریب ۴۸/۵ درصد از واژه‌نامه‌های مورد بحث از بابت صحت دیکته کلمات انگلیسی بدون ایراد هستند و در ۵۲/۵ درصد باقیمانده اشتباهائی مشاهده می‌شود. برای نمونه دیکته کلمات انگلیسی کتاب «فرهنگ مهندسی مکانیک و ماشین‌آلات صنعتی» تألیف حسین زاهدی شالفروشی صحیح است، ولی در دیکته کلمات انگلیسی «فرهنگ حسابداران کندی» تألیف اریک لوئیس کوهلر و «فرهنگ لغات و اصطلاحات فنی راه و ساختمان» تألیف محمدرضا محمودیان بیدگلی و اشتباههای متعددی وجود دارد.

۷۱ درصد یا بیش از دو سوم کتابهای بررسی شده از واژه‌های عمومی و غیر تخصصی بطور مکرر استفاده کرده‌اند و در نتیجه بیهوده بر حجم و قطر کتاب افزوده‌اند. برای مثال در کتاب «فرهنگ ریاضیات مصور» ترجمه هاشم ایزدی تعداد قابل توجهی واژه‌های عمومی و

غیر تخصصی از قبیل ask با معنی پرسیدن - سؤال کردن، Cause با معنی علت، سبب، موجب، Close با معنی بستن، Part با معنی قسمت، بخش، جزء و Success با معنی کامیابی، موفقیت... وجود دارد. ضمناً حدود ۱۵ درصد از واژه‌نامه‌ها دارای مشتقات واژه‌ها هستند.

وضعیت فیزیکی

مطالعه ۱۸۴ واژه‌نامه مورد بررسی مشخص ساخت که واژه‌نامه‌های موضوعی از نظر فیزیکی از کیفیت خوبی برخوردار نیستند. فقط ۲۴ درصد از واژه‌نامه‌ها دارای جلد مناسب هستند که بعنوان نمونه می‌توان از «فرهنگ زیست‌شناسی» تألیف بزرگمهر وزیری نام برد. از میان واژه‌نامه‌های دارای جلد نامناسب می‌توان به «واژه‌نامه آمار» از مهیندخت صدقیانی اشاره نمود.

۴۶/۵ درصد از واژه‌نامه‌ها از کاغذ مناسب برخوردارند. کتاب «فرهنگ پیشه و هنر» از سیروس ابراهیم‌زاده دارای کاغذ مناسب و «فرهنگ فیزیک» ترجمه فرهنگ ذکائی دارای کاغذ نامناسب است.

نزدیک به ۳۳ درصد از واژه‌نامه‌ها خوب صحافی شده‌اند. «واژه‌نامه حمل و نقل و ترافیک» تألیف کامیار فتاحی و کمال بهروزی از نظر صحافی خیلی خوب است و «فرهنگ اصطلاحات کامپیوتر» گردآوری ناهید زاچگانی بسیار بد صحافی شده است.

کیفیت چاپ و حروف ۶۲ درصد از کتابهای مورد بررسی خوب است. «فرهنگ علوم رفتاری» تألیف علی اکبر شعاری‌نژاد از نظر کیفیت حروف و چاپ خوب است. اما «فرهنگ پزشکی نوین» اثر حسن میردامادی هم از نظر چاپ و هم از نظر حروف بسیار نامناسب است. علاوه بر موارد فوق اشکالهای جزئی‌تری در برخی از واژه‌نامه‌ها مشاهده شد که در زیر بدانها اشاره می‌شود:

- استفاده از کاغذ شفاف که هنگام مطالعه باعث آزار چشم می‌شود. در کتاب «فرهنگ اصطلاحات پزشکی» تألیف تیموردخت امیر تیمور (کاظمی) از این نوع کاغذ استفاده شده است.

- ابعاد بعضی از کتابهای مورد مطالعه نامناسب بود. عدم تناسب طول و عرض یا زیاد بودن قطر

کتاب علاوه بر وضعیت ظاهری نه چندان زیبای آن، گاه استفاده از کتاب را نیز با اشکال مواجه می‌سازد. برای مثال می‌توان از «فرهنگ نوین الکترونیک، ارتباطات و برق» ترجمه شگری هراتی نام برد.

- استفاده بعضی از واژه‌نامه‌ها از حروف نامناسب و بخصوص حروف کامپیوتری قرائت کلمات را دشوار می‌سازد. این موضوع بویژه در مورد دو حرف i و l و تا اندازه‌ای حروف H و M صادق است. واژه‌نامه‌های زیر از حروف نامناسب استفاده کرده‌اند:

- فرهنگ لغات فنی الکترونیک و ماشین آلات، از منصور هاشمی اقدم
- واژگان برق، از انتشارات مرکز نشر دانشگاهی
- واژگان فیزیک، از انتشارات مرکز نشر دانشگاهی
- واژه‌نامه مقدماتی کامپیوتر و انفورماتیک، از بهروز پرهامی و ویدادائی

در بعضی واژه‌نامه‌ها فاصله سطور مناسب نیست. برای مثال می‌توان از «فرهنگ علائم الکترونیک و زبان کامپیوتر» تألیف سیاوش شکیب زاده نام برد. گفتنی است که کتاب «فرهنگ فیلم‌نگازی» اثر یون کارتنبرگ ترجمه و تدوین بهرام ری‌پور و ابوالحسن طباطبائی هر صفحه را فقط به یک واژه و برگردان آن واژه به چهار زبان دیگر اختصاص داده است.

در تجدید چاپ یا حتی ویرایش‌های جدید برخی کتابها نه تنها نسبت به رفع اشتباه‌های چاپ‌های پیشین اقدامی صورت نگرفته، بلکه در یک مورد اشتباه‌های تازه‌ای نیز به کتاب افزوده شده است. در چند مورد وضعیت فیزیکی کتاب نسبت به چاپ قبلی آن بمراتب بدتر شده است. واژه‌نامه‌های «فرهنگ علمی و فنی» از ناصر سلحشور، «فرهنگ علمی و فنی» از علی کیهانی، «فرهنگ مصور شیمی» تألیف رضا آقاپور مقدم و «فرهنگ فنی آبیاری و زهکشی» از انتشارات وزارت نیرو از اینگونه‌اند.

تعداد چهار واژه‌نامه فاقد هرگونه پیشگفتار و مقدمه یا راهنما هستند. سؤالاتی که ممکن است برای مراجعه‌کننده این آثار پیش آید طبعاً یا بدون پاسخ خواهد ماند و یا با اتلاف وقت و زحمت زیادتری جواب داده خواهند شد. واژه‌نامه‌های مورد اشاره عبارتند از:

- فرهنگ لغات ریاضی، از اکبر جوزانی و همایون خسروی

- فرهنگ و اصطلاحات اتومبیل، ترجمه، بهنام مجیدزاده
 - فرهنگ لغات برق، الکترونیک و الکتروتکنیک، برگردان بهنام مجیدزاده
 - فرهنگ مصور ماشین آلات راه سازی، حفاری و ساختمان، از داریوش سیدبزرگی.

پیشنهادهای

- از آنجا که یکی از طرق دستیابی به دانش و فنون جدید در دنیای پرتحول کنونی استفاده از مطالب و متون علمی خارجی است و بدین منظور باید به تهیه و تدوین واژه‌نامه‌های موضوعی اقدام گردد، برای جلوگیری از تهیه واژه‌نامه‌های ناقص و احتمالاً نسخه‌برداری شده از سایر واژه‌نامه‌ها نکاتی چند بایستی مطمح نظر قرار گیرد.
- ۱) بمنظور ایجاد یکدستی، هدایت و نظارت بر امر واژه‌گزینی یا واژه‌سازی سازمانی مرکب از افراد ذیصلاح علوم و فنون مختلف و زبان‌شناسی تأسیس گردد.
 - ۲) در دیکته کلمات خارجی دقت کافی بعمل آید تا از تأثیر منفی ناشی از واژه‌هایی که دیکته آنها نادرست است ممانعت بعمل آید.
 - ۳) در ترتیب الفبائی واژه‌های هر زبان فقط از یک روش استفاده گردد. شیوه حرف به حرف برای کلمات فارسی و شیوه کلمه به کلمه برای واژه‌های انگلیسی متداولتر است.
 - ۴) چون واژه‌نامه‌ها از جمله کتابهای مرجعی هستند که مورد استفاده فراوان دارند، لازم است از کیفیت فیزیکی خوبی برخوردار باشند. اندازه حروف چاپی، فاصله بین کلمات و سطرها، استفاده از حروف سیاه و درشت، وضوح و روشنی عکسها و تصاویر، اندازه ابعاد کتاب، کیفیت کاغذ، جلد و صحافی همگی از جمله نکاتی هستند که در تهیه یک واژه‌نامه خوب باید مدنظر باشند.
 - ۵) از آوردن واژه‌های عمومی، واژه‌های هم‌ریشه و همچنین واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع معانی اجزاء آن یکی است خودداری شود.
 - ۶) از دیکته‌های مختلف واژه‌های خارجی و ذکر برابره‌های مختلف فارسی برای یک واژه معین بیگانه حتی المقدور اجتناب شود و فقط معنی خاصی که در همان زمینه موضوعی مورد

پوشش کتاب مطرح است نوشته شود.

(۷) با تجدیدنظرهائی که در واژه‌های منتخب یا ساخته شده بعمل می‌آید نسبت به حذف آن گروه از واژه‌ها که در فاصله زمانی مناسب در بین اهل فن جا نیفتاده‌اند اقدام شود.

(۸) پس از صدور فرمان انقلاب فرهنگی و تعطیلی موقت دانشگاهها تهیه واژه‌نامه‌های موضوعی بخشی از فعالیت ستاد انقلاب فرهنگی را تشکیل می‌داد که بر این اساس چند واژه‌نامه توسط مرکز نشر دانشگاهی منتشر گردید. این واژه‌نامه‌ها از نظر وضعیت فیزیکی بسیار ضعیف هستند که برای نمونه می‌توان از «واژه‌نامه فیزیک» و «واژگان فیزیک» نام برد. ضمن استفاده از توان بالقوه متخصصین دانشگاهها در تهیه واژه‌نامه‌های موضوعی و با تقویت بنیه مالی این مرکز از طریق افزایش بودجه یا اشتراک مساعی با ناشرین دیگر، این مرکز می‌تواند یکی از ناشرین موفق واژه‌نامه‌های علمی و فنی شود.

زاهد بیگدلی - دیماه ۱۳۶۰

منابع

- افغان، سهیل محسن. واژه‌نامه فلسفی: فارسی، عربی، انگلیسی. - تهران: نقره، ۱۳۶۲.
- دهخدا، علی اکبر. لغت‌نامه زیر نظر محمد معین. - تهران: سازمان لغت‌نامه، ۱۳۲۵.
- رحمت الهی، مصطفی. کتابشناسی فرهنگهای دوزبانه فارسی. - تهران: مرکز اسناد و مدارک علمی ایران، ۱۳۶۶.
- مرکز نشر دانشگاهی. واژه‌نامه فیزیک. - تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۶.
- ویت، ژان. اصطلاحنامه توسعه فرهنگی: فارسی، انگلیسی، فرانسه ترجمه ناصر پاکدامن. - تهران: مرکز اسناد فرهنگی آسیا، ۱۳۵۸.
- یار محمدی، لطف‌اله. «کلیات راه و رسم نگارش فرهنگنامه‌های موضوعی...». نقد آگاه، بهار ۱۳۶۳. - ص. ۳۳۱-۳۴۲.

Katz, William A. Introduction to Reference Work. - 2nd. edition. - New York: McGraw-Hill, 1974.

کتابداری و علوم اطلاع‌رسانی - کلیات

۱ - اتحادیه بین‌المللی مراکز مدارک (فید)

اصطلاحنامه علم اطلاع‌رسانی و دکومانتاسیون / تهیه و تدوین اتحادیه بین‌المللی مراکز مدارک (فید) با همکاری یونسکو؛ ترجمه محمد حسین دانشی و عبدالحسین آذرنگ. - تهران: مرکز اسناد فرهنگی آسیا، ۱۳۵۷.
۱۳۷ ص. - (مرکز اسناد فرهنگی آسیا؛ ۳۱: مجموعه متون آموزشی علوم اطلاع‌رسانی و کتابداری؛ ۵).

این کتاب تزاروس (Thesarus) است. تزاروسها مجموعه‌ای از اصطلاحات متداول در زمینه‌ای خاص است که بر حسب موضوع طبقه‌بندی می‌شود. این طبقه‌بندی با توجه به روابطی که اصطلاحات با یکدیگر دارند صورت می‌گیرد. از تزاروسها در تنظیم و نگهداری اسناد و مدارک و در نتیجه در ایجاد شبکه اطلاعاتی استفاده می‌شود. با لغت‌نامه (Dictionary) که واژه‌ها را معنی یا تعریف می‌کند تفاوت دارد.

مندرجات این کتاب بشرح زیر است:

- ... توصیفگرهای کلی، ۱۰. علم اطلاعات / علم اطلاع‌رسانی، ۲۰. مدارک، ۳۰.
- سازمان اطلاعات، ۴۰. فعالیتهای اطلاعاتی، ۵۰. تولید مدارک و نسخه‌برداری، ۶۰.
- خدمات و انتقال اطلاعات، ۷۰. بررسی استفاده‌کنندگان و استفاده‌کنندگان، ۸۰. اداره و مدیریت، ۹۰. کارمندان و آموزش، ۱۰۰. کتاب‌شناسی، ۲۰۰. زبان‌شناسی.

این کتاب دارای چهارنمایه است، در نمایه فارسی به انگلیسی، اصطلاحات، گاه حرف به حرف و گاه کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. در مقابل اصطلاح فارسی شماره رده و سپس معادل انگلیسی آن آمده و ترتیب نمایه انگلیسی به فارسی کلمه به کلمه است. املائی کلمات انگلیسی صحیح بوده و ترتیب الفبایی اصطلاحات فارسی و انگلیسی و ارجاعات درست است. نوع کاغذ، حروف، چاپ و صحافی کتاب خوب است، اما جلد آن مناسب نیست.

۲ - رنجبر، احمد

فرهنگ مطبوعاتی: فارسی، عربی، انگلیسی / تألیف احمد رنجبر [و] ابوالقاسم سهیلی. - [تهران]: علوی. ۱۳۶۸.
۳۲۸ ص.

کتاب فوق حاوی: واژه‌ها و اصطلاحاتی است در ارتباط با تحولات اجتماعی ایران که در روزنامه‌ها و مجله‌های فارسی زبان، عربی یا انگلیسی چاپ شده‌اند. ترتیب مطالب، طبق الفبای زبان فارسی و به روش حرف به حرف است. در برابر واژه فارسی، ابتدا معادل عربی و سپس معادل انگلیسی آن آمده است. برای تلفظ کلمات عربی از اعراب استفاده شده و تمام واژه‌ها با حروف درشت و سیاه چاپ شده‌اند. در املاء کلمات انگلیسی اشتباه دیده می‌شود. کاغذ کاهی، صحافی ضعیف، چاپ و حروف کتاب خوب است.

۳ - سلطانی، پوری

اصطلاحنامه کتابداری: فارسی به انگلیسی و انگلیسی به فارسی / پوری سلطانی و فروردین راستین. - ویرایش دوم. - تهران: کتابخانه ملی ایران، ۱۳۶۵.
سی و پنج، ۳۵۱، ۸۹ ص.
کتابنامه: ص. ۳۴۷-۳۵۱.

کتاب دارای ۲۳۳۸ شناسه است که ۱۱۳۱ عدد آن ارجاع و ۱۲۰۷ عدد آن متعلق به -

واژه‌های اصلی کتابداری و رشته‌های وابسته آن از قبیل: صحافی، چاپ، نشر، مواد دیداری و شنیداری، سازمانها و انجمنهای معتبر ملی و بین‌المللی کتابداری و جوایز و نمایشگاههای معتبر کتاب و کتابداری در ایران و جهان است. شناسه‌ها بر مبنای آرایش حرف به حرف مرتب شده‌اند، لیکن در قسمت انگلیسی، ترتیب واژه‌ها کلمه به کلمه است. برخی از واژه‌های مترادف در ویرایش اول که جا نیفتاده‌اند به ارجاع تبدیل شده‌اند، مثل «دفترک». مترادفها و مشابهات واژه‌ها هم ذیل کلمه مربوط و هم در جای الفبایی خود آمده است. املاء کلمات انگلیسی درست است. در این کتاب از عباراتی که معانی آنها با جمع معانی تک تک واژه‌ها یکی است، همچنین از واژه‌های عمومی، مشتقات و معادلهای متعدد استفاده شده است. جلد و صحافی کتاب ضعیف، کیفیت کاغذ متوسط و چاپ کتاب خوب است.

۴ - فرهنگ اصطلاحات کتابداری، کتابداری: نشریه کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران / زیر نظر ایرج افشار. - دفتر سوم (۱۳۴۹) ص ۱۶-۶۲.

این کتاب دارای ۳۶۶ واژه شناسه است که از این میان ۳۰ شناسه آن ارجاع است. برخی از ارجاعات مربوط به معادلهای فارسی است که بین اهل فن جا نیفتاده‌اند، مثل واژه‌های تصفیه (وجین)، تک فیلم (اسلاید) و نامرجوع (کتاب دیرکردی). این اثر که یکی از قدیمی‌ترین واژه‌نامه‌های فارسی در زمینه کتابداری است، عمدتاً بر مبنای A. L. A. Glossary of Library Terms و کتاب اصطلاحات کتابداری چهارزبانی یونسکو Vocabularium Bibliothecarii تدوین گردیده است. اصطلاحات طبق الفبای فارسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند، لیکن گاه ترتیب آنها نادرست است. املاء برخی کلمات انگلیسی نیز اشتباه است. وضعیت فیزیکی کتاب متوسط است.

۵ - مهدوی، محمدنقی

واژه‌نامه کتابداری و دکومانتاسیون / گردآوری و تنظیم از محمدنقی مهدوی و

عباس اسلامی؛ ویرایشگر علی اکبر آقابخشی. - تهران: مرکز اسناد و مدارک علمی،
۱۳۶۲.
۱۵۷ ص.
کتابنامه: ص.

این واژه‌نامه مجموعه‌ای است شامل: بیش از ۳۰۰۰ اصطلاح کتابداری و اطلاع‌رسانی که واژه‌های آن طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. معانی مختلف فارسی هر واژه انگلیسی با خط تیره کوچک از یکدیگر جدا شده‌اند.
از واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع معنی اجزاء آنها یکی است در کتاب زیاد استفاده شده است. فاصله سطرها مناسب و ترتیب الفبایی واژه‌ها خوب و کتاب دارای واژه‌های عمومی است. املاء واژه‌های انگلیسی درست است.
کیفیت چاپ، کاغذ، جلد و صحافی ضعیف است.

۶ - ویت، ژان

اصطلاحنامه توسعه فرهنگی فارسی، انگلیسی، فرانسه / تهیه‌کننده ژان ویت؛
برگرداننده ناصر پاکدامن. - تهران: مرکز اسناد فرهنگی آسیا، ۱۳۵۸.
۲۹۶ ص. - (مجموعه کتابشناسیها و مدارک فرهنگی؛ ۱۰).

این کتاب (تزاروس است) که تقسیمبندی موضوعی دارد و از دو بخش «فهرست توصیفگرها بر حسب گروه» و «فهرست الفبایی توصیفگرها» تشکیل شده است. در بخش نخست، برای هر توصیفگر عمده یک شماره پنج رقمی در نظر گرفته شده است و اصطلاحات گروه وابسته آن نیز هر کدام دارای یک شماره پنج رقمی هستند که نسبت به توصیفگر اصلی افزایش دهنده دارند. مثلاً شماره ۲۱۲۱۰ مربوط به «هنرمند» است که زیر آن شماره ۲۱۲۲۰ (معمار)، ۲۱۲۳۰ (کاریکاتوریست)، ۲۱۲۴۰ (رمان‌نویس) و ۲۱۲۵۰ (آهنگساز) دیده می‌شود.
بخش دوم شامل: فهرست الفبایی توصیفگر به انگلیسی، فرانسه و فارسی است. در قسمت انگلیسی، در مقابل هر اصطلاح، شماره مربوط به آن در بخش نخست و ذیل آن اصطلاحات وابسته وجود دارد. فهرست الفبایی توصیفگرهای فارسی طبق روش حرف به

حرف مرتب شده است. ترتیب الفبائی واژه‌ها و املاء واژه‌های انگلیسی صحیح است. کیفیت کاغذ، چاپ، جلد و صحافی ضعیف است.

فلسفه

۷ - آشوری، داریوش

واژگان فلسفه و علوم اجتماعی: با برابر نهاده‌های مترجمان و مؤلفان ایرانی / ویراستار داریوش آشوری؛ دستیار ویراستار حسن حسینی کلجاهی؛ گردآوری و تدوین طیبیه رئیس با همکاری یونس محمدی. - تهران: آگاه، پژوهشگاه علوم انسانی، ۱۳۵۵.

۲۳۵ ص.

در این کتاب هدف مؤلفان گردآوری معادل‌های فارسی است که مؤلفان و مترجمان فارسی‌زبان در برابر اصطلاحات و واژه‌های زبان‌شناسی، روان‌شناسی، فلسفه، منطق، حقوق و سایر زمینه‌های علوم اجتماعی بکار برده‌اند.

متن کتاب، طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده است و در مقابل هر واژه، معادل فارسی و همچنین منبع مورد استفاده مشتمل بر نام مختصر کتاب و نام مؤلف یا مترجم قید شده است. املاي کلمات انگلیسی صحیح بوده و از واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع معنی اجزاء آنها یکی است بسیار استفاده شده است. حروف، چاپ، جلد، کاغذ و صحافی آن خوب است.

۸ - افنان، سهیل محسن

واژه‌نامه فلسفی: فارسی - عربی - انگلیسی - فرانسه - پهلوی - یونانی - لاتین / گردآورنده سهیل محسن افنان. - بی‌جا: نشر نقره، ۱۳۶۲.

۳۳۲ ص.

در این کتاب واژگان و اصطلاحات اسلامی با معادلهای چند زبان کهن و جدید غربی تطبیق شده است. مؤلف برای برخی از واژه‌های خارجی از نوشته‌های کهن فارسی نظیر: دانشنامه علائی، معادلهایی را استخراج کرده است. تمام واژه‌های فارسی دارای معادل انگلیسی و فرانسه هستند. برای معادلهای فارسی و پهلوی منبع مورد استفاده اغلب بصورت کوتاه‌نوشت ذکر شده است.

ترتیب واژه‌ها طبق الفبای فارسی و حرف به حرف است. واژه‌های عربی بر حسب ریشه لغات مرتب شده‌اند و کلمات هم‌خانواده هر لغت عربی بدنبال ریشه آن آمده است. صحت ارجاعات و املاء کلمات انگلیسی مطلوب است. نوع کاغذ، کیفیت چاپ، جلد و صحافی کتاب مناسب نیست.

۹ - رونس، داگوبرت. د.

فرهنگ مکتبهای فلسفی / تألیف داگوبرت. د. رونس و هفتاد و دو تن از نخبه فلاسفه امریکا؛ ترجمه احمد اردوبادی. - شیراز: کتابفروشی معرفت، ۱۳۵۶. ۱۲۷ ص.

مدخلهای این کتاب، حدود ۱۸۵ واژه و اصطلاح فلسفی است. واژه‌های اصلی فارسی و انگلیسی با حروف سیاه و درشت چاپ شده‌اند. ترتیب واژه‌ها نامشخص است و در املاء کلمات انگلیسی اشتباه وجود دارد.

عنوان اصلی این کتاب «فرهنگ فلسفه» است و اطلاعات ارائه شده در مورد هر واژه آنقدر مفصل است که جنبه دایرة المعارفی به کتاب داده است. مباحث مربوط به زیباشناسی، فلسفه ارسطو، فلسفه چینی، معرفت‌شناسی، علم اخلاق، فلسفه، تاریخ و ... از اینگونه‌اند. کاغذ و چاپ کتاب خوب است اما جلد و صحافی آن چندان مناسب نیست.

۱۰ - فرهنگ فلسفه و علوم اجتماعی: انگلیسی - فارسی / پژوهشگاه علوم انسانی. -

تهران: پژوهشگاه علوم انسانی، بی‌تا.

651, XI, IV ص.

کتابنامه: ص. I-XI.

این کتاب مجموعه‌ای است از واژه‌های فلسفی و علوم اجتماعی که از کتابهای انگلیسی و فرانسه جمع‌آوری شده‌اند. معادلهایی که مستقیماً توسط یک مؤلف یا مترجم در اثری آورده شده عیناً نقل و در مقابل آن نام اثر و همچنین نام مؤلف یا مترجم نوشته شده است. اما برای معادلهایی که مؤلف یا مترجم از منبع دیگری نقل کرده، ابتدا نام منبع و سپس نام مترجم اولیه همراه با علامت ستاره ذکر شده است. مثال:

صناعی / روانشناسی کار نگاشته Ergogram

آریانپور/ جامعه‌شناسی ارتباط توده گیر Mass Communication

* از دریابندری

ترتیب واژه‌ها طبق روش حرف به حرف صورت گرفته و املاء کلمات انگلیسی از کیفیت خوبی برخوردار است.

چاپ، صحافی، کاغذ، جلد، صفحه‌بندی خوب است.

۱۱ - فرهنگ فلسفی / تألیف جمیل صلیبا؛ ترجمه منوچهر صانعی دره‌بیدی. - تهران:

انتشارات حکمت، ۱۳۶۶.

۷۰۸ ص.

اصل کتاب به زبان عربی و با عنوان «المعجم الفلسفی» در سال ۱۹۷۸ در لبنان به چاپ رسید. متن اصلی بر اساس کلمات عربی مرتب شده و بجز واژه «پیرونی» هیچ واژه‌ای با چهار حرف «پ، چ، ژ، گ» نیامده است.

کتاب فوق دارای سه بخش متمایز است. بخش اول، فهرست لغات فارسی است که طبق روش حرف به حرف مرتب شده و ۱۱۰۸ لغت را در بر می‌گیرد. بخش دوم، با عنوان «فرهنگ فلسفی» متن اصلی کتاب است و شامل فهرست لغات انگلیسی است. بخش سوم، یا ضمائم که شامل اصطلاحات فلسفه اسلامی است که در تهیه آنها بیشتر از آثار مرتضی مطهری استفاده شده است. کتاب ارجاع دارد.

نوع کاغذ، جلد، حروف و کیفیت چاپ و صحافی بسیار خوب است.

روان‌شناسی

۱۲ - اردوبادی، احمد

فرهنگ روانپزشکی: انگلیسی - فارسی / تألیف احمد اردوبادی .. شیراز:
کتابفروشی معرفت، بی‌تا.
ه، 93 ص.

متن کتاب طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده است. واژه‌های انگلیسی تماماً دارای چاپ سیاه هستند و در واژه‌های مرکب، واژه اصلی مدخل قرار گرفته است، لیکن گاه این ترتیب رعایت نشده و بعنوان نمونه می‌توان Applied Psychology را مثال زد.

ترتیب الفبایی برخی واژه‌ها از جمله، واژه‌های موجود در صفحه 55 و صفحه 56 غلط است. املاء تعدادی از واژه‌های انگلیسی نیز درست نیست.
قطع کتاب جیبی، کیفیت کاغذ و چاپ خوب و کیفیت جلد و صحافی آن متوسط است.

۱۳ - بهرامی، غلامرضا

فرهنگ لغات و اصطلاحات روانپزشکی و روانشناسی / تألیف غلامرضا بهرامی و عزالدین معنوی .. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۴۵.

۲۴۸ ص. - (انتشارات دانشگاه تهران؛ ۱۰۸۸: گنجینه لغت و زبان ایران؛ ۱۲).

در این کتاب، لغات و اصطلاحات روانی مهم بترتیب الفبای انگلیسی و فرانسه تنظیم شده و تاریخچه زندگی بعضی از مشاهیر و نوابغ روانپزشکی و روانشناسی نیز بطور اجمال آمده است.

بعد از هر واژه انگلیسی، معادل فرانسه و در مقابل آنها معادل فارسی آورده شده و در زیر تمام معادلهای فارسی توضیح مختصری نیز وجود دارد. ترتیب الفبایی واژه‌ها گاه حرف به حرف و زمانی کلمه به کلمه است و اشتباهاتی نیز در آن دیده می‌شود. واژه‌های مرکب، گاه به شکل طبیعی و گاه بصورت مقلوب ذکر شده‌اند.

نوع حروف، کیفیت کاغذ، چاپ و صحافی خوب است، لیکن جلد کتاب مناسب نیست.

۱۴ - سلطانی فر، حسن

فرهنگ مختصر روانشناسی و روانپزشکی: انگلیسی - فارسی / گردآورنده حسن سلطانی فر. - مشهد: انتشارات خرامانی، ۱۳۵۵.
۱۰۰ ص.
کتابنامه.

واژه‌های این کتاب، حدوداً ۱۲۰۰ عدد است که طبق روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. ترکیبات مربوط به هر واژه بلافاصله پشت سر آن آمده است که در اینجا کلمه اصلی، شناسه قرار گرفته است. علاوه بر معادل فارسی، گاه توضیح بسیار مختصری نیز آورده شده است. در ترتیب الفبایی و املاء واژه‌های انگلیسی اشتباه وجود دارد. چاپ کتاب خوب ولی کاغذ، جلد و صحافی آن ضعیف است.

۱۵ - شعاری نژاد، علی اکبر

فرهنگ علوم رفتاری / تألیف علی اکبر شعاری نژاد. - تهران: امیرکبیر، ۱۳۴۶.
۶۱۵ ص.
کتابنامه.

این کتاب مشتمل است بر: ۴۷۰۰ اصطلاح در زمینه‌های علوم روانشناسی و تربیتی، فلسفه و جامعه‌شناسی و همچنین شرح حال مختصر ۲۸۰ نفر از روانشناسان، مربیان و فیلسوفان که هر کدام به نحوی در علم روانشناسی و آموزش و پرورش صاحب‌نظر هستند. ترتیب واژه‌های انگلیسی به روش حرف به حرف است و کلمات هم خانواده زیر کلمه اصلی آمده و علاوه بر ذکر معادل فارسی، شرح مختصری نیز درباره هر واژه ارائه شده است. کتاب دارای فهرست اعلام فارسی و انگلیسی و همچنین یک نمایه فارسی است که طبق روش حرف به حرف مرتب شده است. در ترتیب واژه‌های فارسی و انگلیسی اشتباه وجود

دارد. املاء کلمات انگلیسی درست است.
حروف، چاپ و صحافی کتاب خوب است اما جلد کتاب مناسب نیست.

۱۶ - مدرسه عالی دختران ایران

لغات و اصطلاحات روانشناسی / مدرسه عالی دختران ایران. - ویرایش ۲. -

تهران: مدرسه عالی دختران ایران، بی‌تا.

۶۱ ص. - (مدرسه عالی دختران ایران؛ ۲۶).

کتاب فوق ۱۸۰ واژه دارد که نخستین بار بوسیله گروهی از استادان روانشناسی مدرسه عالی دختران سابق در سال ۱۳۴۶ منتشر شد. واژه‌ها طبق الفبای زبان انگلیسی مرتب شده، لیکن این روش در همه موارد اعمال نشده است.

در مقابل هر واژه انگلیسی، بعد از یک خط تیره کوچک، معادل فرانسه و سپس معادل فارسی آن آمده است. واژه‌های فارسی با حروف سیاه و درشت چاپ و زیر آنها خط کشیده شده است. علاوه بر معادل فارسی، توضیح کوتاهی نیز زیر هر واژه آورده شده است. در ترتیب کلمات و نیز در املاء تعدادی از کلمات انگلیسی اشتباه وجود دارد. نوع کاغذ و چاپ خوب، اما جلد کتاب ضعیف است.

۱۷ - منصور، محمود

لغت نامه روانشناسی: واژه‌ها و اصطلاحات روانشناسی همراه با معادلهای

انگلیسی و فرانسه آنها / تألیف محمود منصور، پریخ دادستان، میناراد. - تهران:

لوحه، ۱۳۵۶.

۴۸۱ ص.

کتابنامه: ص. ۱۷-۱۸.

این کتاب سه بخش دارد. بخش اول شامل: واژه‌ها و اصطلاحات و تعاریف آنها به فارسی است. واژه‌ها طبق روش حرف به حرف مرتب شده‌اند و ذیل هر واژه یا عبارت،

توضیح مختصری آمده است. بخش دوم، فهرستی سه زبانی با ترتیب فرانسه، انگلیسی و فارسی است. بخش سوم، فهرستی سه زبانی بر مبنای اصطلاحات انگلیسی با معادل‌های فرانسه و فارسی است. ترتیب واژه‌های انگلیسی حرف به حرف است. کتاب دارای ارجاع بوده و در املاء کلمات انگلیسی اشتباه وجود دارد.

کیفیت چاپ، حروف، کاغذ، جلد و صحافی خوب است.

۱۸ - واژه‌نامه روانشناسی و زمینه‌های وابسته: انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی /

تألیف محمدنقی براهنی و دیگران. - تهران: فرهنگ معاصر، ۱۳۶۹.

۲۰۱ + ۱۸۵ ص.

در بخش فارسی - انگلیسی این کتاب، ترتیب واژه‌ها الفبایی و حرف به حرف است. اختصارات و حروف آغازین معمولاً قبل از واژه‌های هر حرف آمده، ولی گاه در میان متن نیز آمده است. بنظر می‌رسد، مؤلف «همزه» را قبل از «الف» در نظر گرفته، لیکن گاه رعایت نکرده است.

در بخش انگلیسی - فارسی از روش کلمه به کلمه استفاده شده و سعی مؤلفان بر این بوده است که برای هر اصطلاح انگلیسی، فقط یک معادل فارسی و اغلب بصورت «اسم» ارائه شود. واژه‌های سایر علوم وابسته به روانشناسی از قبیل: فیزیولوژی، روانپزشکی، آمار، علوم تربیتی و زیست‌شناسی نیز در کتاب آورده شده است. ترتیب الفبایی واژه‌های فارسی و املاء واژه‌های انگلیسی خوب است. در ترتیب الفبایی واژه‌های لاتین اشکال وجود دارد. گاه اشتباهات چاپی در نوشته‌های فارسی دیده می‌شود مثل صفحه ۷ که بجای «مجرای گوارش» عبارت «مجرای گوش» و در برابر alimentary tract چاپ شده است.

کیفیت کاغذ متوسط و جلد آن ضعیف است.

اسلام

۱۹ - طالقانی، محمدعلی

فرهنگ اصطلاحات معارف اسلامی: فارسی - انگلیسی / تألیف محمدعلی طالقانی... تهران: بی‌نا، ۱۳۵۷.

۷۶، ۷۲ ص.

کتاب فوق واژه‌نامه‌ای است مختصر که دو بخش دارد. در بخش فارسی - انگلیسی، فقط معادل هر واژه فارسی آمده و تنها در برخی موارد کاربرد یک واژه، درون پرانتز مشخص شده است.

گاه ذیل بعضی واژه‌ها، کلماتی که در ارتباط با آن هستند، آمده است، مثلاً در صفحه (۸) چنین می‌بینیم:

اسماء الحسنی

مجیب

ودود

بدیع

قهار

سمیع

این کتاب دارای ضمایم «تقویم تاریخی قرن اول اسلامی»، «نامهای جغرافیائی» و «نامهای اشخاص، سلسله‌ها و غیره» است.

در ترتیب حرف به حرف واژه‌های فارسی و انگلیسی، علاوه بر وجود اشکال در ترتیب واژه‌ها، املاء برخی کلمات انگلیسی نیز نادرست است. نوع کاغذ، حروف، چاپ، جلد و صحافی کتاب متوسط است.

۲۰ - نقوی، علی محمد

فرهنگ اصطلاحات اسلامی: فارسی - انگلیسی / تألیف علی محمد نقوی؛ زیر نظر ابوالفضل عزتی... تهران: انتشارات اسلامی، ۱۳۶۰.

۱۷۳، سی و نه ص.

قسمت عمده این کتاب، سه بخش «اصطلاح‌شناسی عمومی»، «تاریخچه پیدایش اصطلاحات اسلامی» و «معادل‌شناسی» است. بدنبال این سه بخش، ترجمه قسمتی از دایرةالمعارف بریتانیا و پس از آن واژه‌نامه فارسی - انگلیسی در صفحات ۳۵ تا ۱۶۶ آمده است.

در انتهای کتاب، فهرستی از واژه‌های عربی و فارسی که وارد زبانهای اروپایی شده‌اند، بترتیب الفبای انگلیسی و همراه با معادل فارسی آنها آمده است. بدنبال این قسمت، ترجمه انگلیسی بخشهای یک، دو و سه دیده می‌شود.

واژه‌ها و اصطلاحات گاه حرف به حرف، زمانی کلمه به کلمه و زمانی دیگر بصورت موضوعی مرتب شده‌اند. حرف تعریف عربی (ال) در ترتیب واژه‌ها در نظر گرفته نشده است. وضعیت فیزیکی کتاب از نظر چاپ، صحافی، کاغذ و ... متوسط است.

جمعیت‌شناسی - جامعه‌شناسی

۲۱ - آبرکرامبی، نیکلاس

فرهنگ جامعه‌شناسی / نوشته نیکلاس آبرکرامبی، استفن هیل، برایان اس. تورنر؛ ترجمه حسن پویان - [تهران]: چاپخش، ۱۳۶۷.
۴۵۴ ص.

این اثر ترجمه کتاب: (1982) The Penguin Dictionary of Sociology است. متن کتاب شامل: مباحث، مکاتب و نظریات جامعه‌شناسی است. طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده و برای هر مدخل که تماماً با حروف بزرگ انگلیسی و با چاپ سیاه و درشت نوشته شده، معادل فارسی آن نیز همراه با توضیح مفصلی آمده است. معمولاً در انتهای توضیحات هر مدخل، ارجاع به موضوعات وابسته و کتابشناسی جهت مطالعه بیشتر وجود دارد. بدنبال متن کتاب، فهرست مطالب که همان واژه‌های مدخل هستند، بطور الفبایی و همراه با معنی فارسی آمده است.

درانتهای واژه‌های مربوط به هر حرف، توضیحات مربوط به واژه‌ها و اصطلاحات و یا نوشتار لاتین اسامی ذکر شده و هرگاه در متن، بدنبال کلمه‌ای، واژه «ایضاً» آمده باشد، آن اصطلاح یا واژه نیز به نوبه خود در جای دیگری از کتاب توضیح داده شده است. در املاء کلمات انگلیسی گاه اشتباه دیده می‌شود. وضعیت فیزیکی کتاب از نظر چاپ، صحافی، کاغذ و... خوب است.

۲۲ - بیرو، آلن

فرهنگ علوم اجتماعی: انگلیسی، فرانسه، فارسی / ترجمه باقر ساروخانی...
تهران: انتشارات کیهان، ۱۳۶۶.
۵۱۹ ص.

این کتاب ترجمه‌ای است از یک اثر فرانسوی که متن آن طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده و زیر واژه انگلیسی، معادل فرانسه و در مقابل آن برابر فارسی واژه آمده است. برای هر واژه توضیح مفصل داده شده و مدخلها تماماً با حروف سیاه و درشت چاپ شده‌اند و معمولاً با ریشه کلمات همراه است. کتاب دارای ارجاع و پانویس بوده و در انتهای کتاب، پیوستی تحت عنوان «فهرست راهنما» آمده است که شامل: نمایه واژه‌های فارسی با معادل انگلیسی و فرانسه، نمایه واژه‌های فرانسه با معادل انگلیسی و فارسی و همچنین فهرست واژه‌هایی که در متن آمده اما مستقلاً تشریح نشده‌اند. فهرست اخیر طبق الفبای انگلیسی مرتب شده و فهرست منابع در صفحات ۵۱۸ و ۵۱۹ آورده شده است. املاء واژه‌های انگلیسی و ترتیب واژه‌ها خوب است. کاغذ کتاب متوسط و جلد و صحافی آن ضعیف است.

۲۳ - لغت‌نامه جمعیت‌شناسی / تألیف و تدوین مهدی امانی و دیگران... تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۵۴.

و، ۲۷۲ ص... (انتشارات دانشگاه تهران، ۱۵۱۸).
اساس این کتاب را اولین لغت‌نامه جمعیتی منتشر شده از طرف سازمان ملل متحد

تشکیل می‌دهد. کتاب دارای دو بخش و نه فصل بشرح زیر است: مفاهیم کلی، مراحل و عملیات آمارهای جمعیتی، توزیع و طبقه‌بندی جمعیت، مرگ و میر، ازدواج، باروری، رشد جمعیت و تجدید نسل، مهاجرت، و طبقه‌های اقتصادی و اجتماعی جمعیت‌شناسی.

در بخش فارسی - انگلیسی واژه‌ها دارای ترتیب خاصی نیستند و فقط نخستین حرف آنها رعایت شده است. در برابر هر لغت یک کُد شماره‌ای وجود دارد. عدد سه رقمی، بیانگر واژه اصلی است که آن لغت در محدوده موضوعی آن قرار دارد. شماره دیگر نشان‌دهنده ردیف لغت در همان محدوده موضوعی است. این کُد خواننده را به ۸۱ صفحه ابتدای کتاب که به توصیف مفاهیم کلی علم جمعیت‌شناسی پرداخته است، هدایت می‌کند. در بخش انگلیسی - فارسی نیز واژه‌ها ترتیب مشخصی ندارند.

کیفیت کاغذ، جلد و صحافی کتاب متوسط و چاپ آن ضعیف است.

آمار

۲۴ - صدقیانی، مهیندخت

واژه‌نامه آمار: انگلیسی - فارسی / تهیه و تنظیم مهیندخت صدقیانی. - تهران: وزارت فرهنگ و آموزش عالی، مرکز اسناد و مدارک علمی ایران، ۱۳۶۶ و ۱۳۶۴.

۱۹۰ ص.

کتابنامه: ص. ۱۸۸-۱۹۰.

این کتاب مجموعه‌ای است از معادلهای فارسی بکار برده شده توسط نویسندگان و مترجمان کتابهای آماری. تهیه‌کننده در مقابل هر واژه، یک عدد از ۱ تا ۲۵ قرار داده که کُد شناسایی منبع مورد استفاده است. چنانچه معادل فارسی مورد استفاده، توسط چندین نفر یا در چند منبع مختلف بکار رفته باشد شماره‌های بیشتری در مقابل واژه فارسی قید شده است. معادلهایی که مترجم یا مؤلف مشخصی نداشته‌اند فاقد کُد هستند.

واژه‌های انگلیسی، طبق روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند و گاه اشتباهات جزئی در آن دیده می‌شود. از واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع معنی اجزاء آنها یکی است، زیاد استفاده شده است. املاء کلمات انگلیسی درست است. کیفیت کاغذ، چاپ و صحافی متوسط و جلد کتاب بسیار ضعیف است.

علوم سیاسی

۲۵ - آقابخشی، علی (اکبر)

فرهنگ علوم سیاسی: انگلیسی - فارسی / علی آقابخشی. - تهران: نشر تندر،

۱۳۶۳.

۳۰۱ ص.

این کتاب در زمینه: اصطلاحات سیاسی و حقوق بین‌الملل عمومی است و دو بخش متمایز دارد. بخش اول، متن اصلی است که طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده و در برابر هر اصطلاح، ابتدا معادل فارسی و سپس تعریف کوتاهی از آن آمده است.

بخش دوم، فهرست الفبایی اصطلاحات فارسی است که آن نیز حرف به حرف مرتب شده است. کتاب فوق با املاء صحیح کلمات انگلیسی و سایر دقتهای مؤلف، بعنوان یک کتاب مرجع شناخته شده است.

کیفیت کاغذ، حروف، چاپ، جلد و صحافی خوب است.

۲۶ - الیوت، فلورنس

فرهنگ سیاسی / فلورنس الیوت؛ ترجمه مهدی افشار. - تهران: انتشارات

زرین، ۱۳۳۶.

۸۹۸ ص.

این کتاب مانند اغلب واژه‌نامه‌های سیاسی و بنا به طبیعت اینگونه کتابها بیشتر به یک دایرةالمعارف شبیه است و به همین دلیل معادل فارسی لغات، معمولاً همراه با شرح و توضیحی مشتمل بر چند سطر یا حتی چند صفحه آمده است.

این کتاب طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده و شامل واژه‌ها و اصطلاحات سیاسی و همچنین زندگینامه سیاستمداران معروف دنیا است. کتاب دارای ارجاع بوده و در انتهای آن فهرستی الفبایی از واژه‌های فارسی، همراه با معادل انگلیسی و شماره صفحه مربوط وجود دارد.

صحافی کتاب خوب است، لیکن نوع کاغذ و چاپ آن مطلوب نیست.

۲۷ - ایران. وزارت آموزش و پرورش. مرکز مطالعات و تحقیقات ملی.

اصطلاحات سیاسی / وزارت آموزش و پرورش، مرکز مطالعات و تحقیقات ملی

.. تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات ملی، بی تا.

ع، ۳۶۸ ص.. (وزارت آموزش و پرورش، مرکز مطالعات و تحقیقات ملی؛ ۲۴).

در ابتدای کتاب، یک فهرست الفبائی با ۲۳۲ معادل فارسی مورد استفاده در کتاب وجود دارد که معادل انگلیسی و فرانسه آنها نیز داده شده است. متن اصلی، طبق الفبای زبان انگلیسی مرتب شده، لیکن هم در متن اصلی و هم در فهرست فارسی، ترتیب خاصی برای تنظیم واژه‌ها اعمال نشده است. اطلاعات آمده در مورد هر واژه، عبارت است از: ریشه اصلی، معادل فارسی و شرح کوتاهی در باره آن؛ شرح اصطلاحات معمولاً مفصل و حدود یک تا دو صفحه را در بر می‌گیرد.

وضعیت فیزیکی کتاب متوسط است.

۲۸ - علی بابائی، غلامرضا

فرهنگ علوم سیاسی / تألیف غلامرضا علی بابائی و بهمن آقائی؛ ویراستار

محمد رفیعی مهرآبادی.. تهران: شرکت نشر ویس، ۱۳۶۵.

ج ۴.

جلدهای ۲-۴ این کتاب در سال ۱۳۶۶ منتشر شده اند.

در دیباچه این کتاب، مؤلفین بشرح تحول مفهوم سیاست و تعریف آن از زبان دانشمندانی چون سقراط، افلاطون، ارسطو، جان لاک، خواجه نصیرالدین طوسی و... می پردازند.

متن اصلی یا کتاب اول، طبق الفبای زبان فارسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده است. کتاب دوم، با عنوان فرعی ترمینولوژی انقلاب، جنگ، کودتا، مشتمل بر واژه ها و اصطلاحات مربوط به اتحادها، انقلابها، پیمانها، جنگها، عهدنامه ها، قراردادهای کنفرانسها و کودتاهاست. در پایان کتاب دوم واژه نامه انگلیسی - فارسی وجود دارد که ترتیب آن کلمه به کلمه بوده و معادل فارسی واژه ها نیز آورده شده است.

ترتیب کلمات انگلیسی و فارسی و املاء واژه های انگلیسی درست است. نوع کاغذ، بجز جلد دوم از کتاب اول، خوب است. چاپ کتاب خوب و جلد و صحافی آن متوسط است.

اقتصاد

۲۹ - حریری، محمدیوسف

اصطلاحات اقتصاد / محمدیوسف حریری -. تهران: مؤسسه مطبوعاتی خزر،

بی تا.

۲۵۸ ص.

در این کتاب، مقابل هر واژه فارسی، معادل انگلیسی و توضیح مختصری آمده است. ترتیب حروف، بر اساس الفبای فارسی و طبق روش حرف به حرف و گاه کلمه به کلمه است. واژه های ارائه شده یا معنی فارسی واژه بیگانه هستند و یا اصطلاح خارجی که با تلفظ فارسی شده آن در زبان ما متداول شده است.

کتاب ارجاع دارد و در املاء کلمات انگلیسی و ترتیب الفبایی واژه ها اشتباه فراوان

دیده می‌شود.

وضعیت فیزیکی کتاب از نظر چاپ و صحافی و کاغذ و... متوسط است.

۳۰ - ریسی، جولیو

فرهنگ لغات بانکی: انگلیسی به فارسی با فهرست الفبائی فارسی / تألیف جولیو ریسی؛ ترجمه ف. ذکائی. - تهران: کتابفروشی تهران، ۱۳۵۵.
این کتاب، دارای ۲۰۴۱ واژه و اصطلاح بانکداری است. واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی مرتب شده‌اند. سمت چپ هر واژه یک شماره ردیف وجود دارد که در فهرست الفبایی فارسی، جهت ارجاع مورد استفاده قرار می‌گیرد.
کلمات مختص ایالات متحده آمریکا با حروف US مشخص شده‌اند و از واژه‌های عمومی بندرت استفاده شده است.
کیفیت چاپ، صفحه‌بندی و صحافی کتاب بسیار خوب است.

۳۱ - صداقت کیش، جمشید

فرهنگ اصطلاحات اقتصادی: انگلیسی به فارسی / تألیف جمشید صداقت کیش. - تهران: روشنفکر، ۱۳۵۳.
۳۳۷ ص.

در این کتاب، توضیحات مربوط به هر واژه یا اصطلاح، اغلب مفصل و به شکل دایرةالمعارف است. واژه‌ها طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. از لفظ «نگا» جهت ارجاع استفاده شده است. در انتهای کتاب، واحد و اجزاء پول کشورهای جهان و کتابنامه آمده است.

املاء کلمات انگلیسی صحیح بوده لیکن ترتیب الفبایی واژه‌ها اشکال دارد.
حروف و چاپ کتاب خوب اما جلد و صحافی آن ضعیف است.

۳۲ - فرهنگ، منوچهر

فرهنگ علوم اقتصادی: انگلیسی به فارسی / منوچهر فرهنگ. - تهران: نیل،

۱۳۵۴.

۱۴۰۷ ص.: جدول، نمودار.

کتابنامه: ص. ۱۴۰۹.

این کتاب مشتمل است بر لغات و اصطلاحات بازرگانی، بانکی، اقتصادسنجی، آمار، بورس، بیمه، حسابداری، حقوق تجاری، حمل و نقل، کامپیوتر و نظریه‌های اقتصادی. معنی، مترادف، متضاد، تعریف و تفسیر هر واژه یا اصطلاح در برابر آن و گاهی نیز واژه‌های هم‌خانواده ذیل آن آمده است.

املاء کلمات انگلیسی درست و ترتیب واژه‌ها کلمه به کلمه بوده و موارد اشتباه در آن دیده می‌شود. از واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع معانی اجزاء آنها یکی است استفاده شده است.

حروف، چاپ و صحافی کتاب خوب، لیکن قطر زیاد کتاب چندان مناسب نیست.

۳۳ - لادین، پرویز

فرهنگ لادین: دیکسیونر اصطلاحات و لغات علم اقتصاد، علوم بازرگانی، بازاریابی و امور مالی و بانکی و مالیاتی، از انگلیسی به انگلیسی و فارسی / تألیف پرویز لادین. - تهران: انتشارات تهران اکونومیست، ۱۳۵۱. 240 ص.

چاپ اول این کتاب که منحصر به علم اقتصاد بود در سال ۱۳۴۵ منتشر شد. در تجدید چاپ، واژه‌ها و اصطلاحات علوم بازرگانی، بانکی، بازاریابی و مالیاتی بدان افزوده شد. کتاب طبق الفبای زبان انگلیسی مرتب شده و بنظر می‌رسد در ترتیب کلمات فقط دو حرف اول آنها رعایت شده است. بدنبال هر واژه یا اصطلاح، مترادف انگلیسی یا توضیحی به زبان انگلیسی و سپس معادل فارسی آن وجود دارد.

از صفحه ۲۱۸ تا انتهای کتاب، دارای ضمائم بشرح زیر است: سازمانهای اقتصادی، سیاسی و اجتماعی و علمی بین‌المللی، وزارتخانه‌ها و ادارات کل و مؤسسات، معاونین وزارتخانه‌ها، رؤسا و مدیران عامل، ادارات کل، مؤسسات، شرکتها، سازمانها، هیئت‌ها و

سرپرستان.

نوع کاغذ، جلد و کیفیت صحافی و فاصله سطرها مناسب نیست.

۳۴ - معنوی، غلامحسین

فرهنگ اصطلاحات بانکی / تألیف غلامحسین معنوی ... تهران: مؤسسه علوم

بانکی، ۱۳۵۰.

۶۷، ۶۳ ص. (انتشارات مؤسسه علوم بانکی).

این کتاب دو بخش فارسی - انگلیسی و انگلیسی - فارسی دارد. در بخش نخست، واژه‌ها طبق الفبای زبان فارسی مرتب شده‌اند، ولی روش خاصی در این مورد اعمال نگردیده است. مثلاً در صفحه ۱۰ واژه‌ها و عبارات «انتقال پستی»، «انتقال تلگرافی»، «انتقالات چند جانبه»، «انتقال دادن»، و «انتقالات یک جانبه» بترتیب پشت سرهم آمده‌اند. در ترتیب واژه‌های انگلیسی بخش دوم، گاهی از روش حرف به حرف و زمانی از روش کلمه به کلمه استفاده شده و املاء کلمات انگلیسی آن مطلوب است. کیفیت چاپ و صحافی کتاب نیز مطلوب است.

حقوق

۳۵ - سپهوند، امیر

فرهنگ لغات حقوقی: انگلیسی به فارسی / تألیف امیر سپهوند ... تهران:

دهخدا، ۱۳۵۵.

۱۳۶ ص.

کتاب فوق شامل: لغات و اصطلاحات جزایی است که طبق الفبای زبان انگلیسی مرتب شده‌اند. در ترتیب الفبایی واژه‌ها فقط یک یا دو حرف اول آنها رعایت شده است. گاهی یک کلمه در یک یا چند صفحه بدفعات تکرار شده، مثلاً abrogation در صفحه

۵ بمعنای «فسخ - الغا» و در صفحه ۶ بمعنای «بطلان - فسخ» آمده است و همینطور Bail در صفحه ۲۴ صفحه اخیر «ضمانت نامه»، در صفحه ۲۵ «کفیل - ضامن» و در جای دیگر صفحه اخیر «کفالت» معنی شده است.

در املاء کلمات اشتباه وجود دارد. ترتیب واژه‌ها مشخص نیست. واژه‌های عمومی در واژه‌نامه دیده می‌شود. وضعیت فیزیکی کتاب ضعیف است.

۳۶ - کشاورز، بهمن

فرهنگ حقوقی: انگلیسی به فارسی، مشتمل بر لغات و اصطلاحات قضائی و سیاسی و اصطلاحات اصلی علم اقتصاد / تألیف بهمن کشاورز. - تهران: امیرکبیر، ۱۳۵۶.

۲۶۰ ص.

کتابنامه: ص. ۲۶۱.

واژه‌های این کتاب، طبق الفبای زبان انگلیسی مرتب شده‌اند، لیکن روش خاصی اعمال نشده است. لغات و اصطلاحات قضایی کتاب، در سه گروه و بشرح ذیل آورده شده است:

- ۱ - لغات و اصطلاحات حقوقی انگلیسی به معنی اخص.
 - ۲ - لغات و اصطلاحات انگلیسی که مؤلفین و مترجمین و محققین فارسی‌زبان در برابر واژه‌های حقوقی فارسی و فقه اسلامی وضع کرده و یا قرار داده‌اند.
 - ۳ - لغات و اصطلاحاتی که حقوقی به معنی اخص کلمه نیستند، لیکن در کتابهای حقوقی انگلیسی زیاد کاربرد دارند.
- زیر برخی از واژه‌های اصلی، عبارات و اصطلاحات مربوط به آنها نیز همراه با معنی فارسی‌شان قید شده است. املاي کلمات لاتین مطلوب بوده، لیکن تعدادی واژه غیر تخصصی و عمومی در کتاب دیده می‌شود.

کیفیت کاغذ، صحافی، چاپ مطلوب است.

علوم نظامی - دریانوردی

۳۷ - آقاسی، گیورگیس

فرهنگ کشتیرانی: شامل اختصارات و اصطلاحات فنی، بیمه‌دریائی، بازرگانی و مدیریت / تألیف گیورگیس آقاسی. - تهران: کشتیرانی ملی آریا، ۱۳۵۵.

158 ص.

این کتاب شامل: اختصارات و اصطلاحات باربری دریائی است. اختصارات و حروف آغازین، در ابتدای واژه‌های مربوط به هر حرف همراه با شکل کامل آنها آمده و بدنبال آن، واژه‌ها و اصطلاحات هر حرف آورده شده که ترتیب آن حرف به حرف است. در بسیاری موارد علاوه بر معادل فارسی، توضیح کوتاهی نیز همراه است. معادل‌های متعدد فارسی با اعداد ۱، ۲ و ... مشخص شده‌اند.

اولین کلمه هر صفحه بعنوان «کلمه راهنما» در بالای صفحه آمده است. در ترتیب واژه‌ها و در املاء آنها اشتباه وجود دارد.

نوع حروف، چاپ، فاصله سطرها و کاغذ کتاب خوب است، جلد و صحافی آن مناسب نیست.

۳۸ - شاه‌حسینی، ابراهیم

واژه‌نامه دریانوردی: انگلیسی - فارسی / ابراهیم شاه‌حسینی، احمد بینا؛ ویراسته رضا منصوری. - تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۵.

100 ص.

در ابتدای این کتاب، فهرست اختصارات همراه با شکل کامل آنها آمده و متن کتاب، طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده است. واژه‌هایی که در زمینه‌ای کاربرد خاصی دارند با حروف بزرگ لاتین مشخص شده و مترادف بعضی واژه‌ها ذیل آنها وجود دارد. به تعداد معادلهای فارسی، کلمه انگلیسی تکرار شده و با اعداد 1، 2 و ... از هم تفکیک پذیرند.

کتاب دارای ارجاع بوده و از واژه‌های عمومی استفاده نکرده است. املاي کلمات انگلیسی آن خوب، لیکن در نظم الفبایی آن اشتباه وجود دارد. چاپ کتاب خوب، لیکن صحافی و جلد آن ضعیف است.

۳۹ - مظاهری کلهرودی، اصغر

فرهنگ لغات و اصطلاحات نظامی، انگلیسی به فارسی: ویژه نیروی دریایی، هوایی، زمینی / تألیف اصغر مظاهری کلهرودی. - تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۴.
۲ ج 749 ص.

در این کتاب فقط لغات و اصطلاحات مرکب و واژه اصلی که بار خاص نظامی دارد، ذکر شده است. مثلاً معنی کلمه Parity یعنی «تبادل قوا» داده شده که به این ترتیب مراجعه کننده می‌تواند به مفهوم Air Parity یعنی «تبادل قوای هوایی» پی ببرد. متن کتاب طبق الفبای زبان انگلیسی و بر اساس روش حرف به حرف ترتیب یافته و در مقابل کلمات انگلیسی هویت دستوری آنها با حروف اختصاری مشخص شده است. از صفحه 585 لیست الفبایی بسیار مفصلی از اختصارات انگلیسی که در امور نظامی کاربرد دارند، همراه با شکل کامل و معنی آنها دیده می‌شود. ترتیب الفبایی واژه‌ها اشکال دارد، لیکن املاي کلمات مطلوب است.

کیفیت حروف، کاغذ، چاپ، جلد و صحافی کتاب چندان مناسب نیست.

آموزش و پرورش

۴۰ - راسل، رابرت. و.

زمینه‌ای برای فرهنگ لغات و اصطلاحات آموزش و پرورش / تألیف

رابرت. و. راسل؛ ع. وکیلی زاده - تهران: امیرکبیر، ۱۳۵۴.

۸۸ ص.

کتابنامه: ص. ۸۹.

در ترجمه این کتاب و انتقال مفاهیم لغات آموزش و پرورش از انگلیسی به فارسی از منابع اریک (ERIC) و برای سایر واژه‌ها از مراجع دیگر انگلیسی بهره گرفته شده است. بدنبال پیشگفتار کتاب، شرح مختصری از وسائل و خدماتی که «اریک» می‌تواند در اختیار محققان و علاقمندان آموزش و پرورش بگذارد، آمده است.

متن کتاب، طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده و اشتباهاتی در ترتیب واژه‌ها وجود دارد. املاء کلمات انگلیسی خوب است. واژه‌های غیر تخصصی در کتاب دیده می‌شود.

چاپ کتاب خوب است، لیکن سایر ویژگیهای فیزیکی کتاب مناسب نیست.

۴۱ - شعاری نژاد، علی اکبر

فرهنگ اصطلاحات تربیتی، جامعه‌شناسی، روانپزشکی، روانشناسی،

روانکاوی، فلسفی، در حدود ۳۰۰۰ اصطلاح / علی اکبر شعاری نژاد - تهران:

کتابفروشی حاج محمدباقر حقیقت، ۱۳۴۴.

ج، ۶۳۲ ص.

قسمت اصلی کتاب، که حدود ۳۰۰۰ واژه و اصطلاح را در برمی‌گیرد مربوط به واژه‌های انگلیسی است که طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. زیر معنی یا معادل فارسی واژه‌ها خط کشیده شده و ذیل آن توضیح مختصری نیز دیده می‌شود. واژه‌ها و اصطلاحات مرکب، زیر واژه اصلی آورده شده است.

قسمت دوم کتاب با عنوان «فهرست فارسی» نمایه‌ای است مفصل که واژه‌ها و اصطلاحات آن طبق روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. کتاب دارای ارجاع بوده و در ترتیب و همچنین در املاء واژه‌های فارسی و لاتین اشتباه وجود دارد. کیفیت صحافی، چاپ و کاغذ خوب است.

۴۲ - مؤسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی علمی و آموزشی. مرکز اسناد و مدارک علمی. واژه‌نامه آموزش و پرورش: انگلیسی - فارسی و فارسی - انگلیسی / مرکز اسناد و مدارک علمی. - تهران: مرکز اسناد و مدارک علمی، ۱۳۶۲. ب، ۱۵۴، ۱۶۵ ص.

این واژه‌نامه از چهاربخش: مقدمه، بخش فارسی - انگلیسی، بخش مترادفها و بخش انگلیسی - فارسی تشکیل شده است. در ضبط اشکال مفرد و جمع واژه‌ها، بجز در موارد خاصی، از شکل مفرد آنها استفاده شده است. در مواردی که معادل فارسی مفهوم کامل واژه انگلیسی را نمی‌رساند، یادداشت توصیفی بر اساس تعریف «فرهنگ آموزش و پرورش» به آن اضافه شده است. معانی متعدد هر واژه با علامت «کاما» از یکدیگر جدا شده‌اند.

بخش مترادفها شامل: مترادف واژه‌های انگلیسی است. واژه‌های انگلیسی، به روش کلمه به کلمه و واژه‌های فارسی، بصورت حرف به حرف مرتب شده‌اند که ترتیب کلمات بسیار خوب است. در املاء کلمات انگلیسی اشتباهات جزئی دیده می‌شود. استفاده فراوان از واژه‌های مرکب، باعث افزایش حجم کتاب شده است. مثلاً با واژه (instruct) تعداد ۳۲ و با واژه (آزمون) تعداد ۱۴۶ عبارت مرکب یا کلمه هم‌ریشه بکار برده شده است.

کیفیت حروف و چاپ خوب، کیفیت کاغذ متوسط و جلد و صحافی کتاب ضعیف است.

تجارت

۴۳ - اصطلاحات بازرگانی بین‌المللی / کمیته ایرانی اطاق بازرگانی بین‌المللی - تهران :

کمیته ایرانی اطاق بازرگانی بین‌المللی، ۱۳۴۴.

۴۳ ص.

این جزوه حاوی ۲۴ اصطلاح معمول در رشته بازرگانی بین‌المللی و باربری هوایی و دریائی است، که در ارائه مطالب آن نظم خاصی بکار نرفته است. در مقابل اصطلاح انگلیسی، معادل فارسی یا تلفظ رایج آن را می‌توان یافت. بدنبال اصطلاحات، توضیحات نسبتاً مفصلی در مورد شرایط قرارداد و وظایف خریدار و فروشنده آورده شده است.

مطالب عمده مندرج در این جزوه عبارت است از: تحویل کالا روی واگن، کامیون، درکنار یا روی کشتی؛ بهای کالا و کرایه؛ بیمه کرایه؛ شرط انبار به انبار؛ شرط تغییر مسیر؛ شرط اف. پی. ا.؛ شرط خسارات مشترک؛ شرط اعتصاب، اغتشاش و غیره.

چاپ، کاغذ، جلد و صحافی خوب است.

۴۴ - حدادپور، هرمز

فرهنگ اصطلاحات بازرگانی / هرمز حدادپور - تهران: گروه انتشاراتی ایران

صفحه، ۱۳۶۲.

۹۳ ص.

این کتاب با عنوان روی جلد «فرهنگ اصطلاحات بازرگانی و مکاتبات تجاری»، واژه‌نامه‌ای است مختصر که طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. در ترتیب کلمات انگلیسی و در املاء آنها اشتباه وجود دارد. از واژه‌های عمومی در کتاب استفاده شده است.

حروف و چاپ بسیار خوب، اما کیفیت کاغذ، جلد و صحافی متوسط است.

۴۵ - ملک‌زاده، سیروس

اولین فرهنگ انگلیسی - فارسی بازرگانی، حسابداری و اقتصادی: مشتمل بر ۶۰/۰۰۰ واژه / سیروس ملک زاده .. تهران: دهخدا، ۱۳۶۴ و ۱۳۴۸.
459 و XXIV ص: جدول.

قسمت اول کتاب شامل: لغات و اصطلاحات بازرگانی، حسابداری و اقتصاد است. قسمت دوم از بخشهای متعددی تشکیل شده که اهم آنها عبارتند از: مؤسسات بین‌المللی اقتصادی، برخی علائم اختصاری بازرگانی، سیاق، ارتباط تقویم ایرانی با فرنگی، عنوان فارغ‌التحصیلان بازرگانی و حسابداری. در این کتاب مترادف یا متضاد و گاهی مشتقات لغات ذیل آنها آورده شده و املاي آمریکایی و انگلیسی تعدادی از لغات نیز ذکر شده است. املاي کلمات انگلیسی درست و ترتیب واژه‌ها گاه حرف به حرف و زمانی کلمه به کلمه است.

قطع کتاب جیبی و وضعیت فیزیکی کتاب خوب است.

۴۶ - ملک زاده، سیروس

فرهنگ علوم بازرگانی: اقتصاد، حسابداری، بانکداری / سیروس ملک زاده .. تهران: دهخدا، ۱۳۵۳.
854 ص: مصور، جدول.

این کتاب ترجمه کتاب: Business, Economics and Accounting Dictionary است که طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده و هویت دستوری واژه‌ها با استفاده از کوتاه‌نوشت حروف انگلیسی نشان داده شده است. در انتهای کتاب صورتی از اعداد اصلی و سیاق و روش ترکیب آنها وجود دارد. در بالای صفحات، پنج حرف از اولین و آخرین کلمه هر صفحه بصورت راهنما دیده می‌شود. در ترتیب واژه‌ها اشتباه وجود دارد. املاء بسیاری از کلمات لاتین نادرست بوده و تعداد واژه‌های عمومی و غیر تخصصی در کتاب زیاد است. کاغذ، چاپ، جلد و صحافی کتاب مطلوب است.

۴۷ - واژه‌نامه اصطلاحات بین‌المللی گمرکی / ترجمه و تدوین غلامحسین آرام... تهران: اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران. روابط عمومی، ۱۳۶۷. ۲۷ ص.

این واژه‌نامه مشتمل بر: ۹۹ اصطلاح گمرکی است که نخستین بار در سال ۱۳۴۹ و با ۵۹ اصطلاح، بوسیله گمرک ایران به فارسی ترجمه و منتشر شد. تعاریف داده شده در آن مصوب «شورای همکاری گمرکی» هستند. این متن بر اساس الفبای زبان فارسی مرتب شده و املاي کلمات انگلیسی آن صحیح است. چاپ جزوه، خوب لیکن نوع کاغذ و جلد آن مناسب نیست.

۴۸ - واژه‌ها و اصطلاحات مهم در تجارت بین‌المللی: به ۶ زبان / ترجمه حسن گلریز... بی‌جا: انتشارات فربخش، ۱۳۶۵. ۳۷۰ ص.

متن اصلی کتاب شامل: ۱۵۰۰ واژه و اصطلاح انگلیسی است که هر کدام دارای یک شماره ردیف هستند. علاوه بر معادل‌های فارسی، آلمانی، اسپانیایی، فرانسه و ایتالیایی، برخی از واژه‌ها دارای لغات و اصطلاحات وابسته به آنها بوده که با حروف a، b، c و ... مشخص شده‌اند.

پس از متن اصلی، فهرست واژگان زبانهای بیگانه و همچنین فهرست فارسی آمده است. در فهرست فارسی ترتیب واژه‌ها حرف به حرف است و با یک شماره به متن اصلی ارجاع داده شده‌اند.

در متن اصلی از حروف الفبای انگلیسی و اولین و آخرین شماره و همچنین اولین و آخرین واژه یا اصطلاح هر صفحه بعنوان راهنما استفاده شده است. گاه متضاد برخی واژه‌ها بعد از علامت ≠ داده شده است. املاء کلمات انگلیسی صحیح بوده و ترتیب واژه‌های انگلیسی گاه حرف به حرف و زمانی کلمه به کلمه است.

نوع کاغذ و کیفیت چاپ خوب، صحافی و جلد کتاب ضعیف است.

زبانشناسی

۴۹ - ترابی، محمدعلی

فرهنگ زبانشناسی / تألیف محمدعلی ترابی. - تبریز: چهر، ۱۳۵۷.

شش، ۷۱ ص.

کتابنامه.

در این کتاب، برای روشن شدن مفهوم برخی واژه‌ها علاوه بر ذکر معادل فارسی توضیح مختصری نیز درون پرانتز ارائه شده است. واژه‌های هم معنی در انگلیسی با کاما و در قسمت فارسی با خط تیره کوچک از هم جدا شده‌اند.

ترتیب واژه‌های انگلیسی، گاهی کلمه به کلمه و زمانی حرف به حرف است. ترتیب واژه‌ها و همچنین املاء آنها دارای اشتباه است. واژه‌های عمومی و غیر تخصصی نیز در این کتاب وجود دارد.

چاپ، کاغذ و جلد کتاب در حد متوسط است.

۵۰ - صفوی، کوروش

واژه‌نامه زبانشناسی: فارسی - انگلیسی / کوروش صفوی. - تهران: مجرد،

۱۳۶۱.

۱۷۴ ص.

کتابنامه: ص. ۱۷۳-۱۷۴.

این کتاب، مجموعه مختصری است از اصطلاحات تخصصی رشته زبانشناسی که اکثراً بوسیله اساتید این رشته ساخته شده‌اند. در کنار هر اصطلاح، نام کوتاه شده مرجع همراه با نام مؤلف یا مترجم آن آورده شده است. سایر معادلها از نگارنده کتاب است.

کتاب دارای دو بخش: فارسی - انگلیسی و انگلیسی - فارسی بوده و واژه‌های آن بر اساس حرف به حرف مرتب شده‌اند. در ترتیب الفبایی واژه‌های فارسی اشکال هست، لیکن ترتیب و املاء کلمات انگلیسی مطلوب است.

وضعیت فیزیکی کتاب متوسط است.

علوم خالص - کلیات

۵۱ - بنیاد فرهنگ ایران

فرهنگ اصطلاحات علمی، ریاضی، نجوم، فیزیک، شیمی، زمین‌شناسی، جانورشناسی (و گیاه‌شناسی، با تعریف دقیق علمی و معادل هر اصطلاح به دوزبان فرانسوی و انگلیسی / بنیاد فرهنگ ایران - تهران: انتشارات بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۹.

۶۱۳، ۱۶۳ ص. - (فرهنگ علمی و فنی؛ ۳: انتشارات بنیاد فرهنگ ایران؛ ۱۰۰). کتابنامه.

قسمت اصلی این کتاب، واژه‌نامه فارسی - انگلیسی است که طبق روش حرف به حرف مرتب شده و معادل انگلیسی آن با حروف معمولی و معادل فرانسه با حروف ایتالیک نوشته شده است. گاهی متن بعضی اصطلاحات با حروف سیاه چاپ گردیده تا خواننده، سریعتر اصطلاح را در جای الفبایی خود پیدا کند.

ترتیب قسمت انگلیسی - فارسی نیز حرف به حرف است، لیکن در اینجا، واژه‌ها و اصطلاحات شرح داده نشده‌اند. در این کتاب «همزه» الف در نظر گرفته شده و از عبارات و ترکیبهای هم خانواده استفاده شده است. املاء ترتیب الفبایی واژه‌ها درست است. کاغذ کاهی، چاپ و جلد و صحافی کتاب خوب است.

۵۲ - سلحشور، ناصر

فرهنگ علمی و فنی: انگلیسی، فارسی؛ شامل واژه‌های فیزیک، شیمی، الکتریسیته، معماری و راه و ساختمان، زمین‌شناسی، جانورشناسی، گیاه‌شناسی، روانشناسی و ریاضیات / ناصر سلحشور - تهران: کتابفروشی کندی، ۱۳۴۸.

۴۸۷ ص.

واژه‌های کتاب، طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. معمولاً علاوه بر معادل فارسی، توضیح مختصری نیز آمده است. لغات مرکب در جای الفبایی خود درج شده‌اند. در انتهای کتاب، جداول تبدیل واحدهای طول، وزن و حرارت و جدول عناصر شیمیایی به همراه وزن و ظرفیت اتمی آنها وجود دارد. در ترتیب و املاء واژه‌های انگلیسی اشتباه فراوان دیده می‌شود. کتاب فوق در سال ۱۳۶۳، توسط انتشارات اردیبهشت و با اشتباهات چاپ پیشین عیناً تجدید چاپ شده است. نوع کاغذ، جلد و صحافی کتاب خوب است.

۵۳ - قوطانیان، روبرت

فرهنگ علمی و فنی / مؤلف روبرت قوطانیان. - تهران: بهار، بی تا.

۱۱۱ ص.:: مصور، جدول.

این کتاب، مجموعه‌ای است از چند واژه‌نامه در زمینه‌های فیزیک، مکانیک و الکترونیک، ریاضیات، شیمی و راه و ساختمان و معماری. هر کدام از قسمتهای فوق، قبلاً نیز توسط ناشر بطور جداگانه منتشر شده‌اند. بطور کلی در این مجموعه، خصوصیات زیر در هر چهار قسمت مشترک است: اشکال در ترتیب و املاء واژه‌های انگلیسی، وجود واژه‌های عمومی، غیر تخصصی و داشتن عباراتی که معنی آنها با جمع معانی اجزاء آنها یکی است. جلد و صحافی کتاب ضعیف است.

۵۴ - کیهانی، علی

فرهنگ علمی و فنی: انگلیسی فارسی؛ شامل لغات و اصطلاحات شیمی، جانورشناسی، گیاه‌شناسی، زمین‌شناسی عمومی، فیزیک، مکانیک، الکترونیک، الکتروسیسته اختصاصی، معماری و راه و ساختمان، روانشناسی، جامعه‌شناسی،

اقتصادی و بانکی، نظامی و نفت / تألیف و ترجمه علی کیهانی. - ویرایش ۲. - تهران: پیروز، ۱۳۵۳.
۴۵۳ ص.

این کتاب بصورت مجموعه‌ای از موضوعهای مختلف است و واژه‌های هر موضوع بطور جداگانه الفبایی شده‌اند. ویرایش دوم نسبت به نخستین ویرایش (که در سال ۱۳۴۷ توسط همین ناشر منتشر شد)، تعداد ۳۴ صفحه بیشتر دارد و این افزایش مربوط به واژه‌ها و اصطلاحات اقتصادی و بانکی، نظامی و نفت است. در کتاب حاضر نه تنها اشتباهات مربوط به املاء و ترتیب کلمات در اولین ویرایش تکرار شده، بلکه بسیاری از واژه‌های افزوده شده نیز اشکال دارند.

صرفنظر از بخش الکترونیته که با حروف بسیار ریز فارسی و انگلیسی چیده شده است، چاپ کتاب خوب و کاغذ، جلد و صحافی کتاب نیز مطلوب است.

ریاضیات

۵۵ - ایزدی فر، هاشم

فرهنگ ریاضیات مصور / ترجمه هاشم ایزدی فر. - تهران: بهار، ۱۳۵۷.
۱۰۵ ص. - مصور، جدول.

بخش اعظم لغات این واژه‌نامه از دو کتاب زیر ترجمه شده است:

1. Mc Dowell, C. H. - A Short Dictionary of Mathematics
2. Marks, R. W. - The New Mathematic Dictionary and Handbook

واژه‌های کتاب، گاه حرف به حرف و گاه کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. در صفحات ۵۷ و

۵۸ سیستمهای عددنویسی مربوط به دوران باستان مصر، چین، یونان، بابل و ... آمده است.

املاء کلمات انگلیسی درست است، لیکن با توجه بوجود لغات هم‌ریشه و واژه‌های

عمومی فراوان و غیرتخصصی که مربوط به سایر رشته‌های علوم است به زحمت می‌توان این

کتاب را در ردیف واژه‌نامه‌های تخصصی بشمار آورد.
چاپ کتاب خوب و کیفیت کاغذ، جلد و صحافی آن متوسط است.

۵۶ - باقری، محمد

واژگان ریاضی: انگلیسی - فارسی و فارسی - انگلیسی (شامل ۹۰۰۰ واژه و اصطلاح مربوط به علوم ریاضی که در کتابهای فارسی بکار رفته است) / محمد باقری. - تهران: نشر روز، ۱۳۶۳.
۱۴۵، ۲۷۶ ص.

کتابنامه: ص ۱-۶.

متن کتاب، طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده و مقابل هر واژه، شماره ردیف و منبع و معنی آن قید شده است.

کتاب دارای نمایه فارسی با عنوان «واژه‌یاب» است و واژه‌ها بر اساس روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. شماره مقابل هر واژه، شماره ردیف آن در متن اصلی است.

در این کتاب، کلماتی وجود دارد که یا از نظر شیوه نگارش و یا مفهوم چندان متداول نیستند، مانند، نگارش واژه «خارج قسمت» و همین‌طور؛ «ششمین» به معنی ششم یا استفاده از معادل «نیکو مرتب» در مقابل well ordered.

کتاب ارجاع دارد و املاء کلمات انگلیسی درست است. در ترتیب واژه‌های فارسی اشتباه وجود دارد.

کیفیت چاپ بخش انگلیسی، کاغذ، جلد و صحافی ضعیف است.

۵۷ - بدیع، محمود

واژه‌نامه توابع مختلط / محمود بدیع. - جهرم: مجتمع آموزشی دانشکده‌های جهرم وابسته به دانشگاه شیراز، بخش ریاضی، ۱۳۵۹.

واژه‌های این کتاب ۴۰۰ عدد است که بصورت پلی‌کپی منتشر شده و تماماً تخصصی و نیمه تخصصی هستند و با استفاده از حروف بزرگ انگلیسی تایپ شده‌اند. املاء کلمات لاتین

درست است.

وضعیت فیزیکی واژه‌نامه ضعیف است.

۵۸ - بدیع، محمود

واژه‌نامه معادلات و ابردی (دیفرانسیل) / محمود بدیع. - جهرم: مجتمع آموزشی دانشکده‌های جهرم وابسته به دانشگاه شیراز، بخش ریاضی، ۱۳۵۹. ۹ ص.

واژه‌های این جزوه ۳۰۰ عدد است که بصورت پلی‌کپی منتشر شده و طبق الفبای زبان انگلیسی مرتب و تماماً با حروف بزرگ انگلیسی تایپ شده‌اند. چنانچه واژه‌ای دارای دو یا چند معادل فارسی باشد، یک خط تیره کوچک آنها را از یکدیگر جدا می‌کند. واژه‌ها تماماً تخصصی و نیمه تخصصی هستند و املاء آنها درست است. وضعیت فیزیکی واژه‌نامه ضعیف است.

۵۹ - جوزانی، اکبر

فرهنگ لغات ریاضی: انگلیسی - فارسی / اکبر جوزانی، همایون خسروی. - تهران: سید جواد طباطبائی، ۱۳۵۴. ۱۲۲ ص.:: مصور.

کتاب فوق فاقد مقدمه، پیشگفتار یا هر گونه توضیحی از سوی مؤلفین یا ناشر است. ترتیب واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه بوده، لیکن در ترتیب واژه‌ها اشتباه بسیار وجود دارد. املاء برخی کلمات غلط است. در این کتاب از واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع معانی اجزاءشان یکی است استفاده شده است. جلد، چاپ و صحافی کتاب خوب است.

۶۰ - دانشگاه شیراز، بخش ریاضی و آمار

واژه‌نامه آنالیز / دانشگاه شیراز، بخش ریاضی و آمار. - شیراز: دانشگاه شیراز،

بخش ریاضی و آمار، ۱۳۵۹.

24 ص.

واژه‌های این جزوه ۶۰۰ عدد است که بصورت پلی‌کپی منتشر شده، و طبق الفبای زبان انگلیسی مرتب شده‌اند. زیر برخی واژه‌ها عبارات و اصطلاحات مربوط به آنها آمده است، مثلاً زیر واژه Convergence (همگرایی) عبارات «همگرایی مطلق»، «همگرایی کران دار» و «همگرایی مغلوب» دیده می‌شود.

آخرین صفحه این جزوه به ۱۵ واژه که از ریشه morph ساخته شده اختصاص دارد. وضعیت فیزیکی واژه‌نامه ضعیف است.

۶۱ - دانشگاه شیراز، بخش ریاضی و آمار

واژه‌نامه انگلیسی - فارسی: آمار و ریاضی / دانشگاه شیراز، بخش ریاضی و آمار. - شیراز: دانشگاه شیراز، بخش ریاضی و آمار، ۱۳۵۹.

۱۰ ص.

این جزوه حدود ۳۰۰ واژه تخصصی یا نیمه تخصصی دارد، و به شکل پلی‌کپی منتشر شده است. واژه‌ها طبق الفبای زبان انگلیسی مرتب شده، لیکن ترتیب الفبایی بعضی از آنها اشتباه است.

وضعیت فیزیکی واژه‌نامه ضعیف است.

۶۲ - دانشگاه شیراز، بخش ریاضی و آمار

واژه‌نامه جبر / دانشگاه شیراز: بخش ریاضی و آمار. - شیراز: دانشگاه شیراز، بخش ریاضی و آمار، ۱۳۵۹.

26 ص.

این جزوه در برگیرنده ۶۵۰ واژه تخصصی یا نیمه تخصصی است که بر اساس الفبای زبان انگلیسی تنظیم شده است. هرگاه دو معنی فارسی برای یک واژه انگلیسی آمده باشد، خط تیره کوچکی آنها را از هم جدا می‌کند.

وضعیت فیزیکی واژه‌نامه ضعیف است.

- ۶۳ - دانشگاه صنعتی شریف، جهاد دانشگاهی، گروه ریاضی کاربردی
واژه‌نامه ریاضی / گردآوری گروه ریاضی کاربردی. - تهران: دانشگاه صنعتی
شریف، جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۵.
۱۵۹ ص.: مصور.

این کتاب دارای ۷۶۰۰ واژه ریاضی است که طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. گاه معادل فارسی، همراه با شکل یا فرمول است. گاه نیز تعاریف یا صورت قضایائی که از چند سطر تجاوز نمی‌کند، در آن یافت می‌شود. تعداد واژه‌های عمومی و بی‌ارتباط به زمینه موضوعی کتاب و همچنین عباراتی که معنی آنها با جمع معانی اجزاء آنها یکی است زیاد است. ضمناً از لغات هم‌ریشه به میزان زیادی استفاده شده است، برای مثال ۳۰ واژه از مشتقات کلمه "add" در کتاب دیده می‌شود. کیفیت کاغذ و چاپ کتاب متوسط و کیفیت جلد و صحافی آن ضعیف است.

- ۶۴ - قوطانیان، روبرت
دیکسیونر ریاضیات: فرهنگ ریاضیات / تألیف روبرت قوطانیان. - تهران: بهار،
بی‌تا.

۷۳ ص.: جدول، نمودار.
عنوان روی جلد: فرهنگ ریاضیات.
واژه‌های انگلیسی این کتاب، طبق روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. بین صفحات ۶۰ و ۶۱ ضمایمی در باره: اندازه گیریهای طول، سطح و حجم، اعداد اول، سیستمهای عددنویسی بابلی‌ها، یونانیان، عبریه‌ها، چینی‌ها و مصریه‌ها، اجسام ارشمیدس، دستگاه اعداد بر مبنای دوازده، اعداد رومی و حروف یونانی و لگاریتم - وجود دارد.
وجود تعداد بسیاری از واژه‌های غیر تخصصی و اشتباهات مربوط به املاء کلمات لاتین از کیفیت کتاب کاسته است.
چاپ کتاب، جلد، صحافی، کاغذ متوسط است.

۶۵ - مک داول، سی. اچ.

فرهنگ مصور ریاضیات / تألیف سی. اچ. مک داول؛ ترجمه محمد مهدی سلطان بیگی. - تهران: انتشارات مهرا، ۱۳۵۳.
۲۱۹ ص. مصور، جدول.

این کتاب ترجمه Dictionary of Mathematics است که برای معادل واژه‌های آن از اصطلاحات فارسی متداول در کتابهای درسی استفاده شده است. واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی مرتب شده‌اند. در صفحات ۹۵ تا ۱۰۸ مطالب زیر دیده می‌شود: علائم و نشانه‌ها در حساب و جبر و هندسه؛ اوزان تروی (Troy) برای طلا و نقره و جواهرات؛ اوزان اپوتکاریس برای مخلوط کردن داروها، اعداد رومی و حروف یونانی.
قسمتی دیگر از کتاب به هندسه و مثلثات اختصاص داده شده است. ترتیب الفبایی واژه‌ها نامشخص است و اشتباهات مکرر در املاء کلمات انگلیسی دیده می‌شود. کتاب ارجاع دارد.
وضعیت فیزیکی کتاب ضعیف، کاغذ آن متوسط و جلد آن خوب است.

فیزیک

۶۶ - راو، هانس

فرهنگ لغات فیزیک و فیزیک هسته‌ای: انگلیسی - فارسی / تهیه و تنظیم هانس راو؛ تنظیم مجدد و برگردان از جهانبخش بهنام. - تهران: آبان، ۱۳۵۵.
217 ص.

در این کتاب، حروف الفبای یونانی و بدنبال آن علائم و اختصارات فیزیک هسته‌ای و سپس واژه‌نامه آمده است. در قسمت اختصارات، ابتدا حروف اختصاری و در پی آن شکل کامل و در مقابلشان معادل فارسی آنها آورده شده است.
واژه‌نامه انگلیسی به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. واژه‌های عمومی، کلمات

همیشه و عباراتی که معنی آنها با جمع معانی اجزاءشان یکی است در کتاب وجود دارد. صحافی کتاب مطلوب نیست، لیکن سایر مشخصات فیزیکی آن خوب است.

۶۷ - ستاد انقلاب فرهنگی، مرکز نشر دانشگاهی، گروه تخصصی فیزیک

واژگان فیزیک: انگلیسی - فارسی / گروه تخصصی فیزیک: زیرنظر محمد امینی... ویرایش ۲... تهران: ستاد انقلاب فرهنگی، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۱. ۳۴، ۴۳۲ ص.: جدول... (مرکز نشر دانشگاهی؛ ۲۳: واژه‌نامه‌ها؛ ۳). کتاب‌نامه: ص. ۲۱-۲۵.

در این کتاب، بیش از ۱۰۰۰۰ واژه و اصطلاح موجود است که طبق روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. در برابر هر واژه انگلیسی معادل‌های فارسی با ترتیب بسامدی آمده است. منابعی که معادل‌های فارسی از آنها استخراج شده دارای کُد دو رقمی هستند. فهرست منابع، گدهای مربوط و شیوه استفاده از کتاب در ابتدای کتاب توضیح داده شده‌اند. کتاب دارای جدول عناصر شیمیائی و جدول صورتهای فلکی است. با توجه به چاپ کامپیوتری کتاب، خواندن واژه‌های فارسی تقریباً با اشکال صورت می‌گیرد. ترتیب و املاء واژه‌ها و استفاده از ارجاعها خوب است. در کتاب از واژه‌های عمومی، همیشه و عباراتی که معنی‌شان با جمع معانی تک‌تک واژه‌ها یکی است استفاده شده است. کیفیت جلد، صحافی، کاغذ و چاپ مطلوب نیست.

۶۸ - ستاد انقلاب فرهنگی، مرکز نشر دانشگاهی، گروه تخصصی فیزیک

واژه‌نامه فیزیک: انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی / گروه تخصصی فیزیک، مرکز نشر دانشگاهی... تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۶. دوازده، ۲۰۶ ص.

بخش عمده این کتاب با ۴۱۶۵ واژه اصلی شامل: واژه‌نامه انگلیسی - فارسی است که در آن واژه‌ها به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. با توجه به پردازش کامپیوتری واژه‌ها، از اولین حرف هر واژه همراه با یک شماره سه رقمی که شماره ترتیب آن واژه در ردیف الفبایی

همان حرف است بعنوان کُد استفاده شده است. مترادف واژه‌های انگلیسی زیر آنها آمده است.

بخش دیگر، نمایه فارسی است که طبق روش حرف به حرف مرتب شده و دارای کُد واژه‌هاست. در این بخش همزه بصورت «الف» در نظر گرفته شده است. واژه‌های فارسی نامأنوسی مثل «ماده مغناطیده» و «موج تراکسیلیده» در کتاب دیده می‌شود که بعید می‌نماید بین اهل فن جا بیفتد. املاء کلمات، ترتیب آنها و ارجاعها بسیار خوب است. از نظر وجود واژه‌های مرکب، هم‌ریشه و عمومی ایرادهایی بر کتاب وارد است. کیفیت کاغذ، چاپ، صحافی و جلد چندان مطلوب نیست.

۶۹ - ستاد انقلاب فرهنگی، مرکز نشر دانشگاهی، گروه تخصصی فیزیک

واژه‌نامه فیزیک - انگلیسی - فارسی. نشر مقدماتی / تهیه کننده شاخه واژه‌گزینی

گروه تخصصی فیزیک مرکز نشر دانشگاهی. - تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۱.

۱۲۶ ص. - (مرکز نشر دانشگاهی: ۱۸: واژه‌نامه‌ها؛ ۲).

این کتاب، مجموعه‌ای است از واژگان معادل که به همراه معادل‌های وضع شده از سوی گروه تخصصی فیزیک مرکز نشر دانشگاهی، برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و صاحب‌نظران، جهت اظهار نظر فرستاده شده بود.

کلمات، طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. معادل‌های فارسی درون پرانتز، واژه‌هایی هستند که از سوی گروه فوق پیشنهاد شده‌اند.

تعداد واژه‌های عمومی و واژه‌های مرکبی که معانی آنها با جمع معانی اجزاء آنها یکی است و همچنین لغات هم‌ریشه در این کتاب زیاد است.

چاپ خوب، کاغذ متوسط، جلد و صحافی کتاب ضعیف است.

۷۰ - فرهنگ فیزیک / ترجمه فرهنگ ذکائی. - تهران: انتشارات و کتابفروشی تهران،

بی‌تا.

۲۳۹ ص.

این کتاب، واژه‌نامه‌ای است انگلیسی - فارسی که طبق الفبای زبان انگلیسی مرتب شده است. ترتیب کلمات، گاه حرف به حرف و زمانی کلمه به کلمه بوده و در املاء کلمات انگلیسی اشتباه دیده می‌شود. در این کتاب، عباراتی که معنی آنها با جمع معانی تک تک کلمات آنها یکی است، وجود دارد.

نوع کاغذ، جلد، صحافی و چاپ کتاب بسیار ضعیف است.

- ۷۱ - فرهنگ واژه‌های اتمی: انگلیسی، فارسی، فرانسه / ترجمه از صمد فرخی، مسعود کسرائی، ناصر روحانی‌زاده. - تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۵۷.
۱۰۶، ۱۰۹ ص. - (انتشارات دانشگاه تهران؛ ۱۶۶۲).
این واژه‌نامه ترجمه‌ای است از کتاب فرانسوی:

Lexique Nucleaire Commissariat a L'Energie Atomique Francais.

که در دو بخش انگلیسی - فارسی - فرانسه و فرانسه - انگلیسی - فارسی تهیه شده است. در بخش اول، واژه‌ها طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. ذیل هر واژه معادل فرانسه آن با حروف ایتالیک و در مقابلش معادل فارسی و ترکیبات مربوط به هر واژه نیز در زیر آن آمده است.

بخش دوم، بر اساس الفبای زبان فرانسه مرتب شده و زیر هر واژه، معادل انگلیسی و فارسی آن ذکر شده و املاهای کلمات انگلیسی درست است.
کتاب از نظر چاپ، کاغذ و صحافی خوب، لیکن جلد آن مقوایی و نازک است.

شیمی و علوم وابسته

- ۷۲ - آقاپورمقدم، رضا

فرهنگ مصور شیمی: علمی و فنی، فارسی - انگلیسی، انگلیسی - فارسی / رضا آقاپورمقدم. - تهران: مازیار، ۱۳۵۶.

چهارده، ۴۶۴، ۳۹۲ ص.: مصور، عکس، جدول.

این کتاب دو بخش دارد. در بخش فارسی-انگلیسی، واژه‌ها به روش حرف به حرف مرتب شده و «آ» و «الف» از نظر الفبایی یکسان بکار رفته‌اند. ضمناً «همزه» ابتدا بعد از «الف» آمده ولی از صفحه ۸۴ تا ۸۷ تمام کلماتی که با پیشوند «ئیدر» شروع می‌شوند بعد از کلمه آینه نوشته شده‌اند. نام شیمی‌دانان معروف جهان در ردیف الفبایی خود آمده و معمولاً با عکس و شرح حال بسیار مختصر وی همراه است.

در بخش انگلیسی - فارسی، واژه‌ها طبق روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. گاه فرمول گسترده برخی عناصر و همچنین هویت دستوری بعضی کلمات مشخص شده است. کتاب ارجاع دارد و واژه‌های عمومی و غیرتخصصی در کتاب زیاد است. در املاء کلمات انگلیسی و ترتیب الفبایی واژه‌ها، در هر دو بخش کتاب اشکال وجود دارد. تجدید چاپ این کتاب در سال ۱۳۶۳، توسط انتشارات اطلس در ۱۱۹۹ صفحه صورت گرفته و در مقدمه آن ادعا شده که لغزشهای چاپ اول برطرف شده، لیکن بسیاری از آنها همچنان در چاپ جدید تکرار شده است. در چاپ جدید دو پیوست شامل واژه‌های فارسی و انگلیسی به کتاب افزوده شده است. کاغذ، جلد، صحافی، فاصله سطرها و چاپ کتاب خوب است.

۷۳ - حاجعلی گل، محمد

مجموعه‌ای از اصطلاحات مهندسی شیمی / تهیه و تدوین محمد حاجعلی گل؛
غلامرضا ملکزاده. - اصفهان: جهاد دانشگاهی دانشگاه صنعتی اصفهان، ۱۳۶۴.
۱۹۰ ص.

واژه‌های این کتاب، طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. علاوه بر معادل فارسی، توضیح کوتاهی نیز داده شده است. ارجاعهای بکار رفته در کتاب گاه اشتباه است. مثلاً از Lube Stock در صفحه ۱۲۳ به Lube oil ارجاع داده شده، لیکن واژه اخیر در کتاب وجود ندارد. در ترتیب الفبایی و همچنین املاء واژه‌های انگلیسی اشتباههای زیادی دیده می‌شود.

کیفیت چاپ، کاغذ، جلد و صحافی کتاب متوسط است.

۷۴ - ستاد انقلاب فرهنگی، مرکز نشر دانشگاهی

واژه‌نامه شیمی: انگلیسی - فارسی / تهیه و تدوین عبدالله ارگانی و دیگران..

تهران: ستاد انقلاب فرهنگی، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۰.

شش، ۷۹ ص.: مصور، جدول.. (مرکز نشر دانشگاهی؛ ۵).

این کتاب مشتمل بر: ۲۳۰۰ واژه و اصطلاح است و معادل‌های برگزیده شده با توجه بکاربردشان در نزد اساتید و دانشجویان انتخاب شده‌اند. ترتیب حروف، طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه است و بدنبال متن، ضمایم مختلفی از قبیل: جدول تناوبی عناصر، آحاد، ثابت‌های بنیادی، الفبای یونانی، ریشه‌های یونانی و لاتین متداول در ساختن اصطلاحات علمی و فنی آورده شده است.

کتاب ارجاع دارد و ترتیب الفبایی و املاء کلمات انگلیسی درست است.

کاغذ، حروف و چاپ کتاب خوب است اما جلد و صحافی آن کیفیت متوسطی دارد.

۷۵ - فرهنگ شیمی: انگلیسی به فارسی / ترجمه ر. ن. ملامد.. تهران: انتشارات تهران،

۱۳۵۴، ۱۳۵۰.

۱۴۰ ص.

در این کتاب هر جا معادل فارسی درج نشده، همان واژه خارجی را به فارسی برگردانده و بامختصر توضیحی آورده‌اند. در جلوی واژه‌های ترکیبی، دایره سیاهی قرار داده شده است و زیر واژه اصلی نوشته شده‌اند. چنانچه واژه‌ای دارای معانی یا معادل‌های فارسی متعددی بوده، با اعداد ۱، ۲، ۳... مشخص شده‌اند. ترتیب واژه‌ها کلمه به کلمه است.

از واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع معانی اجزاءشان یکی است، زیاد استفاده شده است. ترتیب الفبایی و املاء کلمات خوب است.

چاپ کتاب، خوب لیکن جلد، کاغذ و صحافی آن متوسط است.

۷۶ - قوطانیا، روبرت

فرهنگ واژه‌های شیمی / تألیف روبرت قوطانیا. - بی‌جا: بی‌نا. بی‌تا.

۱۸۴ ص.

عنوان روی جلد: فرهنگ شیمی.

این کتاب، واژه‌نامه‌ای انگلیسی-فارسی است که واژه‌های آن به روش حرف به حرف مرتب شده و علاوه بر معادل فارسی هر واژه، توضیح کوتاهی نیز همراه فرمول شیمیائی بعضی از عناصر قید شده است.

کتاب دارای ارجاع بوده، و در ترتیب واژه‌ها و همچنین در املاء کلمات انگلیسی اشتباه وجود دارد.

کاغذ، جلد و صحافی کتاب متوسط اما چاپ آن خوب است.

زمین‌شناسی

۷۷ - سبزه‌ای، مسیب

واژه‌نامه زمین‌شناسی و علوم و فنون وابسته / تألیف مسیب سبزه‌ای. - کرمان:

دانشگاه شهید باهنر، جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۵.

251 ص.

منبع اصلی این واژه‌نامه انگلیسی-فارسی، کتاب: Dictionary of Geological Terms از انتشارات Press Anchor است. برخی از برابره‌های فارسی، ترجمه مؤلف است. در مقابل بعضی از واژه‌ها توضیح مختصری نیز دیده می‌شود.

ترتیب الفبایی واژه‌ها کلمه به کلمه است و معمولاً بدنبال هر کلمه، عبارات و اصطلاحاتی که با آن ساخته می‌شوند بترتیب الفبا آورده شده است. املاء کلمات انگلیسی درست بوده و زیر برخی از برابره‌های فارسی خط کشیده شده، لیکن علت آن توضیح داده نشده است.

کیفیت چاپ، کاغذ، جلد و صحافی کتاب متوسط است.

۷۸ - ستاد انقلاب فرهنگی، مرکز نشر دانشگاهی، گروه تخصص زمین‌شناسی و معدن
واژه‌نامه زمین‌شناسی و معدن: انگلیسی - فارسی (نشر مقدماتی) / تهیه‌کننده
گروه تخصصی زمین‌شناسی و معدن - تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۵.
۴۰ ص. - (مرکز نشر دانشگاهی؛ ۲۳۲: واژه‌نامه‌ها؛ ۷).

این واژه‌نامه حدود ۱۲۰۰ واژه زمین‌شناسی و معدن را در برمی‌گیرد. واژه‌ها طبق
الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. واژه‌های عمومی و غیر تخصصی
در این مجموعه دیده می‌شود. املاء کلمات انگلیسی درست است.
کیفیت حروف، چاپ و کاغذ خوب و کیفیت جلد و صحافی کتاب متوسط است.

۷۹ - قریب، عبدالکریم

فرهنگ زمین‌شناسی: فارسی - انگلیسی - فرانسه / عبدالکریم قریب - ارومیه:
انتشارات انزلی، ۱۳۶۶.
۲۲۹، ۲۹ ص.

این واژه‌نامه به سه زبان فارسی، انگلیسی و فرانسه است. ترتیب واژه‌ها طبق الفبای زبان
فارسی و به روش حرف به حرف است. گرچه «آ» و «الف» در ابتدای کتاب جداگانه در نظر
گرفته شده‌اند، لیکن در صفحه ۱۳۵ این مورد رعایت نشده است.
ذیل هر واژه فارسی، توضیحی مختصر و کاربرد آن در رشته زمین‌شناسی دیده
می‌شود. در انتهای کتاب نمایه الفبایی کلمات فرانسه و نمایه انگلیسی با برابرای فارسی آنها
وجود دارد. کتاب دارای ارجاع بوده و ترتیب الفبایی واژه‌ها اشکال دارد.
نوع کاغذ و چاپ کتاب خوب است، اما جلد آن مناسب نیست.

۸۰ - ملکیان، فریدون

فرهنگ زمین‌شناسی و علوم وابسته: انگلیسی به فارسی / تألیف فریدون

ملکیان. - تهران: شرکت ملی نفت ایران، ۱۳۶۵.

۲۸۰ ص.

کتاب بیش از ۱۱۰۰۰ واژه و اصطلاح در زمینه‌های زمین‌شناسی و علوم وابسته به آن دارد. ضمناً علائم زمین‌شناسی، پیشوندها و پسوندها، ریشه برخی از واژه‌ها و نامها، اختصارات عناوین نشریات زمین‌شناسی و علوم وابسته و جدول دورانه‌های زمین‌شناسی در کتاب آورده شده است.

واژه‌ها بر اساس الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده و ترتیب الفبایی برخی واژه‌ها اشتباه است. واژه‌های مرکب زیر واژه اصلی آمده‌اند. تعداد واژه‌های عمومی بسیار اندک ولی از واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع معانی تک تک واژه‌ها یکی است زیاد استفاده شده است.

نوع کاغذ و کیفیت چاپ متوسط و صحافی آن خوب است.

۸۱ - ناظمی، فخرایران

واژه‌نامه زمین‌شناسی / فخر ایران ناظمی. - تهران: دانشگاه آزاد ایران،

۱۳۵۶.

۱۹۳ ص.

این کتاب حاوی واژه‌های زمین‌شناسی عمومی و ژئومورفولوژی است. کتاب برحسب مفاهیم موضوعی تنظیم شده و از آنجا که واژه‌های عمومی زمین‌شناسی، واژه‌های مربوط به گسل‌ها، بیابان و پدیده‌های آن، اشکال فرسایشی و فرسایش آبهای جاری بدون ردیف الفبایی هستند، مؤلف برای سهولت کار مراجعه‌کننده، نمایه‌هایی تهیه دیده است. معهذاً، استفاده از کتاب نیاز به صرف زمانی بیش از معمول جهت یافتن معنی یک واژه دارد.

ترتیب الفبایی واژه‌ها و نمایه‌های فارسی و لاتین به شیوه حرف به حرف است. در ترتیب الفبایی واژه‌ها و در املاء برخی کلمات انگلیسی اشتباه وجود دارد.

کاغذ و چاپ کتاب خوب است، ولی جلد و صحافی آن ضعیف است.

زیست‌شناسی

۸۲ - کیهانی، علی

فرهنگ مصور علوم طبیعی: شامل مهمترین اصطلاحات زیست‌شناسی / تألیف
علی کیهانی. - تهران: پیروز، ۱۳۵۰.
593 ص.: جدول، مصور، عکس (بخش رنگی).

کتاب طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده است. معانی و توضیحات ارائه شده گاه یک کلمه و زمانی قریب به نیم صفحه را در بر می‌گیرد. شرح مختصری در باره زندگی برخی از دانشمندان علوم طبیعی آمده است که از این میان چارلز داروین و لامارک را می‌توان نام برد. اگر کلمه‌ای یا اصطلاحی دارای معانی متعدد باشد، معانی گوناگون آن با اعداد ۱، ۲، ۳ و ... مشخص شده‌اند.

کتاب دارای چندین جدول و نیز تعداد فراوانی عکس و تصویر است که از آن میان می‌توان عکسها و تصاویر مربوط به انواع دو کفه‌ایها، مراحل تشکیل جنین، تشریح گوش، استخوان بندی انسان، غدد درونی، ماهیچه‌ها، سلسله اعصاب و ... را ذکر کرد. در ترتیب الفبایی واژه‌ها و همچنین املاء کلمات انگلیسی اشتباه وجود دارد. کتاب از وضعیت فیزیکی خوبی برخوردار است.

۸۳ - وزیری، بزرگمهر

فرهنگ زیست‌شناسی / بزرگمهر وزیری. - تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۴.
۲ ج. مصور (رنگی).
کتابنامه: 1181-1183.

این کتاب در دو جلد تهیه شده و تنظیم آن بر طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف است. واژه‌های انگلیسی تماماً با حروف بزرگ و سیاه چاپ شده و بدنبال آن توضیحات لازم آمده که از یک سطر تا بیش از یک صفحه را شامل می‌شود.

در انتهای جلد دوم، واژه‌نامه‌ای مفصل به زبان فارسی وجود دارد که معادل انگلیسی واژه‌ها در مقابلشان آمده است. ترتیب الفبایی واژه‌نامه فارسی - انگلیسی حرف به حرف است؛ در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشکال وجود دارد. کتاب دارای ارجاع بوده و املاء کلمات انگلیسی درست است.

کاغذ و چاپ کتاب مطلوب و تصاویر آن بسیار زیاد، روشن و خوب است. جلد و صحافی کتاب نیز از کیفیت برخوردار است.

علوم عملی - کلیات

۸۴ - ابراهیم‌زاده، سیروس

فرهنگ پیشه و هنر/ سیروس ابراهیم‌زاده. - تهران: طهوری، ۱۳۵۴.

ج، ۱۴۳ ص. - (زبان و فرهنگ ایران؛ ۷۶).

این فرهنگ مجموعه‌ای است از واژه‌هایی که در پیشه‌ها و حرفه‌های گوناگون در بین مردم متداول است. کتاب بر اساس تقسیمبندی موضوعی مرتب شده و واژه‌های مربوط به هر فن و حرفه زیر عنوان همان فن یا حرفه آورده شده است، مثلاً واژه‌های مسگری، آهنگری، جاجیم‌بافی و...؛ لیکن زیر هر عنوان یا رده موضوعی، واژه‌ها از هیچگونه نظمی برخوردار نیستند. گاه برای تلفظ کلمات در معادل‌های فارسی، مؤلف از اعراب استفاده کرده و در مقابل برخی کلمات، در درون پرانتز توضیحات بیشتری جهت روش‌تر شدن مفهوم آورده است. املاء کلمات انگلیسی درست است.

کیفیت کاغذ و چاپ کتاب خیلی خوب، جلد و صحافی آن متوسط است.

۸۵ - ارگانی، عبدالله

فرهنگ اصطلاحات صنعتی و فنی: انگلیسی - فارسی / گردآوری عبدالله

ارگانی. - تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۴.

564، ۶۸ ص: جدول.

این کتاب از دو بخش متن اصلی و جدولها تشکیل شده است. در متن اصلی، واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. اختصارات و حروف آغازین متداول نیز در جای الفبایی خود آمده و ذیل آن شکل کامل کلمه یا عبارت نوشته شده است؛ ولی برای درک معنی آن باید به شکل کامل کلمه یا عبارت مراجعه نمود. تعداد واژه‌های مرکبی که معنی آن با جمع معنی کلمات آن یکی است و همچنین واژه‌های عمومی در واژه‌نامه زیاد است.

در قسمت جداول، علاوه بر جدولهایی در مورد: تبدیل چگالی، فشار، دمای فارنهایت به دمای سلیوس، توان ۲، ۳ و ریشه اعداد، جداول تبدیل واحدهای مختلف نیز وجود دارد. صحت املاء کلمات انگلیسی مطلوب است. ترتیب واژه‌ها اشتباه دارد. کیفیت کاغذ، صحافی، چاپ مطلوب است.

۸۶ - امیر بیات، جعفرقلی

فرهنگ لغات فنی: انگلیسی - فارسی / جعفرقلی امیربیات. - تهران: دهخدا،

۱۳۵۴ و ۱۳۴۵.

195 ص: مصور.

متن کتاب، طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه منظم و واژه‌ها تماماً با حروف بزرگ انگلیسی نوشته شده‌اند. بدنبال متن، صورتی از اختصارات فارسی و نشانه‌های بکار برده شده در کتاب دیده می‌شود. تصاویر فراوان کتاب در شناخت بهتر ابزار و درک آسانتر مفاهیم تأثیر بسزایی دارد.

در این کتاب اصطلاحات: برق و الکترونیک، ترمودینامیک، ریاضی، زمین‌شناسی، ساختمان، شیمی، فیزیک، فلزشناسی، لوله کشی، مکانیک، نقشه کشی، نقشه برداری و نساجی دیده می‌شود.

برای اغلب کلمات انگلیسی، با استفاده از اختصارات بکار گرفته شده کاربرد آن واژه

در زمینه‌های خاص مشخص شده است. ترتیب الفبایی واژه‌های انگلیسی درست است. کیفیت کاغذ، چاپ، جلد و صحافی خیلی خوب است.

۸۷ - حاج سقطی، اصغر

فرهنگ اصطلاحات فنی و علائم استاندارد بین‌المللی در مهندسی تأسیسات - مکانیک: انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی / تألیف اصغر حاج سقطی. - ویرایش ۲. - تهران: اصغر حاج سقطی، ۱۳۶۲. ۴۲۴ ص.:: مصور.

این کتاب حاوی بیش از ۱۰۰۰۰ واژه فنی و قریب ۱۰۰۰ علامت استاندارد بین‌المللی در زمینه مکانیک است، و دارای سه بخش مجزا است. بخش اول شامل: واژه‌های انگلیسی است که به روش حرف به حرف ترتیب یافته‌اند. بخش دوم حاوی: علائم قراردادی بین‌المللی مربوط به لوله کشی و تأسیسات است که صفحات ۱۶۱ تا ۲۹۵ را بخود اختصاص داده است. بخش سوم کتاب: نمایه فارسی آن است که طبق الفبای فارسی و به روش حرف به حرف مرتب شده است و در مقابل کلمات فارسی، معادل انگلیسی آن آمده است. املاء واژه‌های انگلیسی درست است. در ترتیب الفبایی واژه‌های فارسی و انگلیسی نقائصی وجود دارد. وجود واژه‌های عمومی و تکرار لغات هم‌ریشه موجب افزایش حجم کتاب گردیده است. کیفیت چاپ و تصاویر بسیار خوب؛ نوع کاغذ خوب و جلد و صحافی کتاب متوسط است.

۸۸ - حاج سقطی، اصغر

فرهنگ لغات و اصطلاحات فنی: بانضمام علائم اختصاری تأسیسات / تدوین اصغر حاج سقطی. - تهران: دانشکده علم و صنعت ایران، ۱۳۵۳. ۱۲۳ ص.:: مصور. - (دانشکده علم و صنعت ایران: ۵۱).

عنوان روی جلد: فرهنگ و اصطلاحات فنی و علائم تأسیسات: انگلیسی به فارسی.
این کتاب شامل سه قسمت است: لغات فنی عمومی، اصطلاحات فنی، و علائم اختصاری و ترسیمی تأسیسات.

قسمت لغات فنی عمومی، بترتیب حروف الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف - و قسمت اصطلاحات فنی، طبق روش کلمه به کلمه - و قسمت سوم بر اساس طبقه‌بندی لوله‌ها، و صاله‌ها، شیرها، کنترلرها و دستگاهها، تنظیم شده است.
در بخش اول: در مقابل هر واژه، معادل فارسی آن ذکر شده و ترکیبات مربوط به هر واژه در زیر همان واژه و بعد از یک خط تیره کوتاه (-) آمده است.

چگونگی ارائه مطالب بخش دوم نیز همانند بخش اول است. در بخش سوم که تقسیمبندی موضوعی دارد، علائم اختصاری و ترسیمی تأسیسات آمده است که صفحات ۷۸ تا ۱۴۳ را شامل می‌شود. در ترتیب الفباء انگلیسی واژه‌ها و اصطلاحات و همچنین در املاء انگلیسی واژه‌ها اشتباهات زیادی وجود دارد.

کیفیت علائم و تصاویر و کاغذ خوب و کیفیت چاپ و جلد و صحافی متوسط است.

۸۹ - صدری افشار، غلامحسین

واژه‌نامه فنی: انگلیسی - فارسی / غلامحسین صدری افشار، نسترن حکیمی و نسرين حکیمی... تهران: انتشارات نیلوفر، ۱۳۶۶.
368 ص.

کتاب، حاوی واژه‌هایی است که در فنون و صنایع از قبیل: آبکاری، آبیاری، ابزارهای صنعتی، اتومبیل، ارتباطات، الکترونیک، بافندگی، برق، تأسیسات، ترابری، جوشکاری، چاپ، ذوب فلزات، راه و ساختمان، راه آهن، رنگرزی، صنایع دستی، فلزکاری، فنون نظامی، ماشین آلات، متالورژی، نفت و هواپیمایی - بکار می‌روند.

کتاب، طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده است؛ توضیحات بیشتر در مورد برخی واژه‌ها درون پرانتز آمده و از علامت کروشه [] برای نشان دادن کاربرد خاص یک واژه در فن بخصوص استفاده شده است. مترادف بعضی کلمات در

جلوی آنها و پس از علامت «/» دیده می‌شود.
 گرچه در پیشگفتار کتاب، یکی از دلایل وجود واژه‌های مرکب، تغییر معنی واژه در ترکیب قید گردیده است، لیکن واژه‌های مرکب بسیاری در کتاب هست که معنی آنها با جمع معنی اجزای آنها یکی است. مانند: air brake , air Filter, air Compressor
 ترتیب الفبایی واژه‌ها اشکال دارد و واژه‌های عمومی بسیاری در کتاب بکار رفته است. املاء کلمات انگلیسی صحیح است.
 نوع کاغذ، حروف و کیفیت چاپ مطلوب است، لیکن جلد کتاب برای کتاب مرجع، چندان خوب نیست.

۹۰ - فیروزبخش، کیخسرو

فرهنگ فنی و مهندسی: انگلیسی - فارسی / کیخسرو فیروزبخش [و] مهدی
 فرشاد. - تهران: انتشارات پژوهش، ۱۳۶۵.
 ۲۸۱ ص.

در این کتاب، ۱ - واژه‌ها و اصطلاحات، به همانگونه که عملاً بکار می‌روند و نه بر اساس تنظیم لغات، بلکه بر اساس ریشه کلمات آورده شده‌اند. ۲ - لغاتی که عمومیت داشته و بعنوان هسته چندین اصطلاح محسوب می‌شوند، آورده شده است. ۳ - اگر کلمه انگلیسی، چندین معنا در فارسی داشته است تمام آن معانی آورده شده است.
 کتاب بر اساس الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه تنظیم شده است. از سه حرف اول نخستین و آخرین واژه هر صفحه بعنوان راهنمای هر صفحه استفاده شده است. از صفحه ۲۶۷ تا انتهای کتاب به «ضمیمه‌ها» اختصاص داده شده و شامل: علائم ریاضی، علائم اختصاری، جدول معادل اینچ و میلیمتر است.
 در ترتیب الفبایی و املاء واژه‌ها اشتباه وجود دارد و واژه‌های عمومی به میزان زیاد دیده می‌شود.

نوع کاغذ، چاپ، جلد و صحافی کتاب خوب است.

۹۱ - گلستانی داریانی، نادر

فرهنگ فنی دانشگاهی: انگلیسی - فارسی، برای رشته‌های برق، مکانیک، ساختمان، ماشینهای افزار و متالورژی / تألیف نادر گلستانی داریانی.. تهران: انتشارات علمی، ۱۳۶۴.

524 ص.: مصور، عکس.

کتابنامه.

این واژه‌نامه حاوی ۲۰/۰۰۰ واژه و اصطلاح در زمینه: مهندسی برق، مهندسی الکترونیک ارتباطات و مراکز تلفن خودکار، مهندسی مکانیک عمومی، مهندسی راه و ساختمان، مهندسی متالورژی و رشته‌های وابسته است.

کتاب از بخشهای «فهرست اختصارات»، «واژه‌نامه انگلیسی - فارسی» و «راهنمای موضوعی فرهنگ» تشکیل شده و بدنبال برخی لغات، کلمات دیگری درون پرانتز آمده است که با افزودن واژه‌های درون پرانتز به واژه اصلی، یک اصطلاح یا واژه مرکب ساخته می‌شود. در راهنمای موضوعی این فرهنگ، تصاویری مربوط به شغلها و حرف گوناگون وجود دارد، با شماره‌ای که با شماره مربوط در فهرست همان تصویر یکی است.

در این فهرست واژه آلمانی و معادل انگلیسی‌اش با حروف ایتالیک نوشته شده است. در ترتیب الفبایی واژه‌ها که به دوروش حرف به حرف و کلمه به کلمه صورت گرفته، اشتباهات بسیار وجود دارد و کتاب از این نظر نیاز به تجدیدنظر دارد. املاء کلمات انگلیسی درست است. از واژه‌های هم‌ریشه و واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع معانی تک تک کلمات یکی است استفاده شده است.

وضعیت کاغذ، چاپ، تصاویر، جلد و صحافی کتاب خوب است.

۹۲ - گلوانی، فخرالدین

فرهنگ مصور لغات فنی / گردآوری فخرالدین گلوانی.. بی جا: محمد جعفری، ۱۳۶۵.

۴۷۶ ص.: عکس، تصویر.

این واژه‌نامه انگلیسی-فارسی مجموعه‌ای است از لغات و اصطلاحات حِرَف و صناعی که در ارتباط با علم مکانیک هستند. تأکید کتاب بیشتر روی لغات مربوط به مکانیک، متالورژی، قالب‌سازی، ماشین‌سازی، تراشکاری، درودگری و اتومکانیک است؛ لیکن تعدادی از واژه‌های مربوط به ساختمان، شیمی، فیزیک و برق صنعتی را نیز در این مجموعه گنجانیده‌اند. واژه‌ها طبق روش حرف به حرف تنظیم شده، اما کم و بیش اشتباهاتی در ترتیب آنها دیده می‌شود. املاء کلمات انگلیسی بسیار خوب است.

کلمات عمومی و غیر تخصصی و تکرار کلمات هم‌ریشه و بکار بردن کلمات مرکبی که معنی آن با جمع معانی اجزاء تشکیل دهنده واژه مرکب یکی است، باعث افزایش حجم کتاب گردیده است.

کیفیت چاپ و تصاویر بسیار خوب، نوع کاغذ خوب و جلد و صحافی در حد متوسط است.

پزشکی

۹۳ - احدوت، یعقوب

فرهنگ پزشکی انگلیسی بفارسی: شامل واژه‌ها و اصطلاحات پزشکی، روانشناسی، روانپزشکی، داروسازی، شیمی، فیزیک، دندانپزشکی و دامپزشکی / یعقوب احدوت. - [ویرایش ۳. - تهران]: چهر، ۱۳۵۹.
کتابنامه: ج ۱۰.

۲ ج. مصور، عکس، جدول.

در این کتاب اختصارات پزشکی در جای الفبایی خود آمده و مترادف یا دو نوع نوشتار هر کلمه انگلیسی در جلوی آن، بعد از علامت = ذکر شده است، لیکن ترکیبات هر واژه بترتیب الفبا و بصورت تورفتگی بعد از آن واژه همراه با معنی آمده است.

معادل کلمات، گاه یک کلمه و گاه توضیحاتی را در چند صفحه شامل می‌شود. در صفحات 204 و 205 «جدول استخوانها بر حسب محل» آورده شده است و در صفحات 490 و 497 جدول کلماتِ عناصرِ شیمیایی دیده می‌شود و در انتهای جلد دوم، ضمائم در مورد: اسید آمینه‌های طبیعی، باکتریهای گرم منفی و گرم مثبت، موقعیتهای مختلف جنین در رحم، و جدولهایی در زمینهٔ سوفلهای آندو کاردی، مارهای سمی مهم، اوزان و مقایسه‌ها و شریانها، وریدها، استخوانها، عضلات، و اعصاب وجود دارد. املاء کلمات انگلیسی خوب است. اشکال عمده در چاپ واژه‌های، انگلیسی، شباهت بسیار حروف "i" و "l" است که در بیشتر موارد به زحمت قابل تمایز هستند. ترتیب واژه‌ها حرف به حرف است، لیکن اشتباهات جزئی در ترتیب واژه‌ها دیده می‌شود. واژه‌های عمومی و غیر تخصصی در کتاب وجود دارد. صرف نظر از برخی اشتباهات چاپی، کیفیت کتاب از نظر کاغذ و جلد و صحافی خوب است.

۹۴ - امیر تیمور، تیمور دخت (کاظمی)

فرهنگ اصطلاحات پزشکی / تألیف تیمور دخت امیر تیمور (کاظمی). - تهران: دانشگاه ملی ایران، ۱۳۵۷.
و، ۱۶۸ ص. - (انتشارات دانشگاه ملی ایران؛ ۱۰۱).
کتابنامه.

این کتاب، مجموعه‌ای است از پیشوندها و پسوندهای متداول در پزشکی که از ریشه لاتین یا یونانی مشتق شده و به مرور در زبانهای انگلیسی و فرانسه وارد شده‌اند. کتاب، طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده و در مقابل هر پیشوند یا پسوند معنی انگلیسی آن به همراه معنی فارسی آورده شده است. سپس چندین مثال بمنظور نشان دادن کاربرد پیشوند یا پسوند همراه با معنی فارسی واژه‌ها دیده می‌شود.
مثال:

زیربندهای infracostal زیر-تخت infra-beneath

از صفحه ۱ تا ۱۵۹ به پیشوندها و مابقی به پسوندها اختصاص دارد.

چاپ کتاب خوب است، لیکن جلد و صحافی آن ضعیف است.

۹۵ - دورلند، ویلیام الکساندر نیومن

فرهنگ پزشکی انگلیسی - فارسی (واژه‌نامه مصور پزشکی) شامل واژه‌ها، اصطلاحات و اختصارات پزشکی، دندانپزشکی ... / ویلیام الکساندر نیومن دورلند؛ ترجمه و تألیف محمد هوشمند ویژه .. تهران: کلمه، ۱۳۶۶.
۲ ج، شکل، مصور (بخش رنگی)، جدول.

واژه‌های این کتاب، طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. معانی یا معادل‌های مختلف یک واژه انگلیسی با شماره‌های ۱ و ۲ و ۳ و غیره مشخص شده و املائی متفاوت یا مترادف هر واژه بعد از علامت = آمده است. واژه‌هایی که دارای معادل مشخص نیستند توضیح داده شده‌اند و واژه‌های ترکیبی و فرعی زیر واژه‌های اصلی و با کمی تورفتگی دیده می‌شوند.

در انتهای کتاب، منابع فارسی و لاتین و ضمائم شامل: جداول سرخرگ‌ها، آزمون‌های معمولی، آنزیم‌های تشخیص خون، میزان طبیعی پروتئین‌های خون، چربی‌ها و لیپوپروتئین‌های خون، مواد موجود در ادرار، کمیت‌های مواد موجود در خون افراد بالغ و همچنین کوتاه شده اصطلاحات لاتینی که در نسخه‌نویسی بکار می‌رود، دیده می‌شود.

شرحی در باره اصول ریشه‌شناسی واژگان پزشکی و همچنین فهرست ۵۵ شکل موجود در کتاب آمده است. فاصله مناسب بین واژه‌ها، وجود جانگشتی و استفاده از راهنمای شش حرفی در حاشیه بالائی صفحات کتاب، از دیگر امتیازات آن است. اشتباه در املاء برخی کلمات لاتین و دشواری تشخیص حروف کوچک i, l از نکات منفی کتاب است.
کیفیت کاغذ، چاپ، صحافی و تصاویر بسیار خوب است.

۹۶ - دیویس، پل مروین

فرهنگ اصطلاحات و کلیات پزشکی / نوشته پل ام. دیویس؛ ترجمه وانیک انجرفلی. - [تهران]: گلگشت، ۱۳۶۳.

۳۲۵ ص.

کتابنامه.

عنوان روی جلد: فرهنگ اصطلاحات و کلیات پزشکی (مدیکال ترمینولوژی).

این کتاب، ترجمه‌ای است از کتاب انگلیسی: Medical Terminology for Radiographers که از قسمتهای زیر تشکیل شده: قسمت اول - مقدمه، شامل سبب ظهور و تشخیص بیماریها، برخی پیشوندها و پسوندهای پزشکی، قسمت دوم - برخی از اصطلاحات پزشکی، قسمت سوم - اصطلاحات پزشکی در باره برخی از بیماریهای عفونی مثل سل، سیفلیس، عفونتهای پاتوژنیک و...، قسمت چهارم - اصطلاحات پزشکی در باره بیماریها و اندامهای مختلف بدن؛ این قسمت خود از پانزده بخش تشکیل شده است و قسمت پنجم - اصطلاحات پزشکی مربوط به بعضی از انواع بیماریها و اورژانسهای پزشکی.

تنظیم مطالب متن، موضوعی است ولی در درون هر موضوع ترتیب خاصی وجود ندارد. در فهرست فارسی واژه‌ها که بترتیب الفبا مرتب شده‌اند فقط حرف اول واژه‌ها رعایت شده و «الف» قبل از «آ» آمده است.

کیفیت چاپ، کاغذ، جلد و صحافی کتاب مطلوب است.

۹۷ - شمشادی، هاشم

آموزش اصطلاحات پزشکی / تألیف هاشم شمشادی. - شیراز: شورای جهاد

پزشکی دانشگاه شیراز، ۱۳۶۲.

۱۶۴ ص.

کتابنامه. ص. ۱۶۴.

کتاب فوق که بیشتر به یک کتاب تمرین^۱ شبیه است تا یک واژه‌نامه، دارای بخشهای

زیر است:

بخش اول - پیشوندها و پسوندها در اصطلاحات پزشکی با ریشه لاتین یا یونانی، بخش

دوم - افعال و صفات در اصطلاحات پزشکی با ریشه لاتین یا یونانی، بخش سوم - اصطلاحات وضعیت تشریحی بدن، بخش چهارم - اصطلاحات مربوط به حرکات وضعیتی بدن، بخش پنجم - چند نمونه آزمون آموزش اصطلاحات پزشکی.

در آخرین بخش چند نمونه از امتحانات آموزشی اصطلاحات پزشکی مربوط به دانشجویان سال اول پزشکی ارائه شده است. در این کتاب که یک واژه‌نامه تخصصی است شیوه ارائه واژه‌ها و معادل آنها مطلوب بوده و برای هر واژه دو مثال آورده شده که به درک بهتر مفهوم آن کمک می‌نماید. در آخر هر بخش تعداد زیادی تمرین و بدنبال آن نیز سؤالات متعددی طرح شده تا دانشجو بتواند خود را بیازماید.

کیفیت چاپ و صفحه‌بندی کتاب خوب ولی جلد کتاب و کاغذ و صحافی آن متوسط است.

۹۸ - طباطبائی، محمد

فرهنگ اصطلاحات پزشکی: به زبانهای فارسی، انگلیسی و فرانسه / محمد طباطبائی. - [تهران]: بنیاد فرهنگ ایران - فرانکلین، ۱۳۵۱.

۲. ج. - (فرهنگهای علمی و فنی؛ ۴: انتشارات بنیاد فرهنگ ایران؛ ۱۳۲۰).

کتابنامه: ص. ۵۰۷۰-۵۱۲.

کتاب مذکور در دو جلد و سه بخش تنظیم شده، جلد اول آن مشتمل است بر بخش فارسی و دو پیوست و فهرست منابع. در بخش فارسی؛ واژه‌ها و اصطلاحات پزشکی فارسی همراه با معادل انگلیسی و فرانسه آنها دیده می‌شود. در پیوست شماره ۱ اسماء و صفات لاتین و نیز اسماء یونانی آمده‌اند و در پیوست ۲ در باره ترجمه واژه‌های علمی بحث شده و برای برخی پیشوندها و پسوندهای پزشکی و واژه‌های مشتق از آنها معادلهایی پیشنهاد شده است. جلد دوم شامل: دو بخش انگلیسی و فرانسه است. وضعیت دستوری واژه‌های خارجی و همچنین املاء و مترادفهای مختلف هر واژه اعم از فارسی، انگلیسی یا فرانسه نوشته شده است. ترتیب واژه‌های فارسی و انگلیسی حرف به حرف بوده و ترکیبات هر واژه اصلی بعد از آن و بدنبال، کاما قرار گرفته است. میزان اشتباهات در ترتیب واژه‌های انگلیسی اندک و در

املاء آنها زیاد است. واژه‌های غیر تخصصی و عمومی در کتاب وجود دارد. کاغذ و جلد کتاب از کیفیت متوسطی برخوردار است، لیکن چاپ و صحافی آن بسیار خوب است.

۹۹ - مَرنِدی، حسن

فرهنگ کوچک پزشکی: انگلیسی به فارسی / حسن مرنندی. - تهران: کتابفروشی تهران، ۱۳۴۴. ۵۶۸ ص.

این کتاب، بر اساس فرهنگ جیبی Oakes و با استفاده از Medical Dictionary Blakiston's New Gould و فرهنگ پزشکی Dorland تهیه شده است. در مورد لغاتی که دارای املاء آمریکایی و انگلیسی هستند، املاء آمریکایی بکار رفته است. در متن فرهنگ، جمع و مفرد و مترادف و متضاد بعضی واژه‌ها عیناً ذکر شده و برای ارجاعات علامت (ر.ک) بکار رفته است و صورتی از پیشنوندها و پسوندها که در ساخت لغات مرکب استعمال زیاد دارند در انتهای کتاب آورده شده است. واژه‌ها طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. در ذیل برخی از واژه‌ها، واژه‌های مرکب مربوط به آنها آمده که با حروف ایتالیک و نازک نوشته شده‌اند. در املاء کلمات انگلیسی و ترتیب الفبای آنها اشتباه وجود دارد. قطع کتاب جیبی و جلد آن مقوایی است؛ کیفیت کاغذ و صحافی خوب و کیفیت چاپ آن متوسط است.

۱۰۰ - میردامادی، حسن

فرهنگ پزشکی چهار زبانی: انگلیسی، فرانسه، آلمانی، فارسی / تألیف حسن میردامادی. - تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۸.

۹۰۷ ص.

این کتاب متأثر از: فرهنگ پزشکی چند زبانی مک گراهیل (۱۹۸۶) و فرهنگ پزشکی ماسون و پسران (۱۹۸۶) است. متن کتاب طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده و واژه‌های مرکب، زیر واژه اصلی آورده شده‌اند. ذیل هر واژه انگلیسی بترتیب معادل‌های فرانسه، آلمانی و فارسی آن آمده است. برای بسیاری از اصطلاحات جدید پزشکی که هنوز معادل فارسی ندارند، تعریف کوتاهی داده شده است. در ترتیب واژه‌ها اشتباه وجود دارد.

وضعیت فیزیکی کتاب در مجموع خوب است.

۱۰۱- میردامادی، حسن

فرهنگ پزشکی میر: دارای حدود ۵ هزار واژه و اصطلاح همراه با ترجمه کوتاه و روان از انگلیسی به فارسی / بقلم: حسن میردامادی. - تهران: بی‌نا، ۱۳۵۸. ۴۹۴ ص.

در این کتاب بیش از ۴۰۰۰ واژه پزشکی گردآوری شده و کلماتی که چندین معنی برایشان به فارسی آمده است با اعداد ۱، ۲، ... از یکدیگر جدا شده‌اند. در پایان این فرهنگ، واژه‌هایی که در زمانهای قبل به فارسی برگردانده شده و نیز واژه‌های انجمن واژه‌های پزشکی دانشکده پزشکی تهران و انجمن واژه‌های پزشکی نظام پزشکی ایران و نیز فهرستی از نام اندامهای مهم بدن و کار اصلی آنها آورده شده است.

متن کتاب، طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده است. در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشتباه بسیار وجود دارد. املاء برخی کلمات نیز غلط است. کاغذ خوب، اما کیفیت چاپ و صحافی و جلد کتاب ضعیف است.

۱۰۲- میردامادی، حسن

فرهنگ پزشکی نوین: دارای حدود هیجده هزار واژه پزشکی ترجمه شده از انگلیسی به فارسی / نویسنده حسن میردامادی. - تهران: بی‌نا، ۱۳۶۰.

633 ص.

واژه‌های کتاب، طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. در واژه‌های مرکب، الفبای واژه اصلی موردنظر بوده است و جزء دیگر بدنبال علامت کاما و بترتیب الفبا آمده است. معمولاً فقط معادل فارسی واژه‌ها داده شده است، اما در بعضی موارد توضیح بسیار مختصری نیز دیده می‌شود.

ارجاعات کتاب چندان معتبر نیست برای مثال در صفحه 640 در مقابل Tumor, fecal نوشته شده: «بواژه Coproma نگاه کنید». لیکن واژه اخیر در کتاب نیست. یا در صفحه 486 خواننده از Ptyalorrhea به واژه Polysalia ارجاع داده شده در حالیکه املاء درست واژه دوم Polysalia است. در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشکال هست. کیفیت چاپ و جلد کتاب بسیار ضعیف و کیفیت کاغذ و صحافی آن متوسط است.

۱۰۳ - واژه‌نامه فشرده پزشکی: انگلیسی - فارسی / گردآوری و برگردان مهدی عظیمی [و] محمد دخانی. - [تهران]: مهدی عظیمی و محمد دخانی، ۱۳۶۶. ۶۲۴ ص.

کتابنامه.

در ابتدای کتاب، شرح مختصری تحت عنوان «اشتقاق واژگان پزشکی» آمده که برگردان منتخبی از واژه‌نامه Stedman است. متن اصلی کتاب نیز منتخبی از ویرایش بیست و چهارم واژه‌نامه پزشکی Stedman است. حروف، طبق الفبای زبان انگلیسی تنظیم شده و بعلت وجود جاانگشتی استفاده از آن تا حدی آسان است. چاپ و کاغذ و صحافی کتاب مطلوب است.

بهداشت، داروشناسی، دندانپزشکی

۱۰۴ - پورمه‌بادیان، محمد

واژه‌نامه بهداشت حرفه‌ای/تهیه و تدوین محمد پورمهابادیان، به‌کوشش
جهاد دانشگاهی، دانشکده بهداشت دانشگاه تهران. - تهران: جهاد دانشگاهی،
۱۳۶۳.

۳۱۷ ص.

کتابنامه.

این واژه‌نامه حاوی: لغات و اصطلاحات مربوط به آلودگی هوا، سم‌شناسی صنعتی،
فاضلابهای صنعتی، نمونه‌برداری، برخی از مراحل مختلف تولید در صنایع، بیماریها و
عوارض ناشی از عوامل شیمیایی، بیولوژیکی و فیزیکی است.

واژه‌ها طبق الفبای زبان انگلیسی و گاه حرف به حرف و زمانی کلمه به کلمه مرتب
شده‌اند و کتاب از این بابت یک‌دست نیست.

در این واژه‌نامه به میزان زیادی از واژه‌های هم‌ریشه و نیز واژه‌های مرکب یا عباراتی
که معنی کل آن با جمع معانی اجزاء آنها یکی هستند، استفاده شده است. واژه‌های عمومی نیز
در کتاب دیده می‌شود.

جلد این کتاب ضعیف ولی کاغذ و صحافی آن متوسط است.

۱۰۵ - توکلی صابری، محمدرضا

فرهنگ داروپزشکی انگلیسی [با معادل فرانسه] - فارسی/تألیف محمدرضا
توکلی صابری، رضا محور [و] رضا آقاپور مقدم. - تهران: مازیار، ۱۳۴۶.
535 ص.

در این کتاب، ابتدا واژه انگلیسی و بعد معادل فرانسه آن درون این علامت [] با خط
ایتالیک و سپس معادل فارسی آن آمده است. در بسیاری موارد شرح و توضیحی شامل چندین
سطر آورده شده است که اطلاعات بیشتری ارائه می‌دهد. در مورد داروها، فرمول شیمیایی،
موارد استعمال، عوارض جانبی و دوز آنها را ذکر کرده است.

علامت (→) بصورت ارجاع برای واژه‌های مترادف و همچنین دستیابی به اطلاعات

بیشتر در مورد یک واژه بکار رفته است. ترتیب واژه‌ها گاه حرف به حرف و زمانی کلمه به کلمه است و اشکالهایی در ترتیب الفبایی واژه‌ها وجود دارد. کتاب از چاپ، جلد و صحافی مطلوب برخوردار است.

۱۰۶- فاوئر، جنیفر الیزابت هاوکس

فرهنگ دندانی پزشکی: انگلیسی به فارسی و جدولهای اعصاب، روده، شریانها و عضلات / تألیف جنیفر فاوئر؛ ترجمه پرویز سیدی. - [تهران]: کتابفروشی تهران، ۱۳۵۱.

۲۶۴ ص.: جدول.

این کتاب، واژه‌نامه مختصری است که طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه منظم شده است. در مقابل هر واژه، معنی یا توضیح مربوط آمده و چنانچه واژه‌ای دارای معانی متعدد باشد، معانی با اعداد ۱، ۲ و... مشخص شده‌اند.

علاوه بر لغات و اصطلاحات دندانی پزشکی، بیماریهای موجود در این رشته نیز آورده شده است، در انتهای کتاب جدولهایی در مورد عضلات، عروق، اعصاب و شریانهای سر و گردن یافت می‌شود. ضمناً چنانچه واژه‌ای دارای ترکیباتی باشد، آن واژه با علامت مربع □ مشخص شده و ترکیبات بترتیب الفبا زیر آن آمده است. علامت (←) نشان می‌دهد که مراجعه‌کننده در صورت تمایل می‌تواند به جدول مربوط رجوع نماید.

قبل از شروع کلمات مربوط به هر حرف، اختصارات مربوط به آن حرف آمده و اشتباهات اندکی در املاء واژه‌های انگلیسی وجود دارد.

صفحه‌بندی و فاصله‌سطور کتاب مناسب نیست و کیفیت کاغذ، چاپ و جلد آن متوسط

است.

مکانیک و قطعات اتومبیل

۱۰۷- اسفندیاری، فریدون

فرهنگ اصطلاحات فنی اتومبیل: انگلیسی - فارسی / تألیف فریدون

اسفندیاری. - تهران: انتشارات دنیا، بی تا.

۱۰۱، ۱۳۲ ص.: مصور، عکس.

این فرهنگ مشتمل بر سه قسمت است: قسمت اول - اصطلاحات فنی انگلیسی به فارسی که طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده اند. هر معادل فارسی دارای یک شماره است که خواننده را به قسمت سوم کتاب ارجاع می دهد. قسمت دوم - شامل اصطلاحات و اختصارات متداول در کارخانه ها و کارگاه ها است که خود شامل: نام قطعات اضافی و انواع آچار، اصطلاحات فنی معمول در کارخانجات (فارسی به انگلیسی)، اختصارات انگلیسی همراه با شکل کامل و ترجمه فارسی آن است. قسمت سوم - موضوعی تقسیم بندی شده و تصاویری از اجزاء مختلف اتومبیل را در بر می گیرد. واژه ها در این قسمت دارای نظم خاصی نیستند. املاء کلمات انگلیسی، بجز در برخی موارد درست است. ترتیب الفبایی واژه ها اشکال فراوان دارد.

کیفیت کاغذ، جلد، صحافی و چاپ کتاب متوسط است.

۱۰۸- اشتری، غلامحسین

فرهنگ فنی انگلیسی - فارسی: اسامی قطعات اتومبیل / تألیف غلامحسین

اشتری. - تهران: بی تا، ۱۳۳۳.

صفحه شمار ندارد.

در تهیه این کتاب ۶۶۱۶ واژه ای، از فرهنگ انگلیسی «نیو متد انگلیش دیکشنری» تألیف مایکل فیلپ وست و فرهنگ آمریکایی وبستر چاپ چهاردهم (۱۹۴۹) و برخی فرهنگ های فارسی استفاده شده است.

در ابتدای کتاب، طرز بکار گرفتن فرهنگ آمده است. در آن مطالبی پیرامون اسامی

قطعات، محورها و کامیونهای جمس نیز وجود دارد. این کتاب دارای ۲۳ فصل است که تمام قسمتها و اجزاء یک وسیله نقلیه از موتور گرفته تا جعبه دنده، ترمزها،... و اتاق راننده را در بر می‌گیرد.

در این کتاب، ابتدا اسم اصلی قطعه با حروف بزرگ انگلیسی نوشته شده و بعد از علامت کاما شرح قطعه آمده که مربوط به چه قسمتی از کامیون است یا چه کاری را انجام می‌دهد. بدنبال متن فهرست، ابزارهای مورد استفاده مکانیک آمده است. کتاب به شکل استنسیل تکثیر شده و دارای فهرست مندرجات مفصل است. کیفیت چاپ بسیار ضعیف و کاغذ آن نامرغوب است.

۱۰۹- تایلر، ژ.ل.

فرهنگ مکانیک مصور/ژ.ل. تایلر و جی.هف. تایلر؛ ترجمه محسن الهی
گهر. - تهران: انتشارات نیلوفر، ۱۳۶۰.
۴۷۳ ص.: مصور.

کتاب طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده و در مقابل هر واژه انگلیسی معنی یا تعریف لازم آورده شده است. معادلهای فارسی اغلب از معنی کلمه یا عبارت فراتر رفته و گاه یک تاسه سطر را در بر می‌گیرد.

در انتهای کتاب سه ضمیمه شامل: تعاریف واحدهای مبنای واحدهای مشتق شده و مضارب واحدها وجود دارد. علی‌رغم ترتیب حرف به حرف واژه‌ها، گاه از روش کلمه به کلمه نیز استفاده شده است. ترتیب الفبایی و املاء برخی از واژه‌های انگلیسی اشتباه است. در کتاب از ارجاع انگلیسی See و ارجاعات فارسی استفاده شده است.

کیفیت کاغذ، چاپ و تصاویر کتاب خوب و کیفیت جلد و صحافی آن در حد متوسط است.

۱۱۰- صادقی تهرانی، مهدی

فرهنگ لغات فنی و هواپیمایی / تألیف مهدی صادقی تهرانی. - بی‌جا: بی‌نا،

۱۳۶۱.

هشت، ۶۳۳ ص.

کتابنامه.

این واژه‌نامه که انگلیسی به فارسی است قریب ۷۰۰۰ واژه و اصطلاح در زمینه‌های: فنی و هواپیمایی، ایمنی پرواز، مقررات هواپیمایی و اصطلاحات پروازی و تا حدودی فیزیک و شیمی و ترمودینامیک را در بر می‌گیرد.

کتاب دارای دو بخش است: بخش اصلی که واژه‌ها را شامل می‌شود و بخش کوچکی در انتهای کتاب که مشتمل بر ضمائ قرارداد شیکاگو، الفبای فونتیک، الفبای صوتی، الفبای مخابراتی و فهرست منابع فارسی و لاتین است.

واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. فاصله بیش از اندازه بین سطور، وجود تعداد کثیری واژه‌های غیر تخصصی و عمومی و تکرار لغات هم‌ریشه باعث شده است که حجم کتاب به میزان زیادی افزایش یابد. در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشتباهاتی وجود دارد، لیکن املاء کلمات انگلیسی درست است. کیفیت کاغذ و چاپ خوب اما جلد و صحافی کتاب ضعیف است.

۱۱۱- عادل، علی اکبر

واژه‌نامه مکانیک: انگلیسی - فارسی / علی اکبر عادل. - تهران: کاوش، ۱۳۶۴.

۴۵۱ ص.

کتابنامه.

این فرهنگ قریب ۱۲۰۰۰ واژه علمی و فنی دارد که مربوط به انواع وسائط نقلیه موتوری است. واژه‌ها طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. املاء کلمات انگلیسی و فارسی بسیار خوب است. مؤلف با درج واژه‌های عمومی و همچنین عباراتی که معنی کلی آنها با جمع معانی اجزاء آنها یکی است به حجم کتاب افزوده است. مثلاً عباراتی که با واژه (Air) ساخته شده است، صفحات ۵ تا ۱۲ را بخود اختصاص داده‌اند که زائد می‌نماید.

چاپ، صحافی، کاغذ و قطع کتاب بسیار خوب است.

۱۱۲- فتاحی، کامیار

واژه‌نامه حمل و نقل و ترافیک / تألیف کامیار فتاحی و کمال بهروزی. - تهران:

بی‌نا، ۱۳۶۰.

ج ۲، ۳۱۷، ۳۱۵ ص.

این واژه‌نامه که شامل واژه‌های حمل و نقل زمینی، دریایی، و هوایی است در دو جلد تهیه شده است: جلد اول، انگلیسی - فارسی است. ترتیب واژه‌ها در این بخش حرف به حرف است، لیکن گاه از روش کلمه به کلمه استفاده شده است. در بسیاری از موارد علاوه بر ذکر معادل، توضیحات مختصری بمنظور روش‌تر نمودن مفهوم واژه‌ها ارائه شده است. جلد دوم، بخش فارسی - انگلیسی است که طبق الفبای زبان فارسی و به روش حرف به حرف تنظیم یافته و افزودن واژه‌ها و عبارات تکراری بی‌مورد حجم کتاب را بسیار افزایش داده است. کتاب دارای ارجاع بوده و املاء کلمات انگلیسی آن درست است. واژه‌های فارسی و انگلیسی با حروف سیاه چاپ شده‌اند.

نوع کاغذ، جلد و چگونگی چاپ و صحافی از کیفیت بسیار خوبی برخوردار است.

۱۱۳- فرهنگ لغات مهندسی مکانیک / تألیف شوارتز و دیگران؛ ترجمه علی اکبر راستکار

محمودزاده. - تبریز: دارالترجمه رسمی بهاران، ۱۳۶۶.

۴۷۸ ص.: مصور، عکس، نمودار.

متن اصلی کتاب به ۱۴ بخش موضوعی: مکانیک مهندسی، مقاومت مصالح، مواد مهندسی، اجزاء ماشین، انتقالات قدرت و مکانیسم‌ها، محرکه ماشینی، مهندسی و ریخته‌گری، کار مکانیکی، جوشکاری، عملیات حرارتی، ماشینکاری، نقشه‌کشی مهندسی، دقت و اندازه‌گیری و ماشین‌های متفرقه - تقسیم شده است.

واژه‌ها و عبارات، در متن اصلی بجای نظم الفبایی دارای یک شماره مرکب هستند. شماره اول نشانگر بخش مربوط و شماره بعدی نشان‌دهنده شماره ردیف آن واژه در همان

بخش است.

نمایه انگلیسی کلمه به کلمه مرتب شده و در زیر هر واژه، عبارات و اصطلاحاتی که با آن واژه ساخته شده وجود دارد. در مقابل تمام واژه‌ها و عبارات، شماره مربوط در متن اصلی قید شده است. ترتیب الفبایی نمایه فارسی، حرف به حرف است و در آن اشتباه وجود دارد. ترتیب الفبایی نمایه انگلیسی و املاء واژه‌های انگلیسی خوب است. کیفیت کاغذ و چاپ کتاب متوسط و کیفیت جلد و صحافی آن ضعیف است. لیکن کیفیت چاپ نمایه فارسی، تصاویر و شکلها خوب است.

۱۱۴ - فرهنگ و اصطلاحات اتومبیل / ترجمه بهنام مجیدزاده. - تهران: کتابسرای کندی، بی‌تا.

۹۸ ص.: مصور، شکل.

عنوان روی جلد: فرهنگ اصطلاحات مکانیک ماشین و تشریح کلیه قطعات موتور ماشین.

این کتاب بر اساس قسمتها و قطعات مختلف اتومبیل مرتب شده است. در هر مورد، نام قسمت یا قطعه با یک شماره مشخص شده است و سپس در صفحه مقابل آن نام قسمت یا قطعه بترتیب شماره، به زبانهای فرانسه، انگلیسی، آلمانی و ایتالیایی آمده که معادل فارسی آن نیز در برابرش دیده می‌شود.

در قسمت انگلیسی، واژه‌هایی که در انگلستان یا امریکا دارای کاربرد یا معنی خاصی هستند با استفاده از حروف G.B. و U.S.A. مشخص شده‌اند. کتاب فاقد فهرست مندرجات، نمایه، مقدمه یا توضیح و راهنما است.

صحافی کتاب ضعیف است و اُفت آن بخصوص در مورد کلمات غیرفارسی از کیفیت خوبی برخوردار نیست.

۱۱۵ - قوامی، پرویز

فرهنگ مکانیک اتومبیل: انگلیسی به فارسی / تألیف پرویز قوامی. - تهران:

بهار، بی‌تا.

۳۰۵، ۲۵ ص.: مصور.

این فرهنگ دارای دو بخش است: قسمت اول یا متن اصلی کتاب، به ۹۷ قسمت تقسیم شده است و در برگرفته اجزاء و اطلاعات مربوط به اتومبیل است. مطالب کتاب، تقسیمبندی موضوعی دارد و واژه‌ها و اصطلاحات هر قسمت دارای شماره ردیف از ۱ تا آخر است و نظم الفبایی ندارند.

در بخش دوم کتاب، لیستی الفبایی به زبان انگلیسی از کلیه واژه‌ها با شماره صفحه مربوط آورده شده که کار استفاده از فرهنگ را تا اندازه‌ای آسانتر کرده است. این نمایه به روش حرف به حرف مرتب شده، لیکن فقدان نمایه فارسی، کارایی کتاب را به میزان قابل توجهی کاهش داده است.

تصاویر کتاب خوب، چاپ متن اصلی در حد متوسط، قطع کتاب نامناسب و صحافی و چاپ نمایه انگلیسی (بخش دوم) ضعیف است.

۱۱۶- گرامیفر، اکبر

فرهنگ لغات و اصطلاحات فنی اتومبیل و تراکتور: انگلیسی به فارسی و فارسی به انگلیسی گردآورنده اکبر گرامیفر. - بی‌جا: تراکتورسازی ایران، ۱۳۵۷.
۷۵ + ۱۴۷ ص.: مصور، عکس (رنگی).

در بخش فارسی به انگلیسی این کتاب، از یک روش شماره‌ای بمنظور پیدا کردن معادل انگلیسی واژه‌های فارسی استفاده شده است. بدین ترتیب که مثلاً برای یافتن معادل انگلیسی آچار سوپاپ که در مقابل آن ۷۴۷ نوشته شده است به حرف ۷، ردیف شماره ۴۷ در قسمت انگلیسی کتاب مراجعه می‌کنیم. در این بخش کلمات به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند.

در بخش انگلیسی - فارسی، کلمات، طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه تنظیم شده است. کلمات مربوط به هر یک از حروف زبان انگلیسی از شماره ۱ تا آخر شماره گذاری شده‌اند و این شماره‌ها علاوه بر حرف اول هر کلمه در واقع کُد بازیابی معادل انگلیسی واژه‌های

فارسی هستند که در بخش فارسی مقابل کلمات فارسی آورده شده‌اند. املاء کلمات از کیفیت بسیار خوبی برخوردار است. ترتیب الفبایی واژه‌ها اشکال دارد. نوع کاغذ و چاپ تصاویر از کیفیت بسیار خوبی برخوردار است.

برق و الکترونیک

۱۱۷- پرهامی، سالم

فرهنگ مصور فنی: الکتریسته، الکترونیک و کمپیوتر؛ انگلیسی به فارسی / تألیف و گردآوری سالم پرهامی. - تهران: دهخدا، ۱۳۵۸. ۶۹۸ ص. : مصور.

در ابتدای کتاب، یک راهنما حاوی، نکات لازم در باب چگونگی استفاده از این فرهنگ وجود دارد. منجمله اینکه: هر گاه در آخر لغت مرکبی دو کلمه بکار رود که دارای معنی یکسان باشند یکی از آنها در پراکنش نوشته می‌شود: (Acron Valve (Tube). در این کتاب نامهای تجارتي وسائل الکتریکی و الکترونیکی با علامت * مشخص شده است. واژه‌ها گاهی کلمه به کلمه و گاهی حرف به حرف مرتب شده‌اند. معهدا در ترتیب واژه‌ها اشتباهاتی دیده می‌شود. کیفیت تصاویر، چاپ، کاغذ، جلد و صحافی خوب است.

۱۱۸- تقوی، فرشید

فرهنگ جامع و کامل الکترونیک، برق، ارتباطات (انگلیسی - فارسی) / فرشید تقوی. - تهران: کتاب برای همه (لاروس)، ۱۳۶۳. ۳۶۷ ص.

مأخذ این کتاب فرهنگ اصطلاحات علمی و فنی مک گرا هیل است که طبق الفبای لاتین و به روش حرف به حرف تدوین شده است. در مقابل هر واژه انگلیسی، معادل یا

معادلهای فارسی آن و در برخی موارد توضیح مختصری آورده شده است. گرچه ترتیب و املاء واژه‌ها خوب است، لیکن تکرار واژه‌های هم‌ریشه و یا عباراتی که معنی کلی آنها با جمع معانی اجزاء آنها یکی است، باعث افزایش حجم کتاب شده است. مثالهای صفحه ۶۸ که همگی با واژه Current ساخته شده‌اند، نمونه‌ای از اینگونه عبارات هستند. کیفیت کاغذ، چاپ، جلد و صحافی کتاب بسیار خوب است.

۱۱۹ - حسینی‌الست، حسن

لغات و علائم بین‌المللی الکترونیک و مقررات ارتباطات دور / حسن حسینی‌الست. - تهران: انتشارات دانش و فن. ۹۸ ص.: مصور.

در این کتاب راجع به علائم استانداردهای ریاضی، علائم حرفی واحدهای دستگاه متریک و معنی و تعریف لغات فنی در زمینه برق و بخصوص ارتباطات و علائم اختصاری آنها مطالبی آمده است.

واژه‌های اصلی، طبق روش حرف به حرف مرتب شده و تماماً با حرف بزرگ انگلیسی چاپ و زیر آنها خط کشیده شده است. برای هر واژه انگلیسی، تعریف یا توضیح مختصری به زبان انگلیسی آمده است.

در این کتاب، کلمات مرکبی که یک جزء آنها بصورت صفت برای جزء دیگر بکار برده می‌شود همگی بر اساس جزء اصلی (موصوف) مرتب شده و ترکیبات مختلف، طبق الفبا در جای خود بدنبال کلمه اصلی قرار می‌گیرند. بدنبال واژه‌ها در بخش مربوط به مقررات بین‌المللی ارتباطات دور، تعریف اتحادیه بین‌المللی، تشکیلات و موادی چند از قرارداد بین‌المللی ارتباطات دور آمده است. املاء و ترتیب الفبایی واژه‌های انگلیسی بجز مواردی چند درست است.

کیفیت تصاویر و چاپ خوب، لیکن کاغذ، جلد و صحافی کتاب متوسط است.

۱۲۰ - ستاد انقلاب فرهنگی، مرکز نشر دانشگاهی، گروه تخصصی برق

واژگان برق / از گروه واژه‌گزینی برق. - تهران: ستاد انقلاب فرهنگی، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۱.
 شانزده، ۴۳۰ ص. - (مرکز نشر دانشگاهی؛ ۹۳۰: واژه‌نامه‌ها؛ ۴)
 کتابنامه: ص. سیزده - شانزده.

در این کتاب، واژه‌های انگلیسی، طبق الفبا و به روش حرف به حرف مرتب شده است. هر معادل فارسی دارای شماره‌هایی است که تعداد شماره‌ها، فراوانی آن را در منابع فارسی نشان می‌دهد. هر شماره گد یک منبع است. معادلها بر حسب فراوانی (کثرت کاربردشان در منابع فارسی) مرتب شده‌اند. چون معادل‌های فارسی توسط کامپیوتر چاپ شده است، برای جلوگیری از بروز اشکال در خواندن، جدولی بمنظور مقایسه حروف فارسی کامپیوتری با حروف چاپی در کتاب آمده است. با توجه به اینکه از حروف کامپیوتری برای واژه‌ها استفاده شده است، تشخیص حروف و قرائت واژه‌های فارسی بسیار مشکل است. املاي کلمات انگلیسی صحیح است. کلمات عمومی هم‌ریشه و واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع اجزاء آنها یکی است در کتاب فراوان به چشم می‌خورد. جلد و صحافی کتاب ضعیف و کیفیت کاغذ و چاپ آن متوسط است.

۱۲۱ - فرهنگ اصطلاحات فنی و علائم فنی نقشه‌کشی برق و الکترونیک: (انگلیسی - فارسی) استاندارد اروپائی / ترجمه و تدوین محمدعلی رحیم‌خانی. - تهران: بی‌نا، ۱۳۶۱.

۱۹۷ ص. - مصور، جدول.

این کتاب از سه بخش مجزا تشکیل شده است. بخش اول: اصطلاحات برق و الکترونیک (انگلیسی - فارسی) که طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه منظم شده‌اند و صفحات ۶ تا ۱۲۸ را در بر می‌گیرد. بخش دوم: شامل معادل‌های فارسی، علائم مخفف با درج شکل کامل لغات انگلیسی آن است و از صفحه ۱۲۹ تا ۱۳۳ را می‌پوشاند. بخش سوم: علائم الکتریکی است که در نقشه‌های فنی، ساختمانی و معماری مورد استفاده هستند و از صفحه ۱۳۴ تا آخر کتاب را به خود اختصاص داده است. این بخش شامل: علائم الکتریکی استاندارد

اروپایی، علائم اختصاری برای وسایل اندازه‌گیری، علائم اختصاری نمایش ماشینهای الکتریکی و علائم مشخصه اجزاء مدارهای فرمان سیستم اروپایی، علائم استاندارد روسی در کابل‌کشی، علائم نقشه‌کشی با استاندارد آمریکایی و غیره است. مجموعاً املاء کلمات انگلیسی و ترتیب واژه‌ها اشکال دارد.

نوع کاغذ خوب، کیفیت چاپ، جلد و صحافی کتاب در حد متوسط است.

۱۲۲- گلستانی داریانی، نادر

واژه‌نامه تخصصی مهندسی برق و الکترونیک: انگلیسی - فارسی / تألیف نادر گلستانی داریانی. - تهران: واحد فوق برنامه بخش فرهنگی دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۴.

۱۶۹ ص.

کتابنامه.

در این کتاب، واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند و عبارات توضیحی مربوط به هر واژه در زیر آن آمده است. از عباراتی که معنی کلی آن با جمع معانی اجزاء آن یکی است به میزان زیاد استفاده شده است. مثلاً در صفحات ۵۴-۵۵ تعداد ۵۶ واژه مرکب با کلمه heat ساخته شده که درج بسیاری از آنها در واژه‌نامه ضروری بنظر نمی‌رسد. املاء واژه‌های انگلیسی درست و واژه‌های عمومی بسیاری در کتاب بکار برده شده است.

کاغذ و چاپ کتاب خوب و جلد و صحافی آن متوسط است.

۱۲۳- گودکه، ورنر

فرهنگ نوین الکترونیک، ارتباطات، برق: شامل سی‌هزار واژه / نوشته ورنر گودکه؛ ترجمه شکری هراتی. - تهران: هنر، ۱۳۵۹.

۵۳۶ ص.

این کتاب شامل: بیش از ۳۰/۰۰۰ لغت فنی است که علاوه بر لغات فنی اصلی،

اصطلاحاتی را نیز در زمینه فیزیک، شیمی و ریاضی دربر می‌گیرد. کتاب طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه تنظیم شده و در مقابل هر واژه، معادل یا معادلهای فارسی آن آمده است.

بعد از لیست اختصارات در صفحات ۵۴۳ و ۵۴۴ علائم استاندارد که در امور فنی بکار می‌روند دیده می‌شود. از واژه‌های عمومی و همچنین از کلمات هم‌ریشه و لغات ترکیبی که معنی آن با جمع کل اجزاء آن یکی است زیاد استفاده شده است. ترتیب الفبایی واژه‌ها درست است اما در املاء کلمات لاتین اشتباه وجود دارد. جلد، کاغذ و چاپ کتاب خوب است، لیکن صحافی آن بسیار ضعیف است.

۱۲۲- مارکوس، جان

فرهنگ جامع الکترونیک: انگلیسی به فارسی / اثر جان مارکوس؛ ترجمه حسین کاظم‌زاده. - تهران: کمانگیر، ۱۳۶۶.
شانزده، ۸۴۸ ص. مصور، جدول، نمودار.

این کتاب طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده است. اصطلاحات بکار رفته در آن شامل کاربرد علم الکترونیک در وسائل و پدیده‌های زیر است: لیزرها، کامپیوترها، ارتباطات ماهواره‌ای، الکترونیک فضایی، بازیهای تصویری الکترونیکی و تجهیزات الکترونیکی مربوط به علم پزشکی و سیستمهای فضایی.

در این کتاب، هر لغت تنها یک بار تعریف شده و در برابر لغات و اصطلاحات مترادف آن که طبق حروف الفبا در جای دیگری آمده است، لغت اصلی با حروف مورب (ایتالیک) چاپ شده است تا برای دریافتن معنی به آن رجوع شود. در انتهای کتاب، قواعد مربوط به روش نگارش مقالات و گزارشهای فنی در زمینه الکترونیک، جداولی در مورد علائم اختصاری واحدها در سیستم SI، علامات و تشریح واحدهای پردازش اطلاعات کامپیوتری... گنجانیده شده است. در املاء کلمات انگلیسی اشتباهاتی وجود دارد.

کاغذ، جلد و صحافی کتاب مطلوب است ولی چاپ آن چندان خوب نیست.

۱۲۵- ولفگانگ

فرهنگ لغات برق، الکترونیک و الکتروتکنیک، ارتباطات، رادیو و تلویزیون:
انگلیسی به فارسی / ولفگانگ؛ برگردان بهنام مجیدزاده. - تهران: انتشارات کتابسرای
کندی، بی‌تا.
726 ص.

ترتیب واژه‌های این کتاب، طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه است. استفاده از عباراتی که معنی کلی آنها با جمع معانی اجزاء آنها یکی بوده و ضرورتی برای تکرار آنها بصورت واژه‌ای مرکب وجود ندارد، باعث حجیم شدن بیش از حد کتاب شده است. در صفحات 673 تا 726 صورتی الفبایی از اختصارات متداول در زمینه‌های تخصصی مورد پوشش کتاب، همراه با شکل کامل و معادل فارسی آورده شده است. مطالعه این کتاب بعلت نداشتن فهرست، نمایه، مقدمه، پیشگفتار و هرگونه راهنما برای دستیابی به اطلاعات مربوط، بسیار مشکل است.
کتاب از نظر صحافی و همچنین نوع چاپ و کاغذ از کیفیت خوبی برخوردار نیست.

۱۲۶- هاشمی اقدم، منصور

فرهنگ لغات فنی (الکترونیک، ماشین آلات) / تنظیم و برگردان منصور هاشمی
اقدم. - تبریز: انتشارات فن، ۱۳۶۳.
464 ص.:: عکس.

کتاب مشتمل بر سه بخش عمده است: بخش اول، عبارت است از مجموعه لغات انگلیسی که طبق روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند و سمت چپ هر لغت، یک کُد شامل: اولین حرف هر کلمه و شماره ترتیب آن در مجموعه کلمات مربوط به همان حرف، وجود دارد. بخش دوم، نمایه لغات آلمانی است که از طریق کُد داده شده می‌توان معادل انگلیسی آن را در بخش اول پیدا کرد. بخش سوم، نمایه لغات فارسی است. در اینجا واژه‌ها، طبق الفبای فارسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند و در مقابل هر واژه کُد مربوط جهت یافتن معادل انگلیسی آن در بخش اول، دیده می‌شود. در ترتیب الفبایی واژه‌های فارسی و انگلیسی

اشتباهاتی وجود دارد. واژه‌های انگلیسی گاه حرف به حرف و زمانی کلمه به کلمه مرتب شده‌اند.

علی‌رغم کیفیت خوب عکسها و تصاویر، با توجه به چاپ کامپیوتری و ریز بودن حروف و پائین بودن کیفیت جلد و صحافی، استفاده از کتاب مشکل است.

کامپیوتر

۱۲۷- بنیامینی، سعید

واژه‌نامه بنیادی فرابرش داده‌ها (فرهنگ اصطلاحات کامپیوتری) / مؤلف سعید بنیامینی و حسین داوری آشتیانی با همکاری مرکز آموزش کامپیوتری ام-سی-کو- [تهران]: بی‌نا، ۱۳۵۷.
۸۸ ص.

این کتاب مجموعه مختصری است از حدود ۸۰۰ واژه بنیادی متداول در میان متخصصان کامپیوتر، که طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده است. املاي کلمات لاتین آن درست بوده و در مقابل هر واژه انگلیسی، معادل یا معادلهای فارسی آن دیده می‌شود. در ترتیب کلمات انگلیسی اشکالاتی وجود دارد. مثلاً address بعد از addressing و borrow بعد از box آورده شده است.
چاپ کتاب خوب، اما جلد و صحافی آن ضعیف است.

۱۲۸- پرهامی، بهروز

واژه‌نامه مقدماتی کامپیوتر و انفورماتیک: انگلیسی به فارسی / تهیه و گردآوری بهروز پرهامی [و] ویدا دائی... تهران: انجمن انفورماتیک ایران، ۱۳۶۰.
۲۴ ص.

واژه‌های این کتاب، طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند.

چنانچه واژه‌ای دارای چند معادل فارسی باشد، اولین معادل از نظر مؤلفین در اولویت قرار دارد.

در کتاب، استفاده از واژه‌های مرکبی که معنی آن با جمع معنی اجزاء آن یکی است دیده می‌شود. ضمناً از واژه‌های عمومی چون BOX و BRACKET و CABINET استفاده شده است.

تمام حروف این کتاب بصورت حروف بزرگ انگلیسی نوشته شده و از چاپ کامپیوتری در تهیه واژه‌نامه استفاده شده است. تشخیص برخی حروف مانند M و H آسان نیست.

۱۲۹- چاندور، آنتونی

فرهنگ لغات و اصطلاحات کامپیوتر: انگلیسی - فارسی / تألیف آنتونی چاندور، جان گراهام و روبین ویلیامسون؛ ترجمه محمدرضا نورانی. - بی‌جا: بی‌تا، ۱۳۵۵.

۳۴۹ ص.: جدول.

واژه‌های این کتاب گاهی حرف به حرف و زمانی کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. اشتباهاتی نیز در ترتیب الفبایی کلمات دیده می‌شود. در این کتاب معمولاً معنی اجزاء تشکیل‌دهنده یک واژه مرکب یا عبارت، در زیر آن واژه آورده شده که در اکثر موارد نه تنها ضرورتی نداشته است، بلکه در رابطه با مفهوم آن عبارت، کاملاً نامربوط بنظر می‌رسد.

آوردن واژه‌های عمومی یا ذکر معنی و مفهوم روزمره واژه‌هایی که در کامپیوتر با معنای تخصصی دیگری بکار می‌روند، و همچنین ذکر مشتقات کلمات، باعث قطور شدن کتاب شده است. گاه معادلهای داده شده اشتباه و یا نامأنوس و غیرمتداول است. در املاء کلمات لاتین اشتباهات کوچکی وجود دارد. دو ضمیمه انتهای کتاب، اطلاعاتی در مورد ترانزیستور و کامپیوترهای عددی ارائه می‌دهد.

حروف، چاپ، کاغذ، جلد و صحافی کتاب مطلوب است.

۱۳۰ - زاجگانی، ناهید

فرهنگ اصطلاحات کامپیوتر / گردآورنده ناهید زاجگانی. - تهران: ایران

ارشاد، ۱۳۶۶.

۱۲۴ ص.

در این واژه‌نامه، لغات طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. واژه‌های انگلیسی تماماً با حروف بزرگ و در مقابل آنها معادل فارسی چاپ شده است. در املاء کلمات انگلیسی و نیز ترتیب الفبایی آنها اشتباهاتی وجود دارد. چاپ حروف فارسی و لاتین خوب است، لیکن کاغذ جلد و صحافی آن ضعیف و قطع کتاب جیبی است.

۱۳۱ - شکیب‌زاده، سیاوش

فرهنگ علائم الکترونیک و زبان کامپیوتر / گردآوری و تألیف از سیاوش

شکیب‌زاده. - اصفهان: رهی، بی‌تا.

۳۵۶ ص.:: مصور.

این کتاب شامل: ۵۰۲ مورد علائم الکترونیک و ۲۹ مورد علائم و زبان کامپیوتر است. علاوه بر فهرست مطالب مفصل به فارسی، هر کدام از دو قسمت فوق فهرستی نیز از علائم به زبان انگلیسی و یک شماره ترتیب دارند که متن کتاب نیز بر همین اساس تنظیم شده است. علاوه بر این، در انتهای کتاب مجموعه‌ای کامل از علائم الکترونیک و کامپیوتر آورده شده که هر علامت دارای یک شماره ترتیب است که با شماره آن در فهرست علائم و متن کتاب مطابقت دارد.

علائم و اشکال بر اساس نام انگلیسی آنها تنظیم شده‌اند و به همین دلیل فهرست مطالب فارسی نظم الفبایی ندارند، بلکه دارای یک تقسیمبندی موضوعی (گروهی) است. واژه‌های بکار گرفته شده تخصصی هستند و فاصله زیاد بین واژه‌های متوالی، حجم کتاب را افزایش داده است.

نوع کاغذ و کیفیت چاپ مطلوب است.

۱۳۲ - فرهنگ اصطلاحات ماشینهای محاسبات الکترونیک/تهیه شده در اداره کنترلر ستاد بزرگ ارتشتاران.- تهران: مؤسسه عالی حسابداری، ۱۳۴۷.
۸۶ ص.- (مؤسسه عالی حسابداری؛ ۲۰).

در این کتاب ۱۲۰۶ واژه و اصطلاح متداول کامپیوتر در متون مربوط به مدیریت جمع‌آوری شده است. فهرست اصطلاحات آن طبق الفبای زبان فارسی و متن اصلی کتاب براساس الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه تنظیم یافته و ذیل هر واژه، معادل فارسی و سپس ترجمه کلیه تعریف‌ها یا توضیح واژه‌ها از زبان اصلی نیز آمده است. کیفیت چاپ خوب، لیکن کیفیت کاغذ، جلد و صحافی متوسط است.

ابزار و ماشین آلات

۱۳۳ - ثابتی‌راد، مهدی

آشنائی با ابزار: معرفی انواع و اقسام ابزارهای مختلف همراه با نام آنها به زبان فارسی و انگلیسی بترتیب الفبای فارسی/مهدی ثابتی راد.- تهران: انتشارات اشرفی، ۱۳۵۴.
۱۰۴ ص.: مصور.

این کتاب حدود ۵۰ نوع ابزار را معرفی می‌کند و دارای دو بخش است: در بخش اول، فهرست ابزار تخصصهای فنی از قبیل کارهای مکانیکی، الکتریکی، نجاری، نقاشی، لوله کشی، همراه با نام فارسی و انگلیسی و شکل آنها، آورده شده است. نظم واژه‌ها بر طبق الفبای فارسی است، ولی از نظر آرایش حرف به حرف یا کلمه به کلمه هیچکدام از این دو روش رعایت نشده، لیکن املاي کلمات انگلیسی درست است.

در بخش دوم، فهرست ابزار تخصصهای مختلف فنی بصورت یکجا و همراه با شکل و نام فارسی و انگلیسی آنها دیده می‌شود. توضیحات مربوط به هر مورد بسیار مختصر و کوتاه

است.

این کتاب از نظر کیفیت تصاویر و چاپ مطلوب است. نوع کاغذ و جلد و کیفیت صحافی آن متوسط است.

۱۳۴ - خسروی، فرامرز

فرهنگ مصور ابزارشناسی: انگلیسی - فارسی و فارسی - انگلیسی شامل معرفی بیش از ۳۰۰ ابزار مختلف صنعتی / ترجمه و تدوین فرامرز خسروی. - بی جا: محمد جعفری، ۱۳۶۲.
۳۵۰ ص.:: مصور.

این کتاب مجموعه‌ای است از اسامی و تصاویر ابزار دستی صنعتگران، تراشکاران، دروگران، ریخته‌گران و غیره که بر اساس الفبای فارسی و به روش حرف به حرف تنظیم شده و نام لاتین، توصیف، مورد استفاده و شکل هر وسیله در کتاب آمده و املاء واژه‌های انگلیسی آن درست است. هم در فهرست مندرجات و هم در مقابل نام انگلیسی ابزارها شماره صفحه مربوط قید شده که بدینوسیله استفاده از کتاب را برای مراجعه‌کننده آسانتر نموده است. نوع کاغذ، جلد، کیفیت تصاویر، صحافی و چاپ کتاب مطلوب است.

۱۳۵ - راستکار محمودزاده، علی اکبر

واژه‌نامه مصور ابزارهای دستی، وسائل و ماشین‌های افزار / گردآورنده ع. ا. راستکار محمودزاده. - تبریز: ذوقی، ۱۳۶۳.
۶۶، ۱۷۷ ص.:: مصور.

عنوان روی جلد: واژه‌نامه مصور ابزارهای دستی، وسائل و ماشین‌های افزار، فارسی - انگلیسی، انگلیسی - فارسی.

کتاب مجموعه‌ای است از نام انگلیسی و معادل فارسی و شکل ابزارهای دستی، وسائل و ماشین‌های افزار که از دو بخش: فارسی - انگلیسی و انگلیسی - فارسی تشکیل شده است. هم در بخش فارسی - انگلیسی و هم در بخش انگلیسی - فارسی کلمات به روش حرف به حرف

مرتب شده‌اند. در مقابل کلمات انگلیسی، معادل فارسی آن و کمی پایتتر تصویر ابزار دیده می‌شود. در صحت املاء کلمات انگلیسی دقت کافی بعمل آمده و ترتیب الفبایی واژه‌ها صرفنظر از چند مورد درست است.

کتاب با کاغذ گلاسه مرغوب تهیه شده و چاپ آن خوب اما جلد و صحافی آن ضعیف است.

۱۳۶- زاهدی شالفرش، حسین

فرهنگ مهندسی مکانیک و ماشین آلات صنعتی: انگلیسی - فارسی / حسین

زاهدی

شالفرش. - تهران: نیل، ۱۳۶۳.

۱۵۵ ص.

این کتاب بترتیب الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف تدوین شده است. کلمات مرکب به همان شکلی که خوانده می‌شوند در کتاب آمده‌اند و اغلب تخصصی و نیمه تخصصی هستند و واژه‌های عمومی بندرت در آن دیده می‌شود. کتاب فاقد شکل و تصویر، نمایه فارسی و هرگونه ارجاع است. ترتیب الفبایی واژه‌ها و صحت املاء کلمات انگلیسی بسیار خوب است. چاپ کتاب خیلی خوب و نوع کاغذ، جلد و صحافی آن متوسط است.

۱۳۷- سیدبزرگی، داریوش

فرهنگ مصور ماشین آلات راه‌سازی، حفاری و ساختمان / داریوش

سیدبزرگی. - تهران: گوتنبرگ، ۱۳۵۶.

۱۳۶ ص.: مصور، جدول، عکس.

عنوان روی جلد: فرهنگ مصور ماشین آلات راه‌سازی و ساختمان.

در ابتدای این کتاب تصویری از یک «لودر» دیده می‌شود که اجزاء آن شماره گذاری شده و در صفحات بعد نام قسمتهای ۲۴ گانه آن به فارسی، انگلیسی، فرانسه و آلمانی آمده است. سپس تعدادی عکس و تصویر و واژه چاپ شده که اغلب، نامنظم بوده و ارتباط بین آنها

معلوم نیست.

از صفحه ۱۱۸ تا ۱۲۲ یک سلسله مطالب ناقص و مختصر در مورد: دمپر، تراکتور، جرثقیل، بیل مکانیکی، لوله کشی، ناودان و... آمده است. سپس تصاویری از انواع مختلف توالت فرنگی، دستشویی، وان حمام، سینکهای ظرفشویی آشپزخانه و شیر فلکه دیده می‌شود. املاء کلمات انگلیسی صحیح است، لیکن از آنجا که کتاب فاقد پیشگفتار، مقدمه، راهنمای استفاده از نمایه یا حتی یک نظم منطقی است، مراجعه به آن نه تنها بسیار مشکل بلکه احتمالاً بی‌حاصل خواهد بود.

نوع کاغذ خوب، اما کیفیت چاپ، تصاویر، جلد و صحافی کتاب متوسط و کیفیت عکسها ضعیف است.

راه و ساختمان

۱۳۸ - اسکات، جان. اس.

فرهنگ راه و ساختمان کندی / تألیف جان. اس. اسکات؛ ترجمه بهرام افراسیابی. - تهران: کتابسرای کندی، بی‌تا.

۱۵۹ ص.:: مصور.

عنوان روی جلد: فرهنگ لغات و اصطلاحات راه و ساختمان انگلیسی به فارسی.

متن کتاب طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف تنظیم شده ولی گاه از شیوه کلمه به کلمه نیز استفاده شده است. در مقابل واژه‌های انگلیسی، معنی یا تعریف مختصر آنها به فارسی آمده است. تکرار لغات هم‌ریشه، غلطهای فراوان چاپی، اشکال در ترتیب و املاء کلمات، از اعتبار کتاب به میزان فراوانی کاسته است.

کیفیت کاغذ و چاپ کتاب خوب ولی نوع جلد و صحافی آن چندان مطلوب نیست.

۱۳۹ - بدیعی، مجید

فرهنگ مکانیک خاک / مجید بدیعی. - تهران: انتشارات تهران، ۱۳۵۵.

۱۶۹ ص.

این واژه‌نامه از کتاب «فرهنگ مکانیک خاک» نوشته ا. د. وپسر اقتباس شده است. واژه‌ها طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند، لیکن یکدست نیست. واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع کل معانی اجزاء آن یکی است فراوان استفاده شده است. گاه در واژه‌های مرکب، واژه اصلی مدخل قرار گرفته و قسمت دیگر واژه بدنبال یک کما آمده است. مترادف و کلمات هم خانواده هر واژه یا اصطلاح ذیل آن ذکر شده و هر کدام در جای الفبایی خود بکار رفته‌اند. املاء کلمات انگلیسی بجز برخی موارد جزئی درست است.

چاپ کتاب خوب و کیفیت کاغذ، جلد و صحافی آن متوسط است.

۱۴۰ - فرهنگ جامع و کامل راه و ساختمان و معماری: بانضمام واژه‌هایی از علوم و فنون

وابسته (انگلیسی - فارسی) / فرشید تقوی. - تهران: شرکت کتاب برای همه

(لاروس)، ۱۳۶۴.

۲۵۴ ص.

این کتاب ترجمه‌ای است از: فرهنگهای اصطلاحات علمی و فنی مک گراهیل و چمبرز - که طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف تدوین شده است. در مقابل واژه‌های انگلیسی، معادل فارسی آنها آمده و معادلهای فارسی که دارای یک مفهوم باشند با خط کوتاه (-) از هم جدا شده‌اند و در صورتیکه معادلهای فارسی دارای معانی گوناگونی بوده‌اند با اعداد ۱، ۲، ... و واژه‌هایی که فعل هستند با قرار دادن علامت مصدری درون پرانتز (To) در مقابل واژه مشخص شده‌اند.

ترتیب الفبایی و املاء واژه‌های انگلیسی مطلوب است. وفور واژه‌های عمومی و مشتقات کلمات و همچنین عباراتی که جمع معانی اجزاء آنها با معنی کلی آنها یکی است، ضمن افزایش حجم کتاب از کیفیت و کارایی آن بعنوان واژه‌نامه تخصصی کاسته است. وضعیت فیزیکی کتاب خوب است.

۱۴۱- فرهنگ راه و ساختمان: انگلیسی به فارسی / ترجمه ناصر سلحشور. - [بی جا.]: انتشارات نیلوفر، ۱۳۵۷.
۲۸۷ ص.: جدول.

در این کتاب، پس از پیشگفتار مترجم، توضیحات مختصری در مورد چگونگی مراجعه به این فرهنگ و طرز استفاده از لغات مرکب و معادلهای فارسی ارائه شده است. گاه در معانی یا تعاریف واژه‌ها به کلمات انگلیسی که به شکل ایتالیک نوشته شده‌اند برمی‌خوریم که برای یافتن مفهوم آن باید بترتیب الفبایی مربوط مراجعه کنیم.

در صفحه ۱۸ کتاب، جدول «کمانهای خمش در تیرهای آهن» و در انتهای کتاب «صورت عناصر شیمیائی» و همچنین جداول مربوط به «خاصیت نمکی آب»، «فشارها»، «جدول اندازه‌های میلیمتری و معادل آنها به اینچ» و «جدول اندازه‌های فوت مربع و معادل آنها به مترمربع» آورده شده است. کتاب دارای ارجاع بوده و ترتیب الفبایی واژه‌ها کلمه به کلمه است و در املاء آنها اشتباه وجود دارد.

کیفیت جلد، صحافی، کاغذ و چاپ کتاب در حد متوسط است.

۱۴۲- قوطانیان، روبرت

فرهنگ راه و ساختمان و معماری / تألیف روبرت قوطانیان. - تهران: بهار، بی تا.
۱۱۱ ص.: مصور.

این کتاب واژه‌نامه‌ای است انگلیسی-فارسی و بسیار مختصر که با قطع جیبی انتشار یافته است. کلمات، طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند. استفاده از واژه‌های غیر تخصصی و همچنین عباراتی که جمع معانی اجزاء آن با معنی کلی واژه یکی است، فراوان دیده می‌شود. در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشتباه وجود دارد و در انتهای کتاب تصاویری هست که نشانگر چگونگی سبک آجرکاری و معماری در یونان باستان است.

وضعیت فیزیکی کتاب ضعیف است.

۱۴۳- مانسوم، سی. جی.

فرهنگ اصطلاحات ساختمانی/ تألیف سی. جی. وان مانسوم؛ ترجمه ر.ن. ملامد. - تهران: کتابفروشی تهران، ۱۳۵۷، ۱۳۵۳. ۱۸۲ ص.

این کتاب قریب ۸۳۰۰ واژه دارد و در بسیاری موارد ابتدا لغت اصلی و بدنبال آن واژه‌های مترادف آمده است. ترتیب واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف بوده و گاهی برای روشتر شدن مفهوم یک واژه، توضیح کوتاهی نیز در پرانتز آورده شده است.

نوشتار مصدر افعال، به شکل طبیعی است، لیکن (to) مصدری در ردیف الفبایی واژه‌ها تأثیری ندارد. گاه مترادف یک واژه انگلیسی در جلوی آن قید شده و در جای الفبای خود نیز دیده می‌شود. نوشتن کلمات مترادف و هم خانواده پشت سر هم و درج معانی و معادل‌های فارسی آنها بطور یکجا تصمیم‌گیری در باب انتخاب معادل فارسی را تا اندازه‌ای مشکل نموده است. اشتباهات زیادی در ترتیب الفبایی واژه‌ها وجود دارد و املاء معدودی از کلمات انگلیسی نیز نادرست است.

کاغذ و چاپ کتاب خوب ولی جلد و صحافی آن متوسط است.

۱۴۴- محمودیان بیدگلی، محمدرضا

فرهنگ لغات و اصطلاحات فنی راه و ساختمان: انگلیسی به فارسی/ تدوین محمدرضا محمودیان بیدگلی. - [تهران]: کتابفروشی مهران، ۱۳۶۳. ۲۰۸ ص.: مصور، جدول. کتابنامه: صفحه ۲۰۸.

در این فرهنگ انگلیسی - فارسی، ترتیب واژه‌ها زمانی حرف به حرف و زمانی دیگر کلمه به کلمه است. اختصارات مربوط به اصطلاحات مؤسسات بین‌المللی در کتاب آمده و در انتهای کتاب جداولی نیز برای تبدیل واحدها، دستگاه‌های اندازه‌گیری و تصاویری از دیوارهای حایل داده شده است. کتاب از نظر ترتیب الفبایی واژه‌ها و همچنین املاء کلمات دارای اشتباهات فراوان است.

کیفیت چاپ و کاغذ کتاب خوب و کیفیت جلد و صحافی آن متوسط است.

۱۴۵ - معروف، حبیب

واژه‌نامه راه و ساختمان و معماری: انگلیسی - فارسی و فهرست الفبائی لغات و ترکیبات فارسی با تعریف دقیق برخی واژه‌های مشکل و نوساخته / حبیب معروف.. تهران: بی‌نا، ۱۳۶۱.
شانزده، ۱۳۰، ۲۳۹ ص.
کتابنامه: ص. ۵۵ - شانزده.

کتاب فوق سه بخش متفاوت دارد: در بخش اول که واژه‌نامه انگلیسی به فارسی است، واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف تنظیم شده و معادل فارسی و علامت اختصاری مآخذ آنها نیز آمده است؛ اولین معادل فارسی واژه‌ای است که یا متداولتر و یا مناسبتر و رساتر است. بخش دوم، فهرست الفبایی کلمات و ترکیبات فارسی است که به روش حرف به حرف مرتب شده است و در مقابل هر مورد شماره‌ای وجود دارد که نشان‌دهنده صفحه مربوط به همان لغت در بخش اول است. در بخش سوم، برخی از واژه‌ها و اصطلاحات نوساخته و مشکل تعریف شده‌اند و برای برخی از واژه‌های انگلیسی برابرنهاده‌های رساتر و متداولتری ذکر شده است.

املاء برخی واژه‌های انگلیسی و نیز قاعده نوشتن اسامی خاص در زبان انگلیسی نادرست است و در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشکال وجود دارد.
کیفیت کاغذ و چاپ کتاب بسیار خوب و کیفیت جلد و صحافی آن متوسط است.

مهندسی آب

۱۴۶ - فرهنگ فنی راه‌سازی و آبرسانی: انگلیسی - فارسی / تهیه و ترجمه سعید قباد.. تهران: کتابسرای کندی، بی‌تا.

۲۰۳ ص.: مصور.

این کتاب طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده و معادل فارسی واژه‌های انگلیسی، در مقابل آنها آمده است. تعداد اندکی واژه‌های عمومی و همچنین واژه‌هایی که خارج از زمینه موضوعی کتاب هستند در آن وجود دارد.

از صفحه ۱۳۰ تا انتهای کتاب شامل: شکلها و تصاویری است که قسمتهای مختلف هر شکل با یک شماره مشخص شده و در زیر هر شکل و بترتیب شماره‌ها، نام انگلیسی و معادل فارسی آن نوشته شده است. این تصاویر در مورد جاده‌ها، گنداب‌روها، چهارراه‌ها، دریچه‌های آبیاری و ... است. املاء کلمات انگلیسی و ترتیب الفبایی برخی واژه‌ها درست نیست.

چاپ کتاب خوب، کاغذ و جلد آن در حد متوسط، صحافی و قطع کتاب مناسب نیست.

۱۴۷- وزارت نیرو، کمیته ملی آبیاری و زهکشی ایران

فرهنگ فنی و آبیاری و زهکشی / وزارت نیرو: کمیته ملی آبیاری و زهکشی..

تهران: وزارت نیرو، ۱۳۵۴.

ن، ۱۳۹۱، ۶۶، ۷۴ ص.: جدول، نمودار، مصور.

(انتشارات وزارت نیرو؛ ۱۱).

این کتاب ترجمه‌ای است از اثری که کمیسیون بین‌المللی آبیاری و زهکشی (ICID) در سال ۱۹۶۷ به دو زبان انگلیسی و فرانسه انتشار داد. کتاب از چهار قسمت تشکیل شده و قسمت عمده آن متن اصلی است که در آن واژه‌های فارسی بترتیب شماره ردیف پشت سر هم آمده‌اند و در مقابل آن معادل فرانسه و انگلیسی داده شده است.

سه فهرست الفبایی فارسی، انگلیسی و فرانسه نیز در کتاب وجود دارد که در آنها هر واژه دارای یک شماره است که با شماره مربوط در متن اصلی یکی است. آرایش کلمات در فهرستهای فارسی و انگلیسی اشکالاتی دارد.

فهرست مندرجات کتاب به ۱۶ فصل موضوعی تقسیم شده‌اند و هر فصل خود چندین بخش و زیربخش دارد. املاء کلمات انگلیسی صحیح است. کتاب ارجاع و پانویس دارد. چاپ

دوم این کتاب بدون هرگونه تغییر و تجدیدنظری در محتوای آن، در بهمن‌ماه ۱۳۶۵ توسط وزارت نیرو منتشر شد.

نوع کاغذ، چاپ و صحافی کتاب خوب است.

کشاورزی و صنایع وابسته

۱۴۸- ابراهیمی، عبدالقیوم

واژه‌نامه مصور بیماریهای گیاهی / نگارش عبدالقیوم ابراهیمی. - اهواز: دانشگاه (اهواز)، دانشکده کشاورزی، ۱۳۵۲.

۱۰۲ ص.: مصور. - (انتشارات دانشگاه جندی‌شاپور، دانشکده کشاورزی؛ ۶۴/۱۳).

کتابنامه: ص. ۹۷-۱۰۲.

این کتاب ابتدا در شهریور ماه ۱۳۴۵ بصورت پلی‌کپی و بنام «لغت‌نامه بیماریهای گیاهی» منتشر شد، سپس با تغییرات کلی در جملات و افزودن تعداد زیادی اصطلاح و ۱۴۰ تصویر به آن مجموعه، واژه‌نامه فعلی تهیه شد.

واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی و حرف به حرف مرتب شده‌اند. ریشه لاتین یا یونانی واژه‌های علمی و پسوندهای مربوط، همراه با معانی آنها و شکل جمع اسامی مفرد نیز در مقابل کلمه انگلیسی و بعد از حروف Pl نوشته شده است.

تصاویر روشن و واضح و ذکر منابع خارجی و فارسی و نیز اختصارات مورد استفاده در درک مفاهیم واژه‌ها مؤثر است. گو که در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشتباهاتی هست. کاغذ، چاپ، جلد و صحافی کتاب و تصاویر آن خوب است.

۱۴۹- ثابتی، حبیب‌الله

درختان جنگلی ایران یا راهنمای جنگلبانان، شامل پایگاه و پراکندگی درختان

جنگلی ایران و اسامی علمی، فارسی، فرانسه، انگلیسی و آلمانی آنها با ۵۱ گراور /
حبیب‌الله ثابتی. - تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۲۶.
۲۷۴ ص. - مصور. - (انتشارات دانشگاه تهران؛ ۲۰).
کتابنامه.

این کتاب دارای ۸ فصل و شامل: کلیاتی درباره درختان جنگلی ایران و ۶ فهرست
الفبایی درختان جنگلی ایران به زبانهای لاتین، فارسی، عربی، فرانسه، انگلیسی و آلمانی است.
اسامی فارسی و عربی درختان اعراب دارند.
در فصل دوم، درختان به سبک رده‌بندی تنظیم شده و نام علمی متداول آنها با حروف
ایتالیک و اسم مترادف علمی آن پس از ذکر نام علمی متداول، آمده است. اسامی فارسی با
حروف سیاه درشت و بترتیب رده‌بندی و قرابت خانوادگی و نقاط و ارتفاعات مختلفی که
می‌رویند، قید شده است. در فصل پنجم، نامهایی که از کتب قدیمه فارسی و عربی اقتباس
شده‌اند، با علامت [] نمایش داده شده است. در چاپ و ترتیب الفبایی کلمات اشتباه وجود
دارد.

۱۵۰ - زاهدی، اسمعیل

واژه‌نامه گیاهی: نام علمی گیاهان به انگلیسی، فرانسه، آلمانی، عربی و فارسی:
شامل گیاهان پزشکی، سمی، اقتصادی و علفهای هرز / تألیف اسمعیل زاهدی. -
تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۳۷.
351 ص. - (انتشارات دانشگاه تهران؛ ۵۰۹).
کتابنامه.

این کتاب دارای ۱۰۶۳ واژه بوده و در دو بخش تنظیم شده است. بخش اول آن
شامل: نام علمی گیاهان است که بترتیب الفبای نام لاتین، و به روش کلمه به کلمه مرتب شده
است و در زیر آن تیره گیاه و معادل آن به زبانهای انگلیسی، فرانسه، آلمانی، عربی و فارسی
درج شده است. واژه‌های لاتین دارای شماره ترتیب هستند.

بخش دیگر کتاب شامل: فهرست نام گیاهان به زبانهای فوق است که فهرست الفبایی نام

گیاهان هر زبان بطور جداگانه آورده شده و هر نام با یک شماره به بخش نخست ارجاع داده شده است. فهرست تیره‌های گیاهان و منابع کتاب در صفحات 335 تا 351 ذکر شده است. در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشتباه وجود دارد. ترتیب فهرست نامهای انگلیسی گیاهان گاه حرف به حرف و زمانی کلمه به کلمه صورت گرفته است. در فهرست نامهای فارسی گیاهان روش کلمه به کلمه بکار رفته و حروف آ و الف یکسان در نظر گرفته شده است. کیفیت جلد، صحافی، کاغذ و چاپ کتاب در حد متوسط است.

۱۵۱- شول کوپر

فرهنگ مصور گلهای باغچه: شامل اسامی (علمی، انگلیسی، فارسی)، تصاویر، مشخصات [و] طرز کاشت و تکثیر ۳۰۰ نوع گل باغچه / نوشته و ای. شول کوپر، ادوارد ویلفرد؛ ترجمه و تنظیم محمدعلی امین طاهری [و] معصومه سیدی.. بی جا: بی نا، ۱۳۶۱.

ک، ۱۹۰ ص.: مصور، عکس (رنگی).

این فرهنگ ۳۲۰ تصویری، براساس کتاب «الفبای راهنمای گلهای باغچه» تألیف W. E. Shewellcooper و بمنظور ارائه اطلاعات علمی و عملی در مورد کلیه گلهای باغچه، ترجمه و با تغییراتی تنظیم شده است. هر گل بترتیب دارای اسم علمی، نام انگلیسی، نام فارسی و تصویر مربوط بوده و بصورت مختصر و جامع ارتفاع گیاه، شکل رویش، شکل ظاهری، خصوصیات و مشخصات برگ و گل، طرز تکثیر، محل کاشت، نوع خاک و میزان احتیاج به نور، ذکر شده است.

یک فهرست انگلیسی - فارسی شامل: اسامی علمی گیاهان، دو لغت نامه یکی بترتیب الفبای اسامی علمی و دیگری اسامی فارسی گلهای و تصاویر انواع برگها و گل آذینها در کتاب آمده است. ترتیب الفبایی متن و فهرستهای کتاب مشخص نیست و اشتباهاتی وجود دارد. کتاب دارای کاغذ کاهی، چاپ و تصاویر خوب و جلد و صحافی با کیفیت متوسط است.

۱۵۲- گونیلی، ابوالحسن

فرهنگ اصطلاحات کشاورزی: انگلیسی - فارسی / تألیف ابوالحسن گونیلی.-

تهران: انتشارات پیام، ۱۳۵۲.

ب، ۴۵۹ ص.: مصور، عکس.

کتابنامه: ص. ۴۵۷-۴۵۹.

واژه‌نامه فوق تکمیل شده کتابی است که مؤلف بصورت واژه‌نامه‌ای با بیش از ۳۰۰۰ اصطلاح کشاورزی، در سال ۱۳۴۰ منتشر نمود. کتاب حاضر که تعداد واژه‌هایش چند برابر اثر قبلی است بر طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده است. گاهی در مقابل برخی واژه‌ها، اختصاراتی بصورت دو حرف الفبای فارسی دیده می‌شود لیکن هیچ اشاره‌ای نشده که مخفف آن چیست. مترادف برخی کلمات، در مقابل آنها و بعد از علامت (=) آمده است.

واژه‌های اصلی با حروف سیاه و عباراتی که از ترکیب یک واژه اصلی با کلمه دیگری ساخته می‌شود، در زیر واژه اصلی و با حروف معمولی نوشته شده است؛ در این حالت خط تیره (-) بجای واژه اصلی قرار گرفته است. در این فرهنگ، املاي کلمات لاتین صحیح بوده و از واژه‌های غیر تخصصی و نیز واژه‌های عمومی به میزان زیادی استفاده شده است. چاپ و تصاویر کتاب خوب ولی صحافی آن ضعیف است.

۱۵۳- گونیلی، ابوالحسن

فرهنگ کشاورزی ایران: فارسی - انگلیسی، انگلیسی - فارسی / تألیف

ابوالحسن گونیلی.- تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۳.

۱۹۶، ۴۷۳ ص.: عکس، تصویر (بخش رنگی).

کتابنامه: ۴۷۱-۴۷۳.

این واژه‌نامه از دو بخش فارسی و انگلیسی تشکیل شده است. در هر دو بخش، واژه‌ها طبق روش حرف به حرف مرتب شده و ذیل هر واژه فارسی، کلمات یا عباراتی که در ارتباط با آن هستند دیده می‌شود. همچنین در مقابل برخی واژه‌های انگلیسی توضیح مختصری آمده که

به‌همراه عکسها و تصاویر فراوان، درک مفهوم واژه‌ها را آسانتر می‌کند. در بخش انگلیسی، پیشوندها و پسوندهای لاتین که در ساختن اسامی علمی یا سایر واژه‌ها بکار برده می‌شوند، به‌همراه معنی آنها قید شده‌اند. در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشکال وجود دارد و از تعداد زیادی واژه و عبارت عمومی استفاده شده است. در متن کتاب، برخی حروف اختصاری مثل (آ - ح) یا (آ.ف) آمده که مؤلف اشاره‌ای به ماهیت آنها ننموده است. کاغذ، چاپ، صحافی و جلد کتاب بسیار خوب است.

۱۵۲ - میمنندی نژاد، محمدجواد

فرهنگ اسامی علمی گیاهان: انگلیسی و فارسی / تألیف محمدجواد میمنندی نژاد. - تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۴۶.
۷۵، ۱۳۱ ص.: مصور. - (انتشارات دانشگاه تهران؛ ۱۱۱: گنجینه لغت و زبان ایران؛ ۱۳).

در مقدمه کتاب، تاریخچه مختصری در مورد بکارگیری اصول نامگذاری گیاهان و بدنبال آن شیوه استفاده از کتاب آمده است. این فرهنگ شامل: منشاء اسامی گونه‌های گیاهی، دستور زبان علمی گیاه‌شناسان، پیشوندها و پسوندهای علمی، حالات خاص در نامگذاری و اسامی علمی و فرهنگ مفاهیم گونه‌های گیاهی است.

متن اصلی واژه‌نامه بترتیب الفبای لاتین اسم گونه و به روش حرف به حرف مرتب و در مقابل هر واژه لاتین، معادل انگلیسی و فارسی آن آورده شده است. در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشتباهات جزئی وجود دارد. در این کتاب ضمیمه‌ای نیز شامل: بعضی از اسمهای گونه - که گیاه‌شناسان ایران بکار برده‌اند - وجود دارد. نمایه موضوعی انگلیسی، در صفحات ۷۱-۷۵ و نمایه فارسی در صفحات ۶۷-۷۰ آمده است.

کاغذ و چاپ کتاب خوب و جلد و صحافی آن متوسط است.

حسابداری و مدیریت

۱۵۵ - انجمن حسابداران خبره کانادا

فرهنگ حسابداران / انجمن حسابداران خبره کانادا؛ ترجمه مهدی تقوی.-
ویرایش سوم.- تهران: کتابخانه فروردین، ۱۳۶۳.
۶۸ و ۳۳۴ ص.

این کتاب دارای ۱۶۲۱ اصطلاح حسابداری بوده و با استفاده از Terminology for Accountants Tants (از انتشارات انجمن حسابداران خبره کانادا - چاپ سال ۱۹۸۳) تهیه شده و بخش اعظم آن مربوط به واژه‌های انگلیسی است که طبق روش حرف به حرف مرتب شده و ذیل هر واژه عبارات و اصطلاحاتی که با آن واژه ساخته می‌شوند بترتیب الفبا و همراه با معنی فارسی آمده است.
بخش کوچکتر کتاب به قسمت فارسی - انگلیسی اختصاص دارد که کلمات آن نیز حرف به حرف مرتب شده‌اند و تماماً تخصصی و نیمه تخصصی هستند. ارجاعات درست بکار برده شده‌اند. ترتیب برخی واژه‌های فارسی اشتباه است.
چاپ کتاب خوب و صحافی آن مطلوب است.

۱۵۶ - رضازاده قشقائی، حبیب‌الله

فرهنگ اصطلاحات حسابداری / تألیف حبیب‌الله رضازاده قشقائی، احمد
زینی و ترنس جان گرو.- تهران: بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۹.
۱۵۲، ۱۷ ص.: مصور، نمودار.

(فرهنگهای علمی و فنی؛ ۲: انتشارات بنیاد فرهنگ ایران؛ ۸۶).

بخش عمده این کتاب، واژه‌نامه فارسی - انگلیسی است که به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. معادل انگلیسی کلمات از کتاب A Dictionary for Accountants تألیف اریک. ل. کوهلر استخراج شده و با شرح کوتاهی همراه است.
در انتهای کتاب، نمایه الفبایی اصطلاحات انگلیسی، طبق روش حرف به حرف مرتب

شده لیکن، در ترتیب الفبایی واژه‌های فارسی اشکال جزئی هست. املاء کلمات انگلیسی درست است.

جلد، صحافی و چاپ کتاب بسیار خوب است.

۱۵۷- صداقت کیش، جمشید

فرهنگ اصطلاحات حسابداری: دارای مهمترین و متداولترین واژه‌ها و اصطلاحات انگلیسی و برابره‌های فارسی آنها در تمام زمینه‌های امور مالی... / تألیف جمشید صداقت‌کشی... تهران: چهر، ۱۳۵۷. ۵۰۱ ص.

کتابنامه: ص. ۴۹۵-۴۹۸.

واژه‌ها و اصطلاحات کتاب فوق ۶۰۴۵ عدد است و شامل: موضوعات گوناگون حسابداری، انواع حسابرسی و همچنین نشانی مؤسسات حسابداری و حسابرسی است. اگر واژه‌ای دارای شکل کوتاه‌نوشت باشد، کوتاه شده آن در مجاورت یا ذیل آن آمده و واژه‌های مورد استعمال حسابداری شرکتها و حسابداری دولتی نیز بر حسب مورد در پرانتز مشخص شده است.

از معانی فارسی، آنکه متداولتر است اول آمده و در مورد برخی واژه‌ها، شرح مفصلی داده شده و گاهی مترادف کلمات در جلوی آنها با قید کلمه مترادف و نگارش ایتالیک نوشته شده است. ترتیب واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف بوده و املاء کلمات انگلیسی درست است.

وضعیت فیزیکی کتاب بسیار خوب است.

۱۵۸- طباطبائی، محمد

فرهنگ اصطلاحات مدیریت، انگلیسی - فارسی و فارسی - انگلیسی / تألیف محمد طباطبائی... لاهیجان: مدرسه عالی مدیریت گیلان، ۱۳۵۲. ۹۰، ۹۰، ۱۶ ص... (انتشارات مدرسه عالی مدیریت گیلان؛ ۴).

کتابنامه: ص. ۸۵-۹۰.

در پیشگفتار کتاب، تاریخچه مختصری از سابقه فرهنگ‌نویسی در ایران ارائه شده است سپس دیکته‌های متفاوت واژه‌های فاسی و انگلیسی و معادل‌هایی که متداول‌ترند قبل از سایر معادل‌ها نوشته شده‌اند. واژه‌های فارسی، در بخش انگلیسی - فارسی با حروف سیاه و درشت و بدون توضیح نوشته شده و ترتیب آنها حرف به حرف است که در برخی موارد نادرست است.

بخش انگلیسی - فارسی نیز به روش حرف به حرف مرتب شده و ترتیب و املاء کلمات لاتین خوب است. کتاب ارجاع دارد و از واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع تک‌تک واژه‌ها یکی است زیاد استفاده شده است. کیفیت حروف، چاپ، نوع کاغذ، جلد و صحافی کتاب خوب است.

۱۵۹ - کوهلر، اریک لوئیس

فرهنگ حسابداران کندی: فرهنگ و اصطلاحات حسابداری انگلیسی به فارسی، محتوی ۲۶۰۰ اصطلاح حسابداری، معادل و تعریف آنها به فارسی / تألیف ا.ل. کوهلر؛ ترجمه بهرام افراسیابی. - تهران: کندی، بی‌تا. ۱۴۷ ص.

عنوان روی جلد: فرهنگ حسابداری کندی.

واژه‌های این کتاب، طبق روش حرف به حرف مرتب شده و برای روشن شدن مفهوم واژه‌هایی که رسا نبوده‌اند از یک جمله استفاده شده است. اگر واژه‌ای دارای معانی مختلف باشد، این معانی با اعداد ۱، ۲، ۳ ... مشخص شده‌اند.

در انتهای کتاب پیوستی مشتمل بر: اعداد اصلی سیاق و روش ترکیب آنها در بازار، واحدهای وزن، طول، حجم و سطح آمده است.

املاء کلمات انگلیسی دارای اشتباه فراوان و ترتیب آنها در برخی موارد نادرست است.

وضعیت فیزیکی کتاب متوسط است.

۱۶۰ - ملک مدنی، اشرف

فرهنگ لغات و اصطلاحات علوم اداری و مدیریت / گردآوری و تألیف اشرف ملک مدنی. - تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی، ۱۳۵۶، ۱۳۵۳.
(شماره گذاری گوناگون). - (انتشارات مرکز آموزش مدیریت دولتی؛ ۱۳).
کتابنامه: ص. نه - چهارده.

کتاب دارای دو بخش انگلیسی - فارسی و فارسی - انگلیسی است. واژه‌های بکارگرفته شده مربوط به مدیریت، اقتصاد، قوانین، آمار و جامعه‌شناسی است. ترتیب واژه‌های بخش انگلیسی - فارسی حرف به حرف و در بخش دیگر کلمه به کلمه است. املاء برخی از کلمات و اصطلاحات انگلیسی نادرست است؛ در ترتیب واژه‌های هر دو بخش کتاب، اشکال فراوان وجود دارد. گاه در یک صفحه، یک واژه بدون دلیل دو بار تکرار شده است. کاغذ، چاپ، جلد و صحافی کتاب متوسط است.

۱۶۱ - مهر وژان، آرمن

واژه‌نامه مدیریت: شامل اصطلاحات اقتصادی، حسابداری، اداری، حسابرسی، بانکی، کامپیوتر و ... / گردآورده آرمن مهر وژان و محسن لاله‌ای. - تهران: پیام، ۱۳۵۸.
۱۴۲، ۱۳۷، ۸ ص.
کتابنامه.

این کتاب دو بخش دارد. در بخش انگلیسی - فارسی، ترتیب واژه‌ها کلمه به کلمه و در بخش فارسی - انگلیسی نامشخص است. در فاصله بین بخشهای دوگانه کتاب، فهرستی از اختصارات انگلیسی همراه با شکل کامل آنها آمده، ولی معادل فارسی آنها ذکر نشده است. ضمناً در هر دو بخش از کوتاه‌نوشت «کا» به معنی کامپیوتر استفاده شده اما در هیچ‌جای کتاب به این نکته اشاره نشده است. از واژه‌های هم‌ریشه و نیز از عباراتی که معنی عبارت با جمع معنی تک تک واژه‌ها یکسان است، بسیار استفاده شده است. در املاء کلمات انگلیسی و همچنین معادل فارسی آنها اشتباه وجود دارد.

صنایع غذایی

۱۶۲- ایرانمنش، مصطفی

فرهنگ کامل غذائی: انگلیسی به فارسی / تألیف مصطفی ایرانمنش.. تهران: گلگشت، ۱۳۶۲.

۴۲۷ ص.: جدول، عکس.

این کتاب فهرستی است از اسامی علمی خوراکیها به سه زبان انگلیسی، عربی و ترکی، همچنین شرایط نگهداری میوه‌ها و سبزیها، تصاویر انواع ماهی، ابزار آشپزخانه، نان و نان شیرینی. واژه‌ها به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند و علاوه بر ذکر معادل، معمولاً برای هر واژه توضیح مختصری نیز آمده است.

در انتهای کتاب، جدولی در مورد مواد غذایی مورد نیاز روزانه بدن وجود دارد که براساس استانداردهای FAO تنظیم یافته است. کتاب ارجاع دارد. در ترتیب الفبایی و همچنین املاء واژه‌های انگلیسی اشتباه دیده می‌شود. کاغذ، جلد، صحافی و چاپ کتاب متوسط است.

نفت

۱۶۳- آرمیان

فرهنگ فنی نفت: انگلیسی - فارسی / گردآورده آرمیان.. تهران: بهار،

۱۳۵۵.

153 ص.: مصور.

این کتاب، واژه‌نامه مختصری است که کلمات انگلیسی آن با حروف سیاه و درشت چاپ شده و برابری‌های فارسی آن معمولاً بدون توضیح هستند. فاصله بین سطرها زیاد است و به همین دلیل هر صفحه کتاب بین ۹ تا ۱۳ واژه را در بر می‌گیرد. ترتیب واژه‌ها اشکال فراوان دارد و هیچگونه روش خاصی برای مرتب کردن واژه‌ها اعمال نشده است. معدودی از واژه‌ها یا عمومی بوده و یا از واژه‌های تخصصی نفت نیستند. املاء کلمات انگلیسی درست است. نوع کاغذ خوب است، لیکن جلد، صحافی و چاپ کتاب متوسط است.

۱۶۴ - توانا، جلال‌الدین

فرهنگ اصطلاحات صنعت نفت به سه زبان فارسی، روسی، انگلیسی / فراهم
آوردنده جلال‌الدین توانا. تهران: بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۴.

۷۳، 275 ص. (سلسله فرهنگهای علمی و فنی: ۱).

این واژه‌نامه علاوه بر اصطلاحاتی که با تکنولوژی صنعت نفت ارتباط نزدیک دارند، شامل اصطلاحات: فیزیک، ریاضی، شیمی و زمین‌شناسی نیز هست. کتاب از سه بخش: فهرست واژه‌های فارسی و فهرست واژه‌های انگلیسی و متن اصلی تشکیل شده و ترتیب الفبایی واژه‌های هر دو بخش، حرف به حرف است، لیکن در فهرست واژه‌های انگلیسی گاه از روش کلمه به کلمه نیز پیروی شده است. در دو فهرست مذکور، شماره مقابل هر واژه نشان‌دهنده ردیف و صفحه مربوط در متن اصلی است که طبق الفبای روسی مرتب شده است. در املاء برخی از واژه‌های فارسی و انگلیسی اشتباهاتی وجود دارد. کیفیت کاغذ، چاپ، صحافی و جلد کتاب خوب است.

۱۶۵ - توانا، جلال‌الدین

فرهنگ فنی نفت به انگلیسی، فرانسه، آلمانی، فارسی / گردآورده جلال‌الدین
توانا. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۴۶.

356,269 ص.: عکس، مصور. (انتشارات دانشگاه تهران؛ ۱۱۰۵: گنجینه لغت و

زبان ایرانی؛ ۱۳).

ج. ۲

این کتاب مجموعه‌ای است از لغات فارسی متداول در صنعت نفت که برخی واژه‌های علوم وابسته مثل: فیزیک، شیمی، ریاضی و زمین‌شناسی را نیز در بر دارد. متن کتاب طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده است. واژه‌ها دارای شماره ردیف و معادل‌های فرانسه، آلمانی و فارسی هستند. در این کتاب از ارجاع‌های see و see also استفاده شده و املاء کلمات آن خوب است. کاغذ، چاپ، صحافی، عکسها و تصاویر کتاب از کیفیت خوبی برخوردار است.

۱۶۶ - توفیقی داریانی، ابوالفضل

فرهنگ و اطلس فنی - توضیحی حفاری نفت و گاز / ابوالفضل توفیقی داریانی. - تهران: وزارت نفت، ۱۳۶۵.

۱۶۶، ۴۲۴ ص.: مصور، عکس.

کتابنامه: ۱۶۱-۱۶۶.

کتاب دارای دو بخش: فارسی و فارسی - انگلیسی است. در بخش فارسی اطلاعاتی در باب زمین، نفت، گاز و حفاری ارائه می‌شود و قسمت انگلیسی - فارسی از ده جزء بشرح ذیل تشکیل شده است:

۱ - فرهنگ فنی نفت و حفاری؛ ۲ - اشکال؛ ۳ - عکسها؛ ۴ - علائم اختصاری موجود در صنایع نفت، حفاری و علوم وابسته؛ ۵ - علائم اختصاری در مورد چاهها؛ ۶ - علائم اختصاری عمومی؛ ۷ - علائم چاهها؛ ۸ - انواع چاهها؛ ۹ - انواع نفت؛ ۱۰ - انواع گازها.

کتاب ارجاع دارد و ترتیب الفبایی واژه‌های انگلیسی آن کلمه به کلمه است، لیکن در برخی موارد از شیوه حرف به حرف استفاده شده و املاء کلمات انگلیسی آن خوب است. کیفیت چاپ، عکسها و تصاویر، نوع کاغذ، جلد و صحافی بسیار خوب است.

۱۶۷- جهرمی، محمد

واژه‌نامه حفاری / توسط محمد جهرمی با همکاری کارکنان قسمت برنامه‌ریزی اداره کل حفاری... اهواز: اداره کل حفاری مناطق نفتخیز جنوب، ۱۳۶۲. ۹۸ ص.

این واژه‌نامه که بصورت پلی‌کپی تهیه شده شامل: واژه‌نامه حفاری، علائم اختصاری مورد استفاده در حفاری، علائم اختصاری نمودارها و چند نکته در مورد دستگاههای حفاری است.

«واژه‌نامه حفاری»، طبق الفبای انگلیسی مرتب شده است، لیکن روش ترتیب واژه‌ها مشخص نیست. واژه‌ها عمدتاً تخصصی یا نیمه تخصصی هستند و برخی از معادلهای آن توسط مؤلف پیشنهاد شده است. املاء واژه‌های انگلیسی درست است لیکن در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشتباه فراوان وجود دارد.

وضعیت تایپ واژه‌های فارسی و لاتین و نوع کاغذ خوب است.

۱۶۸- شرکت ملی نفت ایران، گروه ترجمه واژه‌های فنی نفت

فرهنگ فنی نفت / عباسعلی چنگلوائی و دیگران... اهواز: انتشارات شرکت ملی نفت ایران مناطق نفتخیز، ۱۳۶۱. ۱۴۱، ۷ ص.: نقشه.

بخش اعظم کتاب که بصورت پلی‌کپی منتشر شده شامل: لغات انگلیسی است که چگونگی ترتیب آنها مشخص نیست. واژه‌ها و اصطلاحات زمین‌شناسی و حفاری بترتیب با حروف «ز» و «ح» مشخص شده‌اند. از واژه‌های هم‌ریشه و نیز واژه‌های مرکبی که معنی آنها با جمع معنی اجزاء آنها یکی است استفاده شده است. ذیل برخی کلمات و با کمی تورفتگی واژه‌های وابسته با آنها همراه با معنی دیده می‌شود.

در بخش دیگر کتاب، ضائمی از قبیل: علائم اختصاری و واحدها، ضریب تبدیل واحدهای امپریال و متریک، عناوین ادارات و مشاغل صنعت نفت و ... آمده است.

در صفحه ۶ در مقابل «انستیتو نفت امریکا» چنین نوشته شده است:

API(Am. Pet.Inst.) که بدیهی است شکل کامل عبارت درج نشده است.
ترتیب واژه‌ها ایراد دارد. کتاب فاقد هرگونه شکل، تصویر و فهرست واژه‌های فارسی است.
نوع کاغذ، صحافی و جلد واژه‌نامه ضعیف است.

متالورژی

۱۶۹- فرهنگ، پرویز

فرهنگ متالورژی: انگلیسی به فارسی / تألیف پرویز فرهنگ.- تهران: دنیا،

۱۳۶۵.

۷۹۴ ص.: مصور، جدول، نمودار.

کتابنامه: ص. ۷۹۵.

این کتاب شامل: واژه‌های مربوط به فلزات، شبه‌فلزات، آلیاژها، فرایندهای متالورژیکی و طرق تهیه و کاربرد فلزات و شبه‌فلزات است. واژه‌های انگلیسی، طبق روش حرف به حرف مرتب شده‌اند؛ ذیل بسیاری از معادلهای فارسی، توضیحاتی دیده می‌شود. معادلهایی که از واژه‌های فرهنگستان ایران گرفته شده با علامت * مشخص شده‌اند. کلمات لاتینی که دارای دو نوع دیکته هستند، هر دوی آنها نوشته شده است. ترتیب واژه‌ها اشکال دارد و املاء بعضی از کلمات انگلیسی نادرست است.
کیفیت چاپ، جدولها، تصاویر و صحافی بسیار خوب و کیفیت جلد و کاغذ خوب است.

۱۷۰- فرهنگ، پرویز

فرهنگ متالورژی هفت زبانه: انگلیسی، آمریکایی، فرانسوی، اسپانیایی، ایتالیایی، هلندی، آلمانی و فارسی / تألیف پرویز فرهنگ.- تهران: بی‌نا، ۱۳۶۳.

۱۱۶۵ ص.

متن اصلی کتاب با ۶۷۱۴ واژه، طبق الفبای زبان انگلیسی و روش کلمه به کلمه مرتب شده و ذیل واژه‌های انگلیسی، سایر برابره‌های خارجی و بدنبال آنها برابر فارسی، آمده است. نمایه فارسی، طبق روش حرف به حرف مرتب شده و در مقابل هر واژه، شماره ردیف آن در متن اصلی آمده است. در ترتیب الفبایی واژه‌های فارسی «آ» و «الف» یکی در نظر گرفته شده‌اند.

املاء و ترتیب الفبایی واژه‌های انگلیسی درست است، اما در ترتیب الفبایی نمایه فارسی تا اندازه‌ای اشکال وجود دارد. چاپ، کاغذ و صحافی کتاب خوب است، اما جلد آن چندان مناسب نیست.

۱۷۱ - فرهنگ، پرویز

فرهنگ مواد / ترجمه و تحشیه از پرویز فرهنگ. - تهران: جامعه ریخته‌گران

ایران، ۱۳۶۶.

۹۹۲ ص.

این کتاب، ترجمه‌ای است از نام بیش از ۱۰,۰۰۰ ماده مورد استفاده در صنعت ریخته‌گری. در این واژه‌نامه فلزات، شبه‌فلزات، آلیاژها، کانیها، چوبها، پلاستیکها، مواد غذایی، چرم، پارچه، گیاهان دارویی، رنگها، عطرها و مواد مختلف شیمیایی نام برده شده و خواص، منشاء، ترکیب، ترکیبات مشابه و کاربرد آنها به تفصیل بیان شده است.

واژه‌ها طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش کلمه به کلمه مرتب شده‌اند و توضیحات مفصل کتاب، آنرا به دایرةالمعارف شبیه کرده است. از صفحه ۶۶۴ به فهرست الفبایی نام مواد همراه معادل فارسی آنها و فهرست الفبایی مواد به زبان فارسی، اختصاص داده شده است. در ترتیب الفبایی واژه‌ها و همچنین املاء کلمات انگلیسی اشکال وجود دارد. کاغذ و چاپ کتاب خوب است، اما جلد و صحافی آن مناسب نیست.

۱۷۲ - فرهنگ جامع پوشش فلزات / گردآوری، تألیف و ترجمه علی محمدخان

محمدی هزاوه... تهران: انتشارات اطلس، ۱۳۶۷.

[704] ص.

این کتاب با ۲۸۰۳ واژه و اصطلاح مربوط به فلزخوردگی، آبکاری، رنگ‌کاری و فلزپاشی از سه بخش تشکیل شده است: در بخش اول، واژه‌های انگلیسی طبق روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. در بسیاری موارد، علاوه بر معادل فارسی، توضیح کوتاهی نیز آمده است. بخش دوم که «جداول رفع نقص انواع آبکاری و رنگ‌کاری» نام دارد، نقص‌هایی که در حین آبکاری و رنگ‌کاری پدید می‌آید بیان شده و سپس علل پیدایش و راه چاره برطرف کردن آنها ذکر شده است. در بخش سوم، با عنوان «جداول و دانستنی‌های مفید» جداول تبدیل واحدهای مختلف به یکدیگر، میزان سنخیت و قابلیت اشتغال برخی مواد شیمیایی، ترکیب آلیاژهای معمولی تجاری آمده است.

در انتهای کتاب، نمایه الفبایی واژه‌های فارسی وجود دارد که براساس روش حرف به حرف مرتب شده و شماره مقابل هر واژه، ارجاع به شماره ردیف واژه انگلیسی معادل آن است. ترتیب الفبایی و املاء واژه‌های انگلیسی خوب است، لیکن در ترتیب الفبایی نمایه فارسی اشتباه وجود دارد.

وضعیت فیزیکی کتاب مطلوب است.

جوشکاری

۱۷۳- رومر، تنو

فرهنگ اصطلاحات فنی جوشکاری: انگلیسی، آلمانی، فارسی / تألیف

تنو رومر؛ ترجمه حسن مجیدزاده... تهران: کتابسرای کندی، بی‌تا.

۱۳۸ ص.: مصور.

واژه‌های این کتاب، طبق الفبای انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. اگر برای واژه‌ای بیش از یک معادل قید شده باشد، معادلها با خط تیره کوچک از هم جدا شده‌اند،

اما گاهی معادلها کاملاً یک مفهوم دارند و بیان آن به دو صورت، منطقی بنظر نمی‌رسد. برای نمونه می‌توان از واژه reveal نام برد که معادل‌های «کشف کردن خطا» و «پیدا کردن اشتباه» برای آن داده شده است.

در انتهای کتاب تصاویری در مورد: اسامی درزجوش‌ها، علامت درزها، برش و نمای آنها و نیز جدولی در زمینه گرافیکی روش جوشکاری فلزات و همچنین جدول تقسیم‌بندی روشهای جوشکاری بطریقه استانداردهای انگلیسی وجود دارد. ترتیب الفبایی واژه‌ها خوب است، لیکن در املاء بعضی واژه‌ها اشتباهاتی هست. کاغذ و چاپ کتاب خوب اما جلد و صحافی آن بسیار ضعیف و قطع کتاب نامناسب است.

صنایع چوب

۱۷۴- نیلوفری، پرویز

فرهنگ چوب‌شناسی: انگلیسی، فرانسه، آلمانی، ایتالیایی، پرتغالی، فارسی /

پرویز نیلوفری. - تهران: دنیا، ۱۳۶۳.

33، 60 ص.: مصور، عکس.

در این کتاب، ترتیب واژه‌ها طبق الفبای انگلیسی و به روش کلمه به کلمه است. علاوه بر معادل‌های خارجی، معادل فارسی نیز دیده می‌شود. بدنبال این قسمت، واژه‌ها مجدداً به همان ترتیب الفبایی از A تا Z مرتب شده و علاوه بر معادل فارسی، توضیح کوتاهی نیز ذیل آن آمده است.

در انتهای کتاب مجموعه‌ای از تصاویری وجود دارد که برشهای اصلی ساختمان چوب، ساختمان دیوار یاخته، ساختمان سه نوع مختلف چوب، وضع قرار گرفتن زوزنه‌ها و ... را نشان می‌دهد. کتاب ارجاع دارد و املاء و ترتیب کلمات درست است. کیفیت کاغذ، چاپ، تصاویر، صحافی و جلد خوب است.

تایر

۱۲۵ - بن رشید، رمضان

فرهنگ مصور اصطلاحات تایر / ترجمه و تألیف رمضان بن رشید. - تهران:

شرکت لاستیک پارس، بی تا.

۱۳۳ ص.: مصور.

چون کتاب در دسترس نبود، بررسی روی نسخه‌ای انجام گرفت که بصورت پلی کپی در کتابخانه دانشکده نفت آبادان (مستقر در اهواز) موجود بود.

واژه‌ها، طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده و با حروف بزرگ انگلیسی چاپ شده‌اند. زیر واژه‌های انگلیسی خط کشیده شده و در برابر کلمات، معادل فارسی یا شرح و توضیح مختصری آمده است. گاه فرمول گسترده عناصر شیمیایی نیز ذکر شده است. تصاویر کتاب در درک بهتر مفاهیم واژه‌ها مؤثرند. در ترتیب الفبایی و املاء برخی واژه‌ها اشکال وجود دارد.

وضعیت فیزیکی کتاب ضعیف است.

پارچه بافی و رنگریزی

۱۲۶ - حاجی شریفی، محسن

فرهنگ لغات رنگریزی و چاپ پارچه: انگلیسی به فارسی / محسن حاجی شریفی

و منصور ورزی. - تهران: رز، ۱۳۶۱.

۲۹۶ ص.

این کتاب شامل: ۲۱۰۰ واژه متداول در صنایع رنگریزی و چاپ پارچه است. واژه‌ها، طبق الفبای انگلیسی مرتب شده و معادل فارسی آن معمولاً بصورت توضیحات کوتاه است.

ضمناً این کتاب گزیده‌ای است از لغات رایج در صنایع ریسندگی، بافندگی، چرم، پوست و قالیبافی، و نیز فرمول شیمیایی برخی از ترکیبات و نام تجارتي آنها در کتاب آمده است. املاء برخی از واژه‌ها اشتباه است و ترتیب الفبایی آنها اشکال دارد. کیفیت جلد و صحافی کتاب ضعیف است، کاغذ آن از نوع متوسط و چاپ آن خوب است.

هنر (هنرهای تجسمی، سینما، ورزش)

۱۷۷ - دوائی، پرویز

فرهنگ واژه‌های سینمایی: شامل اصطلاحات فنی، هنری، سبکها، مکاتب و انواع فیلم / پرویز دوائی. - تهران: وزارت ارشاد اسلامی، ۱۳۶۴.
۲۰۷ ص.: مصور، عکس.

در انتخاب واژه‌های فنی کتاب، از کلمات مصطلح در سینمای حرفه‌ای ایران که اغلب به همان صورت خارجی آنها رایج است، استفاده شده است. برخی از واژه‌ها که هم شکل خارجی و هم شکل فارسی آن متداول است بصورت دو مدخل جداگانه بکار رفته و از هر کدام به دیگری ارجاع داده شده است.

کتاب طبق الفبای زبان فارسی و به روش حرف به حرف مرتب شده و زیر هر واژه معمولاً توضیح دیده می‌شود. تصاویر فراوانی مربوط به هنرپیشگان، کارگردانان و صحنه‌هایی از فیلمهای معروف، بانضمام یک نمایه موضوعی از مطالب در کتاب موجود است. کیفیت چاپ، کاغذ و تصاویر کتاب خوب است، لیکن جلد و صحافی آن مطلوب نیست.

۱۷۸ - شهیرزادی، جلال

دیکشنری و اصطلاحات بسکتبال / ترجمه و تألیف جلال شهیرزادی و فریبا

محری. - تهران: مؤسسه سلسله انتشارات علم و ورزش، ۱۳۵۹.

۱۱۶ ص.: مصور، عکس.

این کتاب دارای ۳۵۶ واژه مربوط به ورزش بسکتبال است که طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. عکسها و تصاویر فراوان کتاب به درک بهتر مفهوم واژه‌ها کمک می‌کند.

در ابتدای کتاب، علائم مصور داوری ورزش بسکتبال و در انتهای آن تصویر اسکلت و عضلات بدن انسان با شماره گذاری و کلمات لاتین آورده شده ولی نام فارسی آنها ذکر نشده است. املاء کلمات انگلیسی آن درست است.

کیفیت کاغذ، چاپ و تصاویر خوب و کیفیت جلد و صحافی متوسط است.

۱۷۹ - فرهنگ سینمایی: انگلیسی - فارسی / ترجمه داود لویان. - تهران: کتاب میرا،

۱۳۵۲.

۲۸۷ ص.: مصور.

این کتاب مجموعه‌ای است از واژه‌ها و اصطلاحات سینمایی که از روی کتب انگلیسی و امریکایی ترجمه شده و برخی موارد آن از خود مؤلف است. واژه‌ها و نمایه فارسی پایان کتاب، طبق الفبای زبان انگلیسی و به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. در ترتیب الفبایی واژه‌های فارسی و لاتین اشتباه وجود دارد.

املاء واژه‌های لاتین خوب است. نکته قابل توجه در این کتاب، استفاده از دو واژه «فیلمفی» بجای فیلم منفی و «فیلمثبت» بجای فیلم مثبت است که از نظر نگارش زبان فارسی و اصول درست‌نویسی ایراد دارد.

نوع کاغذ، کیفیت چاپ و صحافی کتاب خوب است.

۱۸۰ - کارتنبرگ، یون

فرهنگ فیلم‌نگاری / تألیف یون کارتنبرگ؛ ترجمه و تدوین بهرام ری‌پسور و

ابوالحسن علوی طباطبائی... تهران: وزارت ارشاد اسلامی، ۱۳۶۵.

۳۱۹ ص.

در این کتاب، واژه‌ها بر اساس نوع کار طبقه‌بندی شده‌اند و کتاب بیشتر به یک اصطلاحنامه شباهت دارد. مثلاً واژه‌های «کارگردان» و «کارگردانی شده توسط...» تحت یک شماره ارائه شده‌اند.

کتاب شامل: اطلاعات کلی در باره تولید، پخش، نمایش، کارگردانی، بازیگری، بایگانی فیلم و فهرست‌ها است.

یک فهرست الفبایی برای بازیابی واژه‌ها به زبانهای فارسی، انگلیسی، فرانسه، آلمانی و اسپانیایی در پایان کتاب هست که به روش کلمه به کلمه مرتب شده است. در مقابل هر واژه خارجی، ابتدا زبان مربوط و سپس کد بازیابی آن متشکل از یک حرف و چند شماره نوشته شده است. حرف لاتین نشان دهنده فصل مربوط و شماره آن، شماره ترتیب واژه است. یک فهرست الفبایی فارسی نیز در کتاب وجود دارد که شیوه بازیابی واژه‌های آن به همان شکل فهرست لاتین است. املاء کلمات خوب و هر صفحه کتاب به یک واژه اختصاص داده شده است.

اندازه حروف و کیفیت چاپ خوب است، لیکن کاغذ و جلد آن مناسب نیست.

۱۸۱ - مرزبان، پرویز

واژه‌نامه مصور هنرهای تجسمی: معماری، پیکره‌سازی، نقاشی / پرویز مرزبان و

حبیب معروف.. تهران: سروش، ۱۳۶۵.

۹۹، ۱۷۵ ص.: مصور.

کتابنامه: ص. ۱.

در بخش فارسی - انگلیسی این کتاب، واژه‌ها طبق روش حرف به حرف مرتب شده و معادل‌های متفاوت انگلیسی گاه با «کاما» از یکدیگر جدا شده و گاه زیر هم آمده‌اند. تلفظ برخی

کلمات فارسی با اعراب نشان داده شده است.

ترتیب بخش انگلیسی-فارسی نیز، که قسمت عمده کتاب را تشکیل می‌دهد، حرف به حرف است. در این بخش علاوه بر معادل فارسی، توضیح مختصر، تصاویر و عکسهای فراوانی نیز وجود دارد که به درک مفهوم واژه‌ها کمک مؤثری می‌نماید.

در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشکال وجود دارد و از واژه‌های غیرتخصصی و عمومی مانند: آسیای صغیر، آل بویه، اسطوره، شاعرانه، فانوس، نسخه کتاب و نهضت در این کتاب زیاد استفاده شده است.

نوع کاغذ، فاصله سطرها و کیفیت چاپ کتاب خوب، لیکن جلد و صحافی آن ضعیف است.

جغرافیا، سفرنامه

۱۸۲ - آرام، احمد

فرهنگ اصطلاحات جغرافیائی / تألیف احمد آرام و دیگران. - تهران: بی‌نا،

۱۳۳۸.

۱۲، ۵۹، ۱۶ ص.

کتابنامه: ص ۱۱-۱۲.

این کتاب که بیش از ۷۰۰- اصطلاح جغرافیایی و زمین‌شناسی را دربر می‌گیرد، یکی از قدیمی‌ترین واژه‌نامه‌های موضوعی انگلیسی-فارسی است. واژه‌ها را احمد آرام، اصفیا، گل‌گلاب، مصاحب و مقربی ساخته‌اند.

هم در بخش فارسی-انگلیسی و هم در بخش انگلیسی-فارسی واژه‌ها طبق روش حرف به حرف مرتب شده‌اند. در بخش فارسی-انگلیسی تلفظ کلمه با الفبای فونتیک، درون پرانتز نشان داده شده است و شماره بالای آن مربوط به معادل انگلیسی و گاه فرانسه آن است که در پایین همان صفحه آمده است. بیشتر اصطلاحات مختصراً توضیح داده شده‌اند. کتاب

ارجاع دارد و واژه‌های فرانسوی با قید کلمه «فرانسه» و واژه‌های اصلی که در متن آمده‌اند با حروف هشت سیاه مشخص شده‌اند.
کاغذ و چاپ کتاب خوب، ولی جلد آن ضعیف است.

۱۸۳ - جعفری، عباس

فرهنگ گیتاشناسی (اصطلاحات جغرافیایی): فارسی به فارسی، فارسی به انگلیسی، انگلیسی به فارسی / گردآوری و ترجمه عباس جعفری... تهران: گیتاشناسی، ۱۳۶۰.
۱۳۷ ص: جدول، مصور، عکس، نقشه... (گیتاشناسی: ۱۴۲).
کتابنامه.

در بخش فارسی به فارسی این کتاب، علاوه بر معادل فارسی، برابرهای انگلیسی نیز آمده است که بدین وسیله بصورت یک واژه‌نامه فارسی به انگلیسی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. واژه‌ها و اصطلاحات به روش حرف به حرف مرتب شده‌اند و «آ» و «الف» یکی محسوب شده و تلفظ برخی از واژه‌ها با حروف لاتین ایتالیک نشان داده شده است.
بخش انگلیسی-فارسی نیز طبق روش حرف به حرف مرتب شده و معادل‌های فارسی بدون توضیح هستند. املاء کلمات لاتین صحیح است و کتاب ارجاع دارد.
کیفیت کاغذ، جلد و صحافی متوسط است. از نظر چاپ، و نیز مفید بودن تصاویر و شکلها بسیار مطلوب است.

۱۸۴ - عاشوری، اسماعیل

گزیده‌ای از فرهنگ و اصطلاحات جغرافیایی / ترجمه و تألیف اسماعیل عاشوری... تهران: دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۴.
م، ۱۰۰۰ ص: عکس، مصور... (انتشارات جهاد دانشگاهی: ۲۷۹).
در پیشگفتار کتاب، بطور مختصر تاریخچه نگارش واژه‌های علمی و فنی فارسی و بخصوص جغرافیا بیان شده است. این کتاب گزیده‌ای از فرهنگ جامعی است که طبق اظهار

مؤلف چاپ آن در ۱۵ تا ۲۰ جلد و مشتمل بر ده هزار صفحه و صد و پنجاه هزار واژه، در نظر گرفته شده است.

ترتیب واژه‌های انگلیسی حرف به حرف است. واژه‌های غیرانگلیسی با علامت + مشخص شده‌اند. واژه‌های انگلیسی با املاء گوناگون نوشته شده و مفهوم برخی واژه‌ها که معادل فارسی ندارند، مختصراً توضیح داده شده است. املاء کلمات لاتین خوب است. در ترتیب الفبایی واژه‌ها اشتباه وجود دارد. فهرست منابع فارسی و خارجی از صفحه ۹۸۱ تا ۱۰۰۰ را در بر گرفته است.

کیفیت چاپ، نوع کاغذ و صحافی کتاب خوب است.

فهرست نام اشخاص و مؤسسات

۵	اسلاميه، عباس	۲۱	آبرکرامبي، نیکلاس
۱۰۸	اشتری، غلامحسین	۱	آذرنگ، عبدالحسین
۱۵۹، ۱۳۸	افراسیابی، بهرام	۱۸۲	آرام، احمد
۴	افشار، ایرج	۴۷	آرام، غلامحسین
۸	افنان، سهیل محسن	۱۶۳	آرمیان
۱۰۹	الهی گهر، محسن	۷	آشوری، داریوش
۲۶	الیوت، فلورنس	۲۵، ۵	آقابخشی، علی اکبر
۲۳	امانی، مهدی	۱۰۵، ۷۲	آقاپور مقدم، رضا
۸۶	امیریات، جعفرقلی	۳۷	آقاسی، گیورگیس
۹۴	امیر تیمور، تیموردخت (کاظمی)	۸۴	ابراهیم زاده، سیروس
۱۵۱	امین طاهری، محمدعلی	۱۴۸	ابراهیمی، عبدالقیوم
۶۷	امینی، محمد	۹۳	احدوت، یعقوب
۹۶	انجرقلی، وانیک	۱۳۲	اداره کنترولرستاد بزرگ ارتشتاران
۱۵۵	انجمن حسابداران خبره کانادا	۱۲، ۹	اردوبادی، احمد
۱۶۲	ایرانمنش، مصطفی	۸۵، ۷۴	ارگانی، عبدالله
۵۵	ایزدی فر، هاشم	۱۰۷	اسفندیاری، فریدون
۵۶	باقری، محمد	۱۳۸	اسکات، جان اس.

۱۶۷	جهرمی، محمد	۵۸،۵۷	بدیع، محمود
۱۲۹	چاندور، آنتونی	۱۳۹	بدیعی، مجید
۱۶۸	چنگلوائی، عباسعلی	۱۸	براهنی، محمد تقی
۸۸،۸۷	حاج سقطی، اصغر	۱۷۵	بن رشید، رمضان
۷۳	حاجعلی گل، محمد	۵۱	بنیاد فرهنگ ایران
۱۷۶	حاجی شریفی، محسن	۱۲۷	بنیامینی، سعید
۴۴	حدادپور، هرمز	۱۳	بهرامی، غلامرضا
۲۹	حریری، محمد یوسف	۱۱۲	بهروزی، کمال
۱۱۹	حسینی الست، حسن	۲۲	بیرو، آلن
۷	حسینی کلجاهی، حسن	۳۸	بینا، احمد
۸۹	حکیمی، نسترن	۶	پاکدامن، ناصر
۸۹	حکیمی، نسرين	۱۲۸	پرهامی، بهروز
۱۷۲	خان محمدی هزاوه، علی محمد	۱۱۷	پرهامی، سالم
۱۳۴	خسروی، فرامرز	۱۰	پژوهشگاه علوم انسانی
۵۹	خسروی، همایون	۱۰۴	پورمهابادیان، محمد
۱۷	دادستان، پریرخ	۲۱	پویان، حسن
	دانشگاه شیراز، بخش	۱۰۹	تایر، ژ. ل.
۶۲، ۶۱، ۶۰	ریاضی و آمار	۱۰۹	تایلر، جی. ه. ف.
	دانشگاه صنعتی شریف، گروه	۴۹	ترابی، محمد علی
۶۳	ریاضی کاربردی	۲۱	ترنر، برایان اس.
۱	دانشی، محمد حسین	۱۴۰، ۱۱۸	تقوی، فرشید
۱۲۷	داوری آشتیانی، حسین	۱۵۵	تقوی، مهدی
۱۲۸	دائی، ویدا	۱۶۵، ۱۶۴	توانا، جلال الدین
۱۰۳	دخانی، محمد	۱۶۶	توفیقی داریانی، ابوالفضل
۱۷۷	دوائی، پرویز	۱۰۵	توکلی صابری، محمدرضا
۹۵	دورلند، ویلیام الکساندر نیومن	۱۴۹	ثابتی، حبیب الله
۹۶	دیویس، پل مروین	۱۳۳	ثابتی زاده، مهدی
۷۰، ۳۰	ذکائی، فرهنگ	۱۸۳	جعفری، عباس
۱۷	راد، مینا	۵۹	جوزانی، اکبر

۱۵۱	سیدی، معصومه	۱۳۵، ۱۱۳	راستکار محمودزاده، علی اکبر
۳۸	شاه حسینی، ابراهیم	۳	راستین، فروردین
	شرکت ملی نفت ایران گروه	۴۰	راسل، رابرت و.
۱۶۸	ترجمه واژه های نفت	۶۶	راو، هانس
۴۱، ۱۵	شعاری نژاد، علی اکبر	۱۲۱	رحیم خانی، محمد علی
۱۳۱	شکیب زاده، سیاوش	۱۵۶	رضازاده قشقائی، حبیب الله
۹۷	شمشادی، هاشم	۲	رنجبر، احمد
۱۱۳	شوارتز	۷۱	روحانی زاده، ناصر
۱۵۱	شول کوپر، ویلفرد ادوارد	۱۷۳	رومر، تئو
۱۷۸	شهمیرزادی، جلال	۹	رونس، داگوبرت د.
۱۱۰	صادقی تهرانی، مهدی	۱۸۰	ری پور، بهرام
۱۱	صانعی دره بیدی، منوچهر	۳۰	ریسی، جولینو
۱۵۷، ۳۱	صداقت کیش، جمشید	۷	رئیزی، طیب
۸۹	صدری افشار، غلامحسین	۱۳۰	زاچگانی، ناهید
۲۴	صدقیانی، مهین دخت	۱۵۰	زاهدی، اسماعیل
۵۰	صفوی، کوروش	۱۳۶	زاهدی شالفروش، حسین
۱۱	صلیبا، جمیل	۱۵۶	زینی، احمد
۱۹	طالقانی، محمد علی	۲۲	ساروخانی، باقر
۱۵۸، ۹۸	طباطبائی، محمد	۷۷	سبزه ای، مسیب
۱۱۱	عادل، علی اکبر		ستاد انقلاب فرهنگی، مرکز
۱۸۴	عاشوری، اسماعیل	۱۲۰، ۷۸، ۷۴، ۶۹، ۶۸، ۶۷	نشر دانشگاهی
۲۰	عزتی، ابوالفضل	۳۵	سپهوند، امیر
۱۰۳	عظیمی، مهدی	۱۴۱، ۵۲	سلحشور، ناصر
۱۸۰	علوی طباطبائی، ابوالحسن	۶۵	سلطان بیگی، محمد مهدی
۲۸	علی بابائی، غلامرضا	۳	سلطانی، پوری
۱۰۶	فاولر، جنیفر الیزابت هاوکس	۱۴	سلطانی فر، حسن
۱۱۲	فتاحی، کامیار	۲	سهیلی، ابوالقاسم
۷۱	فرخی، صمد	۱۳۷	سیدبزرگی، داریوش
۹۰	فرشاد، مهدی	۱۰۶	سیدی، پرویز

۱۲۵، ۱۱۴	مجیدزاده، بهنام	۱۷۱، ۱۷۰، ۱۶۹	فرهنگ، پرویز
۱۷۳	مجیدزاده، حسن	۳۲	فرهنگ، منوچهر
۱۷۸	محرری، فریبا	۹۰	فیروزبخش، کیخسرو
۷	محمدی، یونس	۱۴۶	قباد، سعید
۱۴۴	محمودیان بیدگلی، محمدرضا	۷۹	قریب، عبدالکریم
۱۰۵	محور، رضا	۱۱۵	قوامی، پرویز
۱۶	مدرسه عالی دختران ایران	۱۴۲، ۷۶، ۶۴، ۵۳	قوستانیان، روبرت
۱۸۱	مرزبان، پرویز	۱۸۰	کارتبرگ، یون
۴۲	مرکز اسناد و مدارک علمی	۱۲۴	کاظمزاده، حسین
۹۹	مrandی، حسن	۹۴	کاظمی، تیموردخت (امیر تیمور)
۳۹	مظاهری کلهرودی، اصغر	۷۱	کسرائی، مسعود
۱۸۱، ۱۴۵	معروف، حبیب	۳۶	کشاورز، بهمن
۱۳	معنوی، عزالدین		کمیته ایرانی اطاق بازرگانی
۳۴	معنوی، غلامحسین	۴۳	بین المللی
۶۵	مک داول، سی.اچ.	۱۵۹	کوهلر، اریک لوئیس
۱۴۳، ۷۵	ملامد، رن.	۸۲، ۵۴	کیهانی، علی
۴۶، ۴۵	ملکزاده، سیروس	۱۱۶	گرامیفر، اکبر
۷۳	ملکزاده، غلامرضا	۱۲۹	گراهام، جان
۱۶۰	ملکمدنی، اشرف	۱۵۶	گرو، ترنس جان
۸۰	ملکیان، فریدون	۴۸	گلریز، حسن
۱۷	منصور، محمود	۱۲۲، ۹۱	گلستانی داریانی، نادر
۳۸	منصوری، رضا	۹۲	گلوانی، فخرالدین
۵	مهدوی، محمدنقی	۱۲۳	گودکه، ورنر
۱۶۱	مهرورزان، آرمن	۱۵۳، ۱۵۲	گونیلی، ابوالحسن
۱۰۲، ۱۰۱، ۱۰۰	میردامادی، حسن	۳۳	لادبن، پرویز
۱۵۴	میمندی نژاد، محمدجواد	۱۶۱	لاله‌ای، محسن
۸۱	ناظمی، فخر ایران	۱۷۹	لویان، داود
۲۰	نقوی، علی محمد	۱۲۴	مارکوس، جان
۱۲۹	نورانی، محمدرضا	۱۴۳	مانسوم، سی.جی.

۸۳	وزیری، بزرگمهر	۱۷۴	نیلوفری، پرویز
۴۰	وکیلی زاده، ع.	۱۷۶	ورزی، منصور
۱۲۵	ولفگانگ	۲۷	وزارت آموزش و پرورش
۶	ویت، ژان		وزارت نیرو. کمیته ملی آبیاری و
۱۲۹	ویلیامسون، روبین	۱۴۷	زهکشی ایران
۱۲۶	هاشمی اقدام، منصور		
۱۲۳	هراتی، شکری		
۹۵	هوشمند ویژه، محمد		
۲۱	هیل، استفن		

فهرست عنوانها

۱۳۳	آشنائی با ابزار: معرفی انواع و اقسام ابزارهای مختلف همراه با نام آنها
۹۷	آموزش اصطلاحات پزشکی
۲۹	اصطلاحات اقتصادی
۴۳	اصطلاحات بازرگانی بین‌المللی
۲۷	اصطلاحات سیاسی
۶	اصطلاحنامه توسعه فرهنگی: فارسی-انگلیسی-فرانسه
۱	اصطلاحنامه علم کتابداری و دکومانتاسیون
۳	اصطلاحنامه کتابداری: فارسی به انگلیسی و انگلیسی به فارسی
۴۵	اولین فرهنگ انگلیسی-فارسی بازرگانی، حسابداری و اقتصادی
۱۴۹	درختان جنگلی ایران یا راهنمای جنگلبانان، شامل پایگاه و پراکندگی درختان...
۶۴	دیکسیونر ریاضیات: فرهنگ ریاضیات
۱۷۸	دیکشنری و اصطلاحات بسکتبال
۴۰	زمینه‌ای برای فرهنگ لغات و اصطلاحات آموزش و پرورش
۱۵۴	فرهنگ اسامی علمی گیاهان: انگلیسی و فارسی
۲۰	فرهنگ اصطلاحات اسلامی: فارسی-انگلیسی

۳۱	فرهنگ اصطلاحات اقتصادی: انگلیسی به فارسی
۴۴	فرهنگ اصطلاحات بازرگانی
۳۴	فرهنگ اصطلاحات بانکی
۹۴	فرهنگ اصطلاحات پزشکی
۹۸	فرهنگ اصطلاحات پزشکی به زبانهای فارسی و انگلیسی و فرانسه
۴۱	فرهنگ اصطلاحات تربیتی، جامعه‌شناسی، روانپزشکی
۱۸۲	فرهنگ اصطلاحات جغرافیائی
۱۵۶	فرهنگ اصطلاحات حسابداری
۱۵۷	فرهنگ اصطلاحات حسابداری: دارای مهمترین و متداولترین واژه‌ها و...
۱۴۳	فرهنگ اصطلاحات ساختمانی
۱۶۴	فرهنگ اصطلاحات صنعت نفت به سه زبان فارسی، روسی، انگلیسی
۸۵	فرهنگ اصطلاحات صنعتی و فنی: انگلیسی-فارسی
۵۱	فرهنگ اصطلاحات علمی: ریاضی، نجوم، فیزیک، شیمی
۱۰۷	فرهنگ اصطلاحات فنی اتومبیل: انگلیسی-فارسی
۱۷۳	فرهنگ اصطلاحات فنی جوشکاری
۸۷	فرهنگ اصطلاحات فنی و علائم استاندارد بین‌المللی
	فرهنگ اصطلاحات فنی و علائم فنی نقشه‌کشی و برق و
۱۲۱	الکترونیک: انگلیسی-فارسی
۱۳۰	فرهنگ اصطلاحات کامپیوتر
۱۲۷	فرهنگ اصطلاحات کامپیوتری (واژه‌نامه بنیادی فرابرش داده‌ها)
۴	فرهنگ اصطلاحات کتابداری
۱۵۲	فرهنگ اصطلاحات کشاورزی: انگلیسی-فارسی
۱۳۲	فرهنگ اصطلاحات ماشینهای محاسبات الکترونیک
۱۵۸	فرهنگ اصطلاحات مدیریت: انگلیسی-فارسی و فارسی-انگلیسی
۱۹	فرهنگ اصطلاحات معارف اسلامی: فارسی-انگلیسی
۹۶	فرهنگ اصطلاحات و کلیات پزشکی
۹۳	فرهنگ پزشکی انگلیسی به فارسی شامل واژه‌ها و اصطلاحات پزشکی
۹۵	فرهنگ پزشکی انگلیسی-فارسی (واژه‌نامه مصور پزشکی)
۱۰۰	فرهنگ پزشکی چهار زبانی...

- فرهنگ پزشکی میر... ۱۰۱
- فرهنگ پزشکی نوین... ۱۰۲
- فرهنگ پیشه و هنر ۸۴
- فرهنگ جامع الکترونیک: انگلیسی - فارسی ۱۲۴
- فرهنگ جامع پوشش فلزات ۱۷۲
- فرهنگ جامع و کامل الکترونیک، برق، ارتباطات (انگلیسی-فارسی) ۱۱۸
- فرهنگ جامع و کامل راه و ساختمان و معماری: بانضمام واژه‌هایی از علوم و فنون وابسته (انگلیسی-فارسی) ۱۴۰
- فرهنگ جامعه‌شناسی ۲۱
- فرهنگ چوب‌شناسی: انگلیسی - فرانسه ۱۷۴
- فرهنگ حسابداران ۱۵۵
- فرهنگ حسابداران کندی: فرهنگ اصطلاحات حسابداری انگلیسی به فارسی ۱۵۹
- فرهنگ حقوقی: انگلیسی به فارسی، مشتمل بر لغات و اصطلاحات قضائی و سیاسی و اصطلاحات اصلی علم اقتصاد ۳۶
- فرهنگ داروپزشکی انگلیسی با معادل فرانسه-فارسی ۱۰۵
- فرهنگ دندانپزشکی: انگلیسی به فارسی و جدولهای اعصاب ۱۰۶
- فرهنگ راه و ساختمان: انگلیسی - فارسی ۱۴۱
- فرهنگ راه و ساختمان کندی ۱۳۸
- فرهنگ راه و ساختمان و معماری ۱۴۲
- فرهنگ روانپزشکی: انگلیسی-فارسی ۱۲
- فرهنگ ریاضیات مصور ۵۵
- فرهنگ زبانشناسی ۴۹
- فرهنگ زمین‌شناسی: فارسی-انگلیسی-فرانسه ۷۹
- فرهنگ زمین‌شناسی و علوم وابسته: انگلیسی - فارسی ۸۰
- فرهنگ زیست‌شناسی ۸۳
- فرهنگ سیاسی ۲۶
- فرهنگ سینمایی: انگلیسی-فارسی ۱۷۹
- فرهنگ شیمی: انگلیسی به فارسی ۷۵
- فرهنگ علائم الکترونیک و زبان کامپیوتر ۱۳۱

۵۳	فرهنگ علمی و فنی
۵۲	فرهنگ علمی و فنی: انگلیسی-فارسی؛ شامل واژه‌های فیزیک...
۵۴	فرهنگ علمی و فنی: انگلیسی-فارسی؛ شامل لغات و اصطلاحات شیمی...
۲۲	فرهنگ علوم اجتماعی: انگلیسی، فرانسه، فارسی
۳۲	فرهنگ علوم اقتصادی: انگلیسی-فارسی
۴۶	فرهنگ علوم بازرگانی: اقتصاد و حسابداری، بانکداری
۱۵	فرهنگ علوم رفتاری
۲۸	فرهنگ علوم سیاسی
۲۵	فرهنگ علوم سیاسی: انگلیسی-فارسی
۱۰	فرهنگ فلسفه و علوم اجتماعی: انگلیسی-فارسی
۱۱	فرهنگ فلسفی
۱۰۸	فرهنگ فنی انگلیسی-فارسی: اسامی قطعات اتومبیل
۹۱	فرهنگ فنی دانشگاهی: انگلیسی-فارسی
۱۴۶	فرهنگ فنی راهسازی و آبرسانی: انگلیسی-فارسی
۱۶۸	فرهنگ فنی نفت
۱۶۳	فرهنگ فنی نفت: انگلیسی-فارسی
۱۶۵	فرهنگ فنی نفت به انگلیسی-فرانسه-آلمانی-فارسی
۱۴۷	فرهنگ فنی و آبیاری زهکشی
۹۰	فرهنگ فنی و مهندسی: انگلیسی-فارسی
۷۰	فرهنگ فیزیک
۱۸۰	فرهنگ فیلم‌نگاری
۱۶۲	فرهنگ کامل غذایی
۱۵۳	فرهنگ کشاورزی ایران: فارسی-انگلیسی، انگلیسی-فارسی
۳۷	فرهنگ کشتیرانی: شامل اختصارات و اصطلاحات...
۹۹	فرهنگ کوچک پزشکی: انگلیسی به فارسی
	فرهنگ گیتاشناسی (اصطلاحات جغرافیائی): فارسی به فارسی،
۱۸۳	فارسی به انگلیسی، انگلیسی به فارسی
۳۳	فرهنگ لادین: دیکسیونر اصطلاحات و لغات علم اقتصاد
۳۰	فرهنگ لغات بانکی: انگلیسی به فارسی با فهرست القبائی فارسی

	فرهنگ لغات برق، الکترونیک و الکتروتکنیک، ارتباطات،
۱۲۵	رادیو و تلویزیون: انگلیسی به فارسی
۳۵	فرهنگ لغات حقوقی: انگلیسی به فارسی
۱۷۶	فرهنگ لغات رنگرزی و چاپ پارچه
۵۹	فرهنگ لغات ریاضی: انگلیسی به فارسی
۱۲۶	فرهنگ لغات فنی (الکترونیک، ماشین آلات)
۸۶	فرهنگ لغات فنی: انگلیسی-فارسی
۱۱۰	فرهنگ لغات فنی و هواپیمائی
۶۶	فرهنگ لغات فیزیک و فیزیک هسته‌ای: انگلیسی-فارسی
۱۱۳	فرهنگ لغات مهندسی مکانیک
۱۳	فرهنگ لغات و اصطلاحات روانپزشکی و روانشناسی
۱۶۰	فرهنگ لغات و اصطلاحات علوم اداری و مدیریت
	فرهنگ لغات و اصطلاحات فنی اتومبیل و تراکتور:
۱۱۶	انگلیسی به فارسی و فارسی به انگلیسی
۸۸	فرهنگ لغات و اصطلاحات فنی: بانضمام علائم اختصاری تأسیسات
۱۴۴	فرهنگ لغات و اصطلاحات فنی راه و ساختمان انگلیسی به فارسی
۱۲۹	فرهنگ لغات و اصطلاحات کامپیوتر: انگلیسی به فارسی
۳۹	فرهنگ لغات و اصطلاحات نظامی: انگلیسی به فارسی...
۱۶۹	فرهنگ متالورژی: انگلیسی به فارسی
۱۷۰	فرهنگ متالورژی: هفت زبانه...
۱۴	فرهنگ مختصر روانشناسی و روانپزشکی: انگلیسی-فارسی
۱۳۴	فرهنگ مصور ابزارشناسی: انگلیسی-فارسی و فارسی به انگلیسی
۱۷۵	فرهنگ مصور اصطلاحات تایر
۶۵	فرهنگ مصور ریاضیات
۷۲	فرهنگ مصور شیمی: علمی و فنی، فارسی-انگلیسی، انگلیسی-فارسی
۸۲	فرهنگ مصور علوم طبیعی: شامل مهمترین اصطلاحات زیست‌شناسی
۱۱۷	فرهنگ مصور فنی: الکترونیک، الکترونیک و کامپیوتر انگلیسی به فارسی
	فرهنگ مصور گل‌های باغچه شامل اسامی (علمی، انگلیسی، فارسی)
۱۵۱	تصاویر و مشخصات

۹۲	فرهنگ مصور لغات فنی
۱۳۷	فرهنگ مصور ماشین آلات راهسازی، حفاری و ساختمان
۲	فرهنگ مطبوعاتی: فارسی، عربی، انگلیسی
۱۱۵	فرهنگ مکانیک اتومبیل: انگلیسی به فارسی
۱۳۹	فرهنگ مکانیک خاک
۱۰۹	فرهنگ مکانیک مصور
۹	فرهنگ مکتبهای فلسفی
۱۷۱	فرهنگ مواد
۱۳۶	فرهنگ مهندسی مکانیک و ماشین آلات صنعتی
۱۲۳	فرهنگ نوین الکترونیک، ارتباطات و برق: شامل سی هزار واژه
۷۱	فرهنگ واژه‌های اتمی: انگلیسی-فارسی-فرانسه
۱۷۷	فرهنگ واژه‌های سینمائی: شامل اصطلاحات فنی، هنری، سبکها، مکاتب
۷۶	فرهنگ واژه‌های شیمی
۱۱۴	فرهنگ و اصطلاحات اتومبیل
۱۶۶	فرهنگ و اطلس فنی-توضیحی حفاری، نفت و گاز
۱۸۴	گزیده‌ای از فرهنگ و اصطلاحات جغرافیائی
۱۶	لغات و اصطلاحات روانشناسی
۱۱۹	لغات و علائم بین‌المللی الکترونیک و مقررات ارتباطات راه دور
۲۳	لغت‌نامه جمعیت‌شناسی
	لغت‌نامه روانشناسی: واژه‌ها و اصطلاحات روانشناسی همراه با
۱۷	معادلهای انگلیسی و فرانسه آنها
۷۳	مجموعه‌ای از اصطلاحات مهندسی شیمی
۱۲۰	واژگان برق
۵۶	واژگان ریاضی: انگلیسی-فارسی، فارسی-انگلیسی
۷	واژگان فلسفه و علوم اجتماعی با برابر نهاده‌های مترجمان و مؤلفان ایرانی
۶۷	واژگان فیزیک: انگلیسی-فارسی
۲۴	واژه‌نامه آمار: انگلیسی-فارسی
۴۲	واژه‌نامه آموزش و پرورش: انگلیسی-فارسی، فارسی-انگلیسی
۶۰	واژه‌نامه آنالیز

- ۴۷ واژه‌نامه اصطلاحات بین‌المللی گمرکی
- ۶۱ واژه‌نامه انگلیسی - فارسی: آمار و ریاضیات
- ۱۲۷ واژه‌نامه بنیادی فرا برش داده‌ها (فرهنگ اصطلاحات کامپیوتری)
- ۱۰۴ واژه‌نامه بهداشت حرفه‌ای
- ۱۲۲ واژه‌نامه تخصصی مهندسی برق و الکترونیک: انگلیسی - فارسی
- ۵۷ واژه‌نامه توابع مختلط
- ۶۲ واژه‌نامه جبر
- ۱۶۷ واژه‌نامه حفاری
- ۱۱۲ واژه‌نامه حمل و نقل و ترافیک
- ۳۸ واژه‌نامه دریانوردی: انگلیسی - فارسی
- واژه‌نامه راه و ساختمان و معماری انگلیسی - فارسی و فهرست الفبائی لغات و ترکیبات فارسی با...
- ۱۴۵
- ۱۸ واژه‌نامه روانشناسی و زمینه‌های وابسته...
- ۶۳ واژه‌نامه ریاضی
- ۵۰ واژه‌نامه زبان‌شناسی: فارسی - انگلیسی
- ۸۱ واژه‌نامه زمین‌شناسی
- ۷۷ واژه‌نامه زمین‌شناسی و علوم و فنون وابسته
- ۷۸ واژه‌نامه زمین‌شناسی و معدن: انگلیسی - فارسی
- ۷۴ واژه‌نامه شیمی: انگلیسی - فارسی
- ۱۰۳ واژه‌نامه فشرده پزشکی: انگلیسی - فارسی
- ۸ واژه‌نامه فلسفی: فارسی - عربی - انگلیسی - فرانسه - پهلوی - یونانی - لاتین
- ۸۹ واژه‌نامه فنی: انگلیسی - فارسی
- ۶۹ واژه‌نامه فیزیک: انگلیسی - فارسی (نشر مقدماتی)
- ۶۸ واژه‌نامه فیزیک: انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی
- ۵ واژه‌نامه کتابداری و دکوماتاسیون
- ۱۵۰ واژه‌نامه گیاهی: نام علمی گیاهان به انگلیسی، فرانسه، آلمانی، عربی و فارسی
- ۱۶۱ واژه‌نامه مدیریت: شامل اصطلاحات اقتصادی، حسابداری اداری
- ۱۳۵ واژه‌نامه مصور ابزارهای دستی، وسایل و ماشینهای افزار
- ۱۴۸ واژه‌نامه مصور بیماریهای گیاهی

۱۸۱	واژه‌نامه مصور هنرهای تجسمی: معماری، پیکرسازی، نقاشی
۵۸	واژه‌نامه معادلات و ابردی (دیفرانسیل)
۱۲۸	واژه‌نامه مقدماتی کامپیوتر و انفورماتیک: انگلیسی به فارسی
۱۱۱	واژه‌نامه مکانیک: انگلیسی - فارسی
۴۸	واژه‌ها و اصطلاحات مهم در تجارت بین‌المللی...

فهرست نام ناشران

انتشارات علم و ورزش	آبان
انتشارات علمی	آگاه
انتشارات فربخش	اتاق بازرگانی و صنایع و معادن
انتشارات فن	اشرفی
انتشارات کیهان	اصغر حاج سقطی
انتشارات مهران	امیرکبیر
انجمن انفورماتیک ایران	انتشارات اسلامی
ایران ارشاد	انتشارات اطلس
بنیاد فرهنگ ایران	انتشارات انزلی
بهار	انتشارات پژوهش
پژوهشگاه علوم انسانی	انتشارات تهران اکونومیست
پیام	انتشارات حکمت
پیروز	انتشارات خرامانی
تراکتورسازی ایران	انتشارات دانش و فن
جامعه ریخته گران ایران	انتشارات زرین

کاوش	چاپخش
کتاب برای همه (لاروس)	چهر - تبریز
کتابخانه فروردین	چهر - تهران
کتابخانه ملی ایران	دارالترجمه رسمی بهاران
کتابسرای کندی	دانشکده علم و صنعت ایران
کتابفروشی تهران	دانشگاه آزاد ایران
کتابفروشی حقیقت	دانشگاه تهران
کتابفروشی کندی	دانشگاه شهید باهنر کرمان
کتابفروشی معرفت	دانشگاه شهید بهشتی
کتابفروشی مهران	دانشگاه شهید چمران اهواز
کتاب مهران	دانشگاه شیراز
کشتیرانی ملی آریا	دانشگاه صنعتی اصفهان
کلمه	دانشگاه صنعتی شریف
کمانگیر	دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی
کمیته ایرانی اطاق بازرگانی	دنیا
بین المللی	دهخدا
گروه گلگشت	ذوقی
گوئتبرگ	رز
لوحه	روشنفکر
مازیار	رهی
مجمع آموزشی دانشکده های جهرم	سروش
مجرد	سیدجواد طباطبائی
محمد جعفری	شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
مدرسه عالی دختران ایران	شرکت لاستیک پارس
مدرسه عالی مدیریت گیلان	شرکت ملی نفت ایران - مناطق
مرکز آموزش مدیریت دولتی	نفتخیز جنوب
مرکز اسناد فرهنگی آسیا	طهوری
مرکز اسناد و مدارک علمی	علوی
مرکز نشر دانشگاهی	فرهنگ معاصر

نیل
نیلوفر
وزارت آموزش و پرورش
وزارت ارشاد اسلامی
وزارت نفت
وزارت نیرو
هنر

مطبوعات خزر
مؤسسه عالی حسابداری
مؤسسه علوم بانکی
مؤسسه گیتاشناسی
مهدی عظیمی و محمد دخانی
نشر تندر
نشر روز
نشر نقره
نشر ویس

فهرست نام ناشران بر حسب تعداد واژه‌نامه‌های منتشره

تعداد عناوین منتشره	نام ناشر
۱۴	بدون نام ناشر
۸	دانشگاه تهران
۷	امیرکبیر، مرکز نشر دانشگاهی
۶	بهار
۵	دهخدا، کتابسرای کندی، کتابفروشی تهران
	بنیاد فرهنگ ایران، دانشگاه شیراز (انتشارات دانشگاه شیراز به صورت پلی‌کپی و با تیراژ اندک است)
۴	
۳	شرکت ملی نفت ایران (مناطق نفتخیز جنوب)، مرکز اسناد و مدارک علمی، نیلوفر
	انتشارات تهران، پیام، پیروز، چهر، دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی، لاروس، کندی،
	معرفت، مازیار، مجتمع آموزشی دانشکده‌های جهرم، محمدجعفری، مرکز اسناد
۲	فرهنگی آسیا، وزارت ارشاد اسلامی
۱	سایر ناشرین هر کدام

جدول تعداد واژه‌نامه‌های منتشره برحسب سال

سال	تعداد	سال	تعداد
بدون ذکر تاریخ نشر	۲۱	۱۳۵۶	۶
۱۳۶۹ (تا دیماه)	۱	۱۳۵۵	۹
۱۳۶۸	۲	۱۳۵۴	۸
۱۳۶۷	۳	۱۳۵۳	۷
۱۳۶۶	۱۱	۱۳۵۲، ۱۳۵۱	۴
۱۳۶۵، ۱۳۶۴	۱۳	۱۳۵۰	۱
۱۳۶۳	۱۵	۱۳۴۹	۳
۱۳۶۲	۹	۱۳۴۸، ۱۳۴۷	۱
۱۳۶۱	۱۰	۱۳۴۶، ۱۳۴۵	۲
۱۳۶۰، ۱۳۵۹	۸	۱۳۴۴	۳
۱۳۵۸	۴	۱۳۳۸، ۱۳۳۷، ۱۳۳۴	
۱۳۵۷	۱۰	۱۳۳۱، ۱۳۲۶	۱

توضیح این که واژه‌نامه‌هایی که توسط فرهنگستان زبان ایران منتشر شده در این جدول منظور نگردیده است.

Title: A Descriptive Bibliography of Subject
Dictionaries: English - Persian; Persian - English

Compiled by: Zahed Bigdely

Editor: M. Mohammad - ALi

Publisher: Iranian Information and Documentation Centre

P.o.Box: 13185-1371, Tehran , Iran

Copies: 1000

Date: 1993

Price: 1500 Rials

Islamic Republic of Iran
Ministry of Culture and Higher Education

A Descriptive Bibliography of Subject Dictionaries

English - Persian

Persian - English

Iranian Information and Documentation Centre

Tehran - 1993